

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α' ΑΝΩΤΑΤΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Άρθρο 1

Ορισμοί Ανώτατης Εκπαίδευσης

Το άρθρο 2 του ν.4009/2011 (Α' 195) αντικαθίσταται ως εξής:

«Για την εφαρμογή του παρόντος νόμου, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά σε επί μέρους διατάξεις του, νοούνται ως:

- α) «Φοιτητές»: οι φοιτητές των Πανεπιστημίων και των Τ.Ε.Ι..
- β) «Ενεργοί φοιτητές»: οι φοιτητές των Πανεπιστημίων και των Τ.Ε.Ι., οι οποίοι εγγράφονται σύμφωνα με το άρθρο 33.
- γ) «Σύγκλητος»: η Σύγκλητος Πανεπιστημίου και η Συνέλευση Τ.Ε.Ι..
- δ) «Πρυτανικό Συμβούλιο»: το πρυτανικό συμβούλιο Πανεπιστημίου και το συμβούλιο Τ.Ε.Ι..
- ε) «Πρύτανης»: ο πρύτανης Πανεπιστημίου και ο πρόεδρος Τ.Ε.Ι..
- στ) «Κοσμητεία»: η κοσμητεία Σχολής Πανεπιστημίου και η διεύθυνση Σχολής Τ.Ε.Ι..
- ζ) «Κοσμήτορας»: ο κοσμήτορας Σχολής Πανεπιστημίου και ο διευθυντής Σχολής Τ.Ε.Ι..
- η) «Πρόεδρος Τμήματος»: ο πρόεδρος Τμήματος Πανεπιστημίου και Τ.Ε.Ι.
- θ) «Διευθυντής Τομέα»: ο διευθυντής Τομέα Πανεπιστημίου και Τ.Ε.Ι.
- ι) «Μέλη ΔΕΠ»: τα μέλη Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού Πανεπιστημίου και τα μέλη Επιστημονικού Προσωπικού Τ.Ε.Ι.. Βαθμίδες μελών ΔΕΠ/ΕΠ νοούνται οι εξής: αα) Καθηγητή, ββ) Αναπληρωτή Καθηγητή, γγ) Επίκουρου Καθηγητή, δδ) Λέκτορα Πανεπιστημίου/Καθηγητή Εφαρμογών ΤΕΙ.
- ια) «Τίτλος σπουδών»: το πτυχίο ή δίπλωμα που απονέμεται ύστερα από την επιτυχή ολοκλήρωση των σπουδών.»

Άρθρο 2

Όργανα του Ιδρύματος

1. Το Συμβούλιο, όπως ορίζεται στο άρθρο 8 του ν.4009/2011 (Α' 195), καταργείται και οι αρμοδιότητές του ασκούνται από τα όργανα Ιδρύματος της παραγράφου 2 του παρόντος άρθρου.
2. Το άρθρο 8 του ν.4009/2011 (Α' 195) αντικαθίσταται ως εξής:
  - «1. Όργανα των Α.Ε.Ι. είναι η Σύγκλητος, το Πρυτανικό Συμβούλιο, ο Πρύτανης, οι Αντιπρυτάνεις και η Επιτροπή Διαχείρισης του Ειδικού Λογαριασμού.
  2. Όργανα της Σχολής είναι η Κοσμητεία, ο Κοσμήτορας και ο Αναπληρωτής Κοσμήτορας.
  3. Όργανα του Τμήματος είναι η Γενική Συνέλευση (Γ.Σ.) του Τμήματος, το Διοικητικό Συμβούλιο (Δ.Σ.), ο Πρόεδρος και ο Αναπληρωτής Πρόεδρος.
  4. Όργανα του Τομέα είναι η Γενική Συνέλευση (Γ.Σ.) του Τομέα και ο Διευθυντής Τομέα.
  5. Οι ειδικότερες αρχές και κανόνες λειτουργίας, η οργάνωση, καθώς και οι επί μέρους στόχοι κάθε Ιδρύματος ορίζονται με τον Εσωτερικό Κανονισμό Οργάνωσης και Λειτουργίας του».

Άρθρο 3

Πρύτανης - Αντιπρυτάνεις

1. Ως Πρύτανης και Αντιπρυτάνεις εκλέγονται Καθηγητές ή Αναπληρωτές Καθηγητές του οικείου Α.Ε.Ι. Το κάθε Ίδρυμα έχει δύο (2) Αντιπρυτάνεις, τον Αντιπρύτανη Οικονομικού Προγραμματισμού και Ανάπτυξης και τον Αντιπρύτανη Ακαδημαϊκών Υποθέσεων και Προσωπικού ή τρεις (3) στην περίπτωση που λειτουργούν περισσότερες από πέντε (5) μη μονομηματικές Σχολές στο Ίδρυμα καθώς και στις περιπτώσεις πολυεδρικών Α.Ε.Ι.
2. α) Ο Πρύτανης και οι Αντιπρυτάνεις εκλέγονται με μυστική, καθολική ψηφοφορία με κάλπη και αυτοπρόσωπη παρουσία από το ειδικό σώμα εκλεκτόρων της περίπτωσης γ' της παρούσας παραγράφου. Η εκλογή διεξάγεται πριν τη λήξη της θητείας του απερχόμενου Πρύτανη και των Αντιπρυτάνεων ή δεκαπέντε (15) το αργότερο εργάσιμες ημέρες μετά την με οιονδήποτε τρόπο κένωση της θέσης τους, είτε λόγω αποχώρησης ή ελλείψεως ή εκλείψεως είτε λόγω ακύρωσης των εκλογών με τις οποίες ανεδείχθησαν.

β) Κάθε ψηφοδέλτιο περιλαμβάνει τον υποψήφιο Πρύτανη και τους υποψήφιους Αντιπρυτάνεις όπως ορίζονται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου. Οι υποψηφιότητες υποβάλλονται με αίτηση των ενδιαφερομένων ή του 1/10 τουλάχιστον των μελών του ειδικού εκλεκτορικού σώματος. Έλεγχος νομιμότητας των υποψηφιοτήτων διεξάγεται από την Εφορευτική Επιτροπή.

γ) Το ειδικό σώμα εκλεκτόρων απαρτίζεται από το σύνολο αα) των μελών ΔΕΠ, ββ) των προπτυχιακών φοιτητών και των Υποψηφίων Διδασκόντων και γγ) των ΕΕΠ, ΕΔΙΠ, ΕΤΕΠ, ΕΔΠ και του Διοικητικού Προσωπικού του Α.Ε.Ι. Η ψηφοφορία είναι μυστική και ο αριθμός των ψήφων που λαμβάνει ο κάθε υποψήφιος συνδυασμός από τις τρεις κατηγορίες του ειδικού σώματος εκλεκτόρων υπολογίζεται από τον ακόλουθο αλγόριθμο:

$$\Psi = \frac{A}{\Sigma}(1,0 \cdot \Sigma) + \frac{B}{\Gamma}(0,7 \cdot \Sigma) + \frac{\Delta}{E}(0,2 \cdot \Sigma)$$

A: Ο αριθμός των έγκυρων ψήφων που έλαβε ο κάθε υποψήφιος συνδυασμός από την 1^η κατηγορία (μέλη ΔΕΠ)

B: Ο αριθμός των έγκυρων ψήφων που έλαβε ο κάθε υποψήφιος συνδυασμός από την 2^η κατηγορία (προπτυχιακοί φοιτητές και Υ.Δ.)

Γ: Το πλήθος των εγγεγραμμένων προπτυχιακών φοιτητών και Υ.Δ. του οικείου Α.Ε.Ι. στο τρέχον ακαδημαϊκό έτος

Δ: Ο αριθμός των έγκυρων ψήφων που έλαβε ο κάθε υποψήφιος συνδυασμός από την 3^η κατηγορία (ΕΕΠ, ΕΔΙΠ, ΕΤΕΠ, ΕΔΠ και του Διοικητικού Προσωπικού)

E: Το σύνολο των μελών της 3^{ης} κατηγορίας

Σ: Το σύνολο των μελών ΔΕΠ του οικείου Α.Ε.Ι.

Πρύτανης και Αντιπρυτάνεις εκλέγονται οι υποψήφιοι του συνδυασμού που συγκέντρωσε αριθμό Ψ μεγαλύτερο του 50% του αθροίσματος των αριθμών Ψ που έλαβαν όλοι οι υποψήφιοι συνδυασμοί. Σε κάθε άλλη περίπτωση, η ψηφοφορία επαναλαμβάνεται εντός δύο (2) ημερών μεταξύ των δύο ψηφοδελτίων που πλειοψήφησαν.

δ) Η διαδικασία εκλογής Πρύτανη και Αντιπρυτάνεων διενεργείται από πενταμελή Εφορευτική Επιτροπή απαρτιζόμενη από μέλη ΔΕΠ του οικείου Α.Ε.Ι. η οποία ορίζεται με ευθύνη του απερχόμενου Πρύτανη ή του Πρυτανικού Συμβουλίου εάν έχει συσταθεί. Ο υπουργός Πολιτισμού,

Παιδείας και Θρησκευμάτων εκδίδει διαπιστωτική πράξη για τον διορισμό του Πρύτανη και των Αντιπρυτάνεων.

ε) Μοναδικός υποψήφιος συνδυασμός δεν εκλέγεται εάν δεν συγκεντρώσει το 1/3 τουλάχιστον του εκλεκτορικού σώματος.

3. Η θητεία του Πρύτανη και των Αντιπρυτάνεων είναι τετραετής. Ο Πρύτανης και οι Αντιπρυτάνεις δεν μπορούν να εκλεγούν για δεύτερη συνεχή θητεία.

4. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, ο Πρύτανης ασκεί αυτοδικαίως τις ακόλουθες αρμοδιότητες και όσες άλλες προβλέπονται από τις διατάξεις του παρόντος νόμου και του Εσωτερικού Κανονισμού Οργάνωσης και Λειτουργίας του οικείου Ιδρύματος ως εξής:

α) προϊστάται του Ιδρύματος και το διευθύνει, έχει την ευθύνη για την εύρυθμη λειτουργία των υπηρεσιών του, επιβλέπει την τήρηση των νόμων και του Εσωτερικού Κανονισμού Οργάνωσης και Λειτουργίας και μεριμνά για τη συνεργασία των οργάνων του Ιδρύματος, των διδασκόντων και των φοιτητών,

β) εκπροσωπεί το Ίδρυμα δικαστικώς και εξωδίκως,

γ) συγκαλεί τη Σύγκλητο και το Πρυτανικό Συμβούλιο, καταρτίζει την ημερήσια διάταξη, ορίζει ως εισηγητή των θεμάτων μέλος τους, προεδρεύει των εργασιών τους και εισηγείται τα θέματα για τα οποία δεν έχει ορίσει ως εισηγητή άλλο μέλος του συλλογικού οργάνου κατά περίπτωση. Μεριμνά για την εφαρμογή των αποφάσεών τους,

δ) μπορεί να μετέχει αυτοπροσώπως ή αντ' αυτού ο αρμόδιος κατά τον ορισμό των αρμοδιοτήτων Αντιπρυτάνης, χωρίς ψήφο στις συνεδριάσεις όλων των λοιπών συλλογικών οργάνων του Ιδρύματος,

ε) έχει την ευθύνη της κατάρτισης Σχεδίου Εσωτερικού Κανονισμού Οργάνωσης και Λειτουργίας το οποίο εισηγείται προς έγκριση στη Σύγκλητο του Ιδρύματος, σύμφωνα με τα οριζόμενα στον παρόντα νόμο,

στ) έχει την ευθύνη της κατάρτισης και αναμόρφωσης του ετήσιου τακτικού οικονομικού προϋπολογισμού, του τελικού οικονομικού απολογισμού του Ιδρύματος, καθώς και των αντίστοιχων του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων τους οποίους υποβάλλει προς έγκριση στη Σύγκλητο,

ζ) έχει την ευθύνη της κατάρτισης και αναμόρφωσης του ετήσιου απολογισμού των δραστηριοτήτων και της εν γένει λειτουργίας του Ιδρύματος τον οποίο υποβάλλει προς έγκριση στη Σύγκλητο,

η) υπογράφει την πράξη προκήρυξης των θέσεων μελών ΔΕΠ,

θ) εκδίδει τις πράξεις διορισμού του προσωπικού του Ιδρύματος,

ι) δύναται να μεταβιβάζει το δικαίωμα υπογραφής εγγράφων στους προϊσταμένους των υπηρεσιών του Ιδρύματος ύστερα από σύμφωνη γνώμη της Συγκλήτου,

ια) δύναται να ζητά από οποιοδήποτε όργανο του Ιδρύματος, στοιχεία και έγγραφα για κάθε υπόθεση του Ιδρύματος,

ιβ) συγκαλεί οποιοδήποτε συλλογικό όργανο του Ιδρύματος όταν αυτό παραλείπει παρανόμως να λάβει αποφάσεις και προεδρεύει των εργασιών του χωρίς δικαίωμα ψήφου,

ιγ) έχει την ευθύνη για τη λήψη μέτρων για την προστασία και ασφάλεια του προσωπικού και της περιουσίας του Ιδρύματος,

ιδ) δύναται να λάβει συγκεκριμένα μέτρα για την αντιμετώπιση επειγόντων ζητημάτων, όταν τα συλλογικά όργανα διοίκησης του Α.Ε.Ι. αδυνατούν να λειτουργήσουν και να λάβουν αποφάσεις.

5. Οι αρμοδιότητες των Αντιπρυτάνεων καθορίζονται με απόφαση της Συγκλήτου και με πράξη του Πρύτανη που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Με την ίδια απόφαση καθορίζεται η σειρά με την οποία οι Αντιπρυτάνεις αναπληρώνουν τον Πρύτανη όταν απουσιάζει ή κωλύεται για οποιονδήποτε λόγο.
6. Με τη δημοσίευση του παρόντος νόμου καταργούνται οι Υπουργικές Αποφάσεις Φ.122.1/908/144145/Β2/16.11.2012 (Β' 3048) «Κωδικοποίηση διαδικασιών ανάδειξης των οργάνων διοίκησης των ΑΕΙ και σύστημα ταξινομικής ψήφου» και Φ.122.1/184/16376/Β2/06.02.2013 (Β' 353) «Διαδικασία ανάδειξης των μονομελών οργάνων των ΑΕΙ μέσω εκλογικής διαδικασίας με ηλεκτρονική ψήφο».

Άρθρο 4

Σύγκλητος

1. Ο συνολικός αριθμός των μελών της Συγκλήτου τα οποία έχουν δικαίωμα ψήφου δεν μπορεί να υπερβαίνει τα 31 μέλη ή τα 41 μέλη στην περίπτωση που ο αριθμός των μη μονοτμηματικών Σχολών υπερβαίνει τις 8. Τα μέλη της Συγκλήτου αποτελούνται από:
  - α) τον Πρύτανη,
  - β) τους Αντιπρυτάνεις,
  - γ) τους Κοσμήτορες,
  - δ) εκπροσώπους των μελών ΔΕΠ και τους αναπληρωματικούς τους από τα Τμήματα του Ιδρύματος. Οι εκπρόσωποι εκλέγονται με μονοετή θητεία από τη Γ.Σ. του Τμήματος με κυκλική εναλλαγή των βαθμίδων μελών ΔΕΠ, σύμφωνα με τα οριζόμενα στον Εσωτερικό Κανονισμό Οργάνωσης και Λειτουργίας,
  - ε) έναν εκπρόσωπο και τον αναπληρωματικό του των προπτυχιακών φοιτητών από κάθε Σχολή και δύο εκπροσώπους και τους αναπληρωματικούς τους εκ των Υποψηφίων Διδακτόρων του οικείου Α.Ε.Ι. που θα οριστούν από τα οικεία συλλογικά τους όργανα,
  - στ) έναν εκπρόσωπο και τον αναπληρωματικό του από κάθε κατηγορία λοιπού προσωπικού (ΕΕΠ, ΕΔΙΠ, ΕΤΕΠ, Διοικητικό Προσωπικό) ο οποίος ορίζεται από τα οικεία συλλογικά όργανα της κάθε κατηγορίας προσωπικού με θητεία ενός έτους και δεν μπορεί να εκλεγεί για τρίτη συνεχή θητεία.
2. α) Σε περίπτωση που ο αριθμός των μελών όπως ορίζεται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου υπερβαίνει τον αρχικώς ορισθέντα μέγιστο αριθμό, εφαρμόζεται η διαδικασία της κυκλικής εναλλαγής μεταξύ των Τμημάτων που έχουν ορίσει εκπροσώπους για την περίπτωση δ' της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου. Στην περίπτωση μη ορισμού εκπροσώπων προπτυχιακών φοιτητών, Υποψηφίων Διδακτόρων και λοιπού προσωπικού από τα οικεία συλλογικά τους όργανα, η συγκρότηση και λειτουργία της Συγκλήτου πραγματοποιείται χωρίς τη συμμετοχή τους.
  - β) Στις περιπτώσεις όπου στη Σύγκλητο συζητούνται ειδικού ενδιαφέροντος θέματα, δύναται να συμμετέχουν με δικαίωμα λόγου και όχι ψήφου εκπρόσωποι φορέων της ακαδημαϊκής κοινότητας ή άλλοι προσκεκλημένοι από τον Πρύτανη ανάλογα με τα θέματα.
  - γ) Στις συνεδριάσεις της Συγκλήτου παρίσταται, χωρίς δικαίωμα ψήφου ο Γενικός Γραμματέας του Ιδρύματος.
3. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, η Σύγκλητος ασκεί αυτοδικαίως τις ακόλουθες αρμοδιότητες και όσες άλλες προβλέπονται από τις διατάξεις του παρόντος νόμου:

- α) χάραξη της εκπαιδευτικής και ερευνητικής πολιτικής του Ιδρύματος,
  - β) έγκριση του Εσωτερικού Κανονισμού Οργάνωσης και Λειτουργίας,
  - γ) γενική εποπτεία της λειτουργίας του Α.Ε.Ι. και της τήρησης των νόμων και του Εσωτερικού Κανονισμού Οργάνωσης και Λειτουργίας του,
  - δ) διασφάλιση της ποιότητας του ακαδημαϊκού έργου και των λειτουργιών του οικείου Α.Ε.Ι., σύμφωνα με το Σύνταγμα
  - ε) κατανομή του συνόλου των πιστώσεων στις εκπαιδευτικές, ερευνητικές και λοιπές δραστηριότητες του Ιδρύματος στο πλαίσιο του ετήσιου προϋπολογισμού του,
  - στ) εποπτεία όλων των αυτόνομων οργανισμών του Α.Ε.Ι. (Εταιρείες αξιοποίησης περιουσίας του Ιδρύματος, Ερευνητικά Ινστιτούτα, Κέντρα Καινοτομίας, Ειδικοί Λογαριασμοί Κονδυλίων Έρευνας, κ.ά.). Η Σύγκλητος συγκροτεί και εποπτεύει την Επιτροπή Διαχείρισης του Ειδικού Λογαριασμού όπως ορίζεται στο άρθρο 4 της υπ' αριθμ. 679/1996 (Β' 826) κοινής υπουργικής απόφασης όπως κυρώθηκε με το άρθρο 36 του ν.3794/2009 (Α' 156) και τροποποιήθηκε με το άρθρο 3848/2010 (Α' 71),
  - ζ) έγκριση κανονισμών σπουδών,
  - η) έγκριση του περιεχομένου όλων των προγραμμάτων σπουδών του Ιδρύματος,
  - θ) σχεδιασμό και υποβολή προτάσεων για την αναπτυξιακή πορεία του Ιδρύματος και τη σύνδεσή του με την κοινωνία,
  - ι) διατύπωση γνώμης για την ίδρυση, κατάργηση και συγχώνευση και μετονομασία Σχολών ή Τμημάτων στο πλαίσιο των μεταβαλλόμενων κοινωνικών αναγκών και του επιστημονικού γίγνεσθαι,
  - ια) έγκριση ύστερα από εισηγήσεις των Τμημάτων της δημιουργίας νέων θέσεων προσωπικού και εισήγηση στο Υπουργείο Παιδείας,
  - ιβ) κατάρτιση και αναμόρφωση του ετήσιου Τακτικού Προϋπολογισμού, του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων και έγκριση του ετήσιου προϋπολογισμού του Ιδρύματος,
  - ιγ) απόφαση για το ακαδημαϊκό ημερολόγιο,
  - ιδ) ορισμό αρμοδιοτήτων των Αντιπρυτάνεων,
  - ιε) έγκριση Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών του οικείου Ιδρύματος και συνεργαζομένων Α.Ε.Ι.,
  - ιστ) απονομή τίτλου Επίτιμου Διδάκτορα και Επίτιμου ή Ομότιμου Καθηγητή.
4. Η Σύγκλητος δύναται να συνεπικουρείται από Συγκλητικές Επιτροπές τις οποίες συγκροτεί η ίδια ύστερα από εισήγηση των Πρυτανικών Αρχών για τη μελέτη, εισήγηση και διεκπεραίωση θεμάτων που εμπíπτουν στις αρμοδιότητες της Συγκλήτου.
5. Η Σύγκλητος έχει ακόμη όσες αρμοδιότητες δεν αναθέτει ο νόμος σε άλλα όργανα του Ιδρύματος.

Άρθρο 5

Πρυτανικό Συμβούλιο

1. Το Πρυτανικό Συμβούλιο απαρτίζεται από τον Πρύτανη και τους Αντιπρυτάνεις.
2. Στο Πρυτανικό Συμβούλιο παρίσταται ο Γενικός Γραμματέας του Ιδρύματος και εισηγούνται υπηρεσιακά τα μέλη του Διοικητικού Προσωπικού κατά αρμοδιότητα.

3. Όταν συζητούνται θέματα που αφορούν ζητήματα ενδιαφέροντος των Κοσμητόρων ή των εκπροσώπων των φορέων της ακαδημαϊκής κοινότητας δύναται εφόσον κρίνεται σκόπιμο από το Πρυτανικό Συμβούλιο ή εφόσον κατατεθεί εισήγηση προς τούτο, να καλούνται να συμμετέχουν με δικαίωμα λόγου.
4. Το Πρυτανικό Συμβούλιο: αα) εισηγείται στη Σύγκλητο τον προϋπολογισμό του Α.Ε.Ι., καθώς και το Πρόγραμμα Έργων του Α.Ε.Ι. και εποπτεύει την εφαρμογή των σχετικών αποφάσεών της, ββ) μεριμνά για την οργάνωση των υπηρεσιών της Κεντρικής Διοίκησης του Α.Ε.Ι., γγ) ασκεί όσες αρμοδιότητες του αναθέτει η Σύγκλητος με απόφασή της, εξαιρουμένων εκείνων που αφορούν έγκριση τακτικού προϋπολογισμού και προκηρύξεων θέσεων προσωπικού.
5. Έως τη συγκρότηση του Πρυτανικού Συμβουλίου σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος άρθρου, το Πρυτανικό Συμβούλιο συγκροτείται από τον Πρύτανη και δύο (2) έως τρία (3) μέλη της Συγκλήτου που ορίζονται με απόφασή της και ασκεί όσες αρμοδιότητες προβλέπονται στην παράγραφο 4 του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 6

Σχολή

Το άρθρο 7 του ν.4009/2011 (Α' 195) αντικαθίσταται ως εξής:

1. Κάθε Ίδρυμα αποτελείται από Σχολές. Η Σχολή καλύπτει μια ενότητα συγγενών επιστημονικών κλάδων και εξασφαλίζει τη διεπιστημονική προσέγγισή τους διά της διδασκαλίας και έρευνας. Η Σχολή συντονίζει και εποπτεύει τη λειτουργία των Τμημάτων κατά τα οριζόμενα στον Εσωτερικό Κανονισμό Οργάνωσης και Λειτουργίας του Ιδρύματος.
2. Όργανα της Σχολής είναι η Κοσμητεία, ο Κοσμήτορας και ο Αναπληρωτής Κοσμήτορας. Με τη δημοσίευση του παρόντος νόμου, η περίπτωση γ' της παραγράφου 1 του άρθρου 9 του ν.4009/2011 (Α' 195) καταργείται.
3. α) Ως Κοσμήτορας και Αναπληρωτής Κοσμήτορας εκλέγεται Καθηγητής ή Αναπληρωτής Καθηγητής της Σχολής. Οι υποψηφιότητες υποβάλλονται στον Πρύτανη ύστερα από πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος που εκδίδεται από τον ίδιο.
β) Ο Κοσμήτορας και ο Αναπληρωτής Κοσμήτορας εκλέγονται ξεχωριστά κατά τρόπο ανάλογο με τον Πρύτανη. Το αντίστοιχο σώμα εκλεκτόρων απαρτίζεται από το σύνολο μελών ΔΕΠ της Σχολής, των προπτυχιακών φοιτητών, των Υποψηφίων Διδακτόρων και του λοιπού προσωπικού των Τμημάτων της Σχολής.
γ) Ο Κοσμήτορας και ο Αναπληρωτής Κοσμήτορας διορίζονται με διαπιστωτική πράξη του Πρύτανη, η θητεία τους είναι διετής και δεν μπορούν να εκλεγούν για τρίτη συνεχή θητεία.
4. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, ο Κοσμήτορας ασκεί αυτοδικαίως τις ακόλουθες αρμοδιότητες και όσες άλλες προβλέπονται από τις διατάξεις του παρόντος νόμου και του Εσωτερικού Κανονισμού Οργάνωσης και Λειτουργίας του οικείου Ιδρύματος:
  - α) συγκαλεί την Κοσμητεία, καταρτίζει την ημερήσια διάταξη, ορίζει ως εισηγητή των θεμάτων μέλος της Κοσμητείας, προϊσταται και προεδρεύει των εργασιών της και εισηγείται τα θέματα για τα οποία δεν έχει οριστεί ως εισηγητής άλλο μέλος της Κοσμητείας,
  - β) επιβλέπει την εφαρμογή των προγραμμάτων σπουδών στα Τμήματα, την τήρηση των νόμων και του Εσωτερικού Κανονισμού Οργάνωσης και Λειτουργίας,
  - γ) μεριμνά για την εφαρμογή των αποφάσεων της Κοσμητείας,

- δ) συγκροτεί επιτροπές για τη μελέτη ή διεκπεραίωση συγκεκριμένων θεμάτων που εμπíπτουν στις αρμοδιότητές του,
- ε) συντάσσει ετήσια έκθεση απολογισμού του έργου του την οποία υποβάλλει προς έγκριση στην Κοσμητεία.
5. α) Σε περίπτωση απουσίας ή κωλύματος του Κοσμήτορα, τις αρμοδιότητές του αναλαμβάνει ο Αναπληρωτής Κοσμήτορας όπως ορίζεται στην παράγραφο 3 του παρόντος άρθρου.
- β) Στις περιπτώσεις που δεν ασκεί αναπληρωματικό ρόλο, ο Αναπληρωτής Κοσμήτορας συμμετέχει με δικαίωμα λόγου και όχι ψήφου στις συνεδριάσεις της Κοσμητείας.
6. Η Κοσμητεία αποτελείται από:
- α) τον Κοσμήτορα της Σχολής,
- β) τους Προέδρους των Τμημάτων της Σχολής και εκπροσώπους μη αυτοδύναμων Τμημάτων της Σχολής.
- Κατά αναλογία προς το Πρυτανικό Συμβούλιο, καλούνται οι εκπρόσωποι των συλλογικών φορέων της Σχολής κάθε κατηγορίας προσωπικού, προπτυχιακών φοιτητών και Υποψηφίων Διδακτόρων, για θέματα που τους αφορούν.
- γ) Με απόφαση της Συγκλήτου δύναται να λειτουργεί Γενική Συνέλευση Σχολής σύμφωνα με τα οριζόμενα στον Εσωτερικό Κανονισμό Οργάνωσης και Λειτουργίας του οικείου Α.Ε.Ι.
7. Η Κοσμητεία έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες και όσες άλλες προβλέπονται από τις διατάξεις του παρόντος νόμου και του Εσωτερικού Κανονισμού Οργάνωσης και Λειτουργίας:
- α) τη γενική εποπτεία λειτουργίας της Σχολής και των Τμημάτων της,
- β) τη χάραξη της γενικής εκπαιδευτικής και ερευνητικής πολιτικής της Σχολής, τον προγραμματισμό και τη στρατηγική ανάπτυξής της και τον τακτικό απολογισμό των σχετικών δραστηριοτήτων της, στο πλαίσιο της πολιτικής του Ιδρύματος και των αποφάσεων της Συγκλήτου,
- γ) τον προγραμματισμό και την εισήγηση προς τον Πρύτανη για την προκήρυξη θέσεων μελών ΔΕΠ ύστερα από εισήγηση των Γ.Σ. των Τμημάτων,
- δ) τη ρύθμιση του τρόπου λειτουργίας των υπηρεσιών της Σχολής,
- ε) την τήρηση μητρώων επιστημονικών δημοσιεύσεων των μελών ΔΕΠ της Σχολής,
- στ) τη διασφάλιση της ισότιμης πρόσβασης και συμμετοχής στα Προγράμματα Σπουδών όλων των φοιτητών, χωρίς διακρίσεις και ανεξάρτητα από το φύλο, την αναπηρία ή άλλα χαρακτηριστικά.
8. Αν η Σχολή αποτελείται μόνο από ένα Τμήμα, η Κοσμητεία αποτελείται από τον Κοσμήτορα, τον Αναπληρωτή Κοσμήτορα και τους Διευθυντές των Τομέων του Τμήματος. Στην περίπτωση αυτή, η Γ.Σ. Τμήματος ασκεί και τις αρμοδιότητες της Κοσμητείας.
9. Οι αναγκαίες προϋποθέσεις για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος άρθρου ορίζονται στον Εσωτερικό Κανονισμό Οργάνωσης και Λειτουργίας του Ιδρύματος.
10. Με την δημοσίευση του παρόντος νόμου, καταργείται το άρθρο 9 του ν.4009/2011 (Α' 195).

Άρθρο 7

Τμήμα

1. Οι Σχολές διαιρούνται σε Τμήματα. Το Τμήμα αποτελεί τη βασική ακαδημαϊκή και διοικητική μονάδα και καλύπτει το γνωστικό αντικείμενο μιας επιστήμης. Το Πρόγραμμα Σπουδών του Τμήματος οδηγεί σε ένα ενιαίο τίτλο σπουδών. Το Τμήμα αποτελείται από Τομείς οι οποίοι αποτελούν βασικές εκπαιδευτικές μονάδες σε συγκεκριμένο επιστημονικό πεδίο, και στο σύνολό τους συγκροτούν το ενιαίο γνωστικό πεδίο του Τμήματος. Με απόφαση της Συγκλήτου, ύστερα από σύμφωνη γνώμη της Γ.Σ. του οικείου Τμήματος, είναι δυνατόν να καθορίζονται κατευθύνσεις ή ειδικεύσεις του ενιαίου τίτλου σπουδών που χορηγεί ένα Τμήμα.
2. Όργανα του Τμήματος είναι: α) η Γενική Συνέλευση (Γ.Σ.), β) το Διοικητικό Συμβούλιο (Δ.Σ.), γ) ο Πρόεδρος και ο Αναπληρωτής Πρόεδρος, δ) η Γενική Συνέλευση (Γ.Σ.) του Τομέα και ε) ο Διευθυντής του Τομέα.
3. Ως Πρόεδρος και ως Αναπληρωτής Πρόεδρος εκλέγονται Καθηγητές ή Αναπληρωτές του Τμήματος. Ο Πρόεδρος και ο Αναπληρωτής Πρόεδρος εκλέγονται ξεχωριστά, με διετή θητεία, κατά τρόπο ανάλογο με τον Κοσμήτορα. Το αντίστοιχο σώμα εκλεκτόρων απαρτίζεται από το σύνολο των μελών ΔΕΠ του Τμήματος, των προπτυχιακών φοιτητών και των Υποψηφίων Διδασκόντων, του λοιπού προσωπικού και του Διοικητικού Προσωπικού του Τμήματος.
4. Ο Πρόεδρος του Τμήματος έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες:
  - α) συγκαλεί τη Γ.Σ., καταρτίζει την ημερήσια διάταξη, ορίζει ως εισηγητή των θεμάτων μέλος της, προεδρεύει των εργασιών της και εισηγείται τα θέματα για τα οποία δεν έχει οριστεί ως εισηγητής άλλο μέλος της,
  - β) μεριμνά για την κατάρτιση και εφαρμογή του Προγράμματος Σπουδών, των εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων και του Εσωτερικού Κανονισμού Οργάνωσης και Λειτουργίας,
  - γ) συγκροτεί επιτροπές για τη μελέτη ή διεκπεραίωση συγκεκριμένων θεμάτων της αρμοδιότητας του Τμήματος,
  - δ) διαβιβάζει στην Κοσμητεία τις απόψεις της Γ.Σ. Τμήματος και
  - ε) συντάσσει ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων του Τμήματος και τη διαβιβάζει στην Κοσμητεία,
  - στ) χορηγεί τις άδειες απουσίας του προσωπικού.
5. α) Σε περίπτωση απουσίας ή κωλύματος του Προέδρου, τις αρμοδιότητές του αναλαμβάνει ο Αναπληρωτής Πρόεδρος όπως ορίζεται στην παράγραφο 3 του παρόντος άρθρου.
  - β) Στις περιπτώσεις που δεν ασκεί αναπληρωματικό ρόλο, ο Αναπληρωτής Πρόεδρος συμμετέχει με δικαίωμα λόγου και όχι ψήφου στις συνεδριάσεις του Δ.Σ. ή της Γ.Σ. του Τμήματος. Ο Αναπληρωτής Πρόεδρος συμμετέχει με δικαίωμα ψήφου στις περιπτώσεις που έχει οριστεί ως μέλος της Γ.Σ. Τμήματος από τον οικείο Τομέα.
6. α) Το Διοικητικό Συμβούλιο (Δ.Σ.) αποτελείται από τον Πρόεδρο του Τμήματος, τον Αναπληρωτή του και τους Διευθυντές των Τομέων του Τμήματος και λειτουργεί σε περίπτωση που το Τμήμα περιλαμβάνει τρεις (3) τουλάχιστον Τομείς. Σε αντίθετη περίπτωση τις αρμοδιότητες του Δ.Σ. ασκεί η Γ.Σ. του Τμήματος.
  - β) Στο Δ.Σ. συμμετέχουν δύο εκπρόσωποι των προπτυχιακών φοιτητών και ένας εκπρόσωπος των Υποψηφίων Διδασκόντων σύμφωνα με απόφαση των οικείων συλλογικών τους οργάνων.
  - γ) Το Δ.Σ. έχει αρμοδιότητες που ορίζονται από τη Γ.Σ. του Τμήματος.

7. α) Στη Γ.Σ. μετέχουν όλα τα μέλη ΔΕΠ του οικείου Τμήματος εφ' όσον το πλήθος τους είναι μικρότερο ή ίσο του τριάντα (30). Αν στη Γ.Σ. μετέχουν λιγότερα από πέντε (5) μέλη ΔΕΠ, η Κοσμητεία της Σχολής στην οποία ανήκει το Τμήμα ή, σε περίπτωση μονοτμηματικής Σχολής, η Σύγκλητος του οικείου Α.Ε.Ι συμπληρώνει τα μέλη ΔΕΠ της Γ.Σ. Τμήματος ως τον αριθμό πέντε (5) από μέλη ΔΕΠ των συγγενέστερων Τμημάτων.
- β) Στη Γ.Σ. συμμετέχει και ένα μέλος κάθε κατηγορίας λοιπού προσωπικού του Τμήματος με τον αναπληρωματικό του, προπτυχιακοί φοιτητές που ορίζονται από τα οικεία συλλογικά τους όργανα. Ο αριθμός των συμμετεχόντων προπτυχιακών φοιτητών ισούται με το 25% του συνολικού αριθμού των μελών ΔΕΠ του Τμήματος. Εάν τα μέλη ΔΕΠ είναι περισσότερα των τριάντα (30), διενεργείται ψηφοφορία στους επιμέρους Τομείς, ώστε να διασφαλιστεί η αναλογική κατά βαθμίδα εκπροσώπηση. Στην περίπτωση μη ορισμού εκπροσώπων προπτυχιακών φοιτητών και λοιπού προσωπικού από τα οικεία συλλογικά τους όργανα, η συγκρότηση και λειτουργία της Γ.Σ. πραγματοποιείται χωρίς τη συμμετοχή τους. Αναλυτική περιγραφή του τρόπου σύνθεσης της Γ.Σ. του Τμήματος περιλαμβάνεται στον Εσωτερικό Κανονισμό Οργάνωσης και Λειτουργίας.
8. Η Γ.Σ. είναι αρμόδια για οποιοδήποτε θέμα αφορά το Τμήμα που δεν ορίζεται ρητώς ως αρμοδιότητα άλλου οργάνου του Τμήματος, έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες και όσες άλλες προβλέπονται από τις διατάξεις του παρόντος νόμου και του Εσωτερικού Κανονισμού Οργάνωσης και Λειτουργίας:
- α) την κατάρτιση και εφαρμογή του Προγράμματος Σπουδών και τη συνεχή βελτίωση της μάθησης σε αυτό,
- β) τον ορισμό των διδασκόντων για τα μαθήματα του Προγράμματος προπτυχιακών σπουδών ύστερα από εισηγήσεις των Τομέων,
- γ) την επιλογή και έγκριση των συγγραμμάτων για κάθε μάθημα του Προγράμματος Σπουδών ύστερα από εισηγήσεις των Τομέων,
- δ) τη συγκρότηση ομάδων για την εσωτερική αξιολόγηση του Προγράμματος Σπουδών,
- ε) την εισήγηση προς τη Σύγκλητο για την προκήρυξη θέσεων μελών ΔΕΠ και
- στ) την εισήγηση προς τη Σύγκλητο για την ίδρυση μεταπτυχιακών προγραμμάτων σπουδών.
9. α) Τα Τμήματα αποτελούνται από Τομείς. Ο Τομέας συντονίζει τη διδασκαλία μέρους του γνωστικού αντικείμενου του Τμήματος που αντιστοιχεί σε συγκεκριμένο πεδίο της επιστήμης. Όργανα του Τομέα είναι η Γενική Συνέλευση (Γ.Σ.) και ο Διευθυντής.
- β) Σε εξαιρετικές περιπτώσεις όπου ο αριθμός των μελών του ΔΕΠ και το γνωστικό πεδίο του Τμήματος δεν επιτρέπει τη διαίρεσή του σε Τομείς, δεν απαιτείται η διαίρεση του Τμήματος σε Τομείς. Στην περίπτωση αυτή οι προβλεπόμενες από τον παρόντα νόμο αρμοδιότητες του Τομέα ανήκουν στο Τμήμα.
- γ) Η σύσταση συγχώνευση, κατάτμηση, μετονομασία, κατάργηση των Τομέων γίνεται με απόφαση της Γ.Σ. του οικείου Τμήματος. Αμέσως μετά τη σύστασή των Τομέων, η Γ.Σ. του Τμήματος αποφασίζει για την κατανομή του υπηρετούντος προσωπικού, καθώς και των Εργαστηρίων, Σπουδαστηρίων, Κλινικών και λοιπών μονάδων στους Τομείς ή και για τη διατήρηση των Εργαστηρίων, Σπουδαστηρίων, Κλινικών και λοιπών μονάδων στο Τμήμα. Με τη διαδικασία μετονομασίας ενός Τομέα δύναται και να τροποποιείται το γνωστικό του αντικείμενο. Ομοίως, με απόφαση της Γ.Σ. του Τμήματος μπορεί να αλλάζει Τομέα ένα μέλος ΔΕΠ ύστερα από αίτησή του.
- 10.α) Ο Διευθυντής Τομέα συγκαλεί τη Γ.Σ. του Τομέα, καταρτίζει την ημερήσια διάταξη, προεδρεύει των εργασιών της και μεριμνά για την εφαρμογή των αποφάσεων της.

β) Η Γ.Σ. του Τομέα αποτελείται από τα μέλη ΔΕΠ του Τομέα, δύο εκπροσώπους των φοιτητών και έναν εκπρόσωπο με τον αναπληρωματικό του από κάθε κατηγορία λοιπού προσωπικού του Τομέα. Οι αρμοδιότητες της Γ.Σ. του Τομέα είναι οι εξής: αα) εκλέγει τον Διευθυντή του Τομέα κατά τρόπο ανάλογο με τον Πρόεδρο Τμήματος, με μονοετή θητεία μεταξύ των μελών ΔΕΠ του Τομέα σε βαθμίδα Καθηγητή ή Αναπληρωτή Καθηγητή, ββ) συντονίζει το έργο του Τομέα στο πλαίσιο των αποφάσεων της Γ.Σ. του Τμήματος, γγ) υποβάλλει προτάσεις προς τη Γ.Σ. Τμήματος σχετικά με το πρόγραμμα σπουδών, δδ) αποφασίζει για την κατανομή του διδακτικού έργου στα μέλη ΔΕΠ του Τομέα για όλα τα μαθήματα του Προγράμματος Σπουδών που εμπίπτουν στην αρμοδιότητά του, εε) ορίζει τα μέλη Ε.Σ. τα οποία προέρχονται από τον Τομέα για την εκλογή, εξέλιξη ή μονιμοποίηση μέλους ΔΕΠ.

γ) Οι αποφάσεις του Τομέα παραπέμπονται στη Γ.Σ. του Τμήματος εάν αυτό ζητηθεί από το 1/4 των μελών του.

11. Σε περίπτωση μονοτμηματικής Σχολής, ο Πρόεδρος του Τμήματος ταυτίζεται με τον Κοσμήτορα και έχει τις ίδιες αρμοδιότητες με αυτές του Κοσμήτορα, ενώ ως όργανα του Τμήματος νοούνται τα όσα αναφέρονται στην παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου.

12. Η παράγραφος 30 του άρθρου 39 του ν.4186/2013 (Α' 193) τροποποιείται ως εξής:

«30. α) Τα Τμήματα Α.Ε.Ι. αποκτούν αυτοδύναμη λειτουργία μόλις ολοκληρωθούν οι διαδικασίες αα) διορισμού εννέα (9) μελών ΔΕΠ, εκ των οποίων τουλάχιστον τα τέσσερα (4) στις βαθμίδες του Καθηγητή ή του Αναπληρωτή Καθηγητή και οπωσδήποτε τα δύο (2) από αυτά στη βαθμίδα του Καθηγητή και ββ) εγγραφής φοιτητών. Τα μη αυτοδύναμα Τμήματα λειτουργούν με προσωρινή Γ.Σ. Τμήματος την οποία αποτελούν υποχρεωτικά όλα τα μέλη ΔΕΠ του Τμήματος και δύο (2) φοιτητές που ορίζονται από τα οικεία συλλογικά τους όργανα. Σε περίπτωση μη ορισμού φοιτητών, η Προσωρινή Γενική Συνέλευση λειτουργεί σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις. Η Προσωρινή Γενική Συνέλευση ασκεί τις αρμοδιότητες που προβλέπονται από τις κείμενες διατάξεις για τη Γ.Σ. Τμήματος και τη Γ.Σ.Ε.Σ., εκτός αυτών που ανατίθενται σε άλλα όργανα ή ορίζονται κατά τρόπο διαφορετικό με το ΠΔ Ίδρυσης του Τμήματος. Το αργότερο μέσα σε ένα μήνα αφότου εξασφαλιστούν οι προϋποθέσεις περί αυτοδυναμίας, κινείται με ευθύνη του Πρύτανη ή του Προέδρου Δ.Ε. η διαδικασία εκλογής Προέδρου Τμήματος και του Αναπληρωτή του και συγκρότησης της Γ.Σ. Τμήματος.

β) Στην περίπτωση λειτουργίας προσωρινής Γ.Σ. Τμήματος και εφόσον μετέχουν σε αυτήν λιγότερα από πέντε (5) μέλη ΔΕΠ από το οικείο Τμήμα, η Σύγκλητος συμπληρώνει τα μέλη ΔΕΠ της Γ.Σ. Τμήματος ως προς τον αριθμό (5) από μέλη ΔΕΠ άλλων Τμημάτων και των οποίων το γνωστικό αντικείμενο της θέσης είναι σχετικό με την επιστήμη που καλλιεργεί το κάθε Τμήμα. Με την ίδια πράξη του Πρύτανη ύστερα από απόφαση της Συγκλήτου ορίζονται ο Πρόεδρος του Τμήματος και ο Αναπληρωτής του».

13. Με τη δημοσίευση του παρόντος νόμου, καταργείται το άρθρο 10 του ν.4009/2011 (Α' 195).

Άρθρο 8

Μέλη ΔΕΠ

1. α) Η παράγραφος 1 του άρθρου 19 του ν.4009/2011 (Α' 195) τροποποιείται ως εξής:

«1.α) Η εκλογή, η εξέλιξη και η μονιμοποίηση μελών ΔΕΠ πραγματοποιούνται από 11μελή Εκλεκτορικά Σώματα (Ε.Σ.) για τις περιπτώσεις Τμημάτων με έως και σαράντα (40) μέλη ΔΕΠ και 15μελή για τις περιπτώσεις Τμημάτων με περισσότερα από σαράντα (40) μέλη ΔΕΠ. Τα Ε.Σ. αποτελούνται από μέλη ΔΕΠ ή ερευνητές ίδιας και μεγαλύτερης βαθμίδας, ίδιου ή συναφούς γνωστικού αντικειμένου με αυτό της υπό πλήρωσης θέσης.

β) Τα τακτικά και αναπληρωματικά μέλη του Ε.Σ., ορίζονται και δημοσιοποιούνται μαζί με τα βιογραφικά τους σημειώματα με αιτιολογημένη απόφαση της Γ.Σ. βάσει του επιστημονικού και ερευνητικού τους έργου».

γ) Η παράγραφος 2 του άρθρου 19 του ν.4009/2011 (Α' 195) τροποποιείται ως εξής:

«2. α) Το Ε.Σ. απαρτίζεται από τέσσερα (4) μέλη ή πέντε (5) για την περίπτωση 15μελούς που προέρχονται από τον Τομέα, τέσσερα (4) ή πέντε (5) μέλη ΔΕΠ του Τμήματος και τρία (3) ή πέντε (5) μέλη ΔΕΠ άλλου Τμήματος Α.Ε.Ι. της ημεδαπής ή ομοταγών Α.Ε.Ι. της αλλοδαπής ή ερευνητές της ημεδαπής ή της αλλοδαπής του ίδιου ή συναφούς γνωστικού αντικείμενου με την υπό πλήρωση θέση.

β) Για τα μέλη του Ε.Σ. τα οποία προέρχονται από τον Τομέα, προηγούνται τα μέλη που ανήκουν στο ίδιο ή συναφές γνωστικό αντικείμενο και έπονται τα υπόλοιπα μέλη του Τομέα. Αν σε οποιοδήποτε στάδιο ο αριθμός των δικαιουμένων ψήφου υπερβαίνει τους τέσσερεις (4) ή πέντε (5) για την περίπτωση 15μελούς, τότε διενεργείται κλήρωση μεταξύ τους από τη Γ.Σ. του Τομέα με ευθύνη του Διευθυντή του Τομέα.

γ) Τα υπόλοιπα μέλη ΔΕΠ και μέχρι να συμπληρωθεί ο αριθμός επτά (7) ή δέκα (10) στην περίπτωση 15μελούς ορίζονται ως εξής: τέσσερα (4) ή πέντε (5) με τους αναπληρωματικούς τους από το σύνολο των μελών ΔΕΠ που έχουν δικαίωμα συμμετοχής στο Ε.Σ. και τα υπόλοιπα τρία (3) ή πέντε (5) με τους αναπληρωματικούς τους από μέλη ΔΕΠ άλλων Τμημάτων του οικείου ή άλλου Α.Ε.Ι. της ημεδαπής ή ομοταγούς Α.Ε.Ι. της αλλοδαπής. Στην περίπτωση που ο αριθμός των προτεινόμενων, στη βάση ίδιου ή συναφούς αντικείμενου είναι μεγαλύτερος του αριθμού που απαιτείται για τη συμπλήρωση του Ε.Σ., διενεργείται κλήρωση για τις ως άνω κατηγορίες από τη Γ.Σ. Τμήματος με ευθύνη του Προέδρου του Τμήματος».

δ) Στην περίπτωση μη ύπαρξης Τομέων, τα τέσσερα (4) ή πέντε (5) μέλη του Ε.Σ. ορίζονται από μέλη της Γ.Σ. του Τμήματος στη βάση της συνάφειας ή συγγένειας του γνωστικού αντικείμενου και για τα υπόλοιπα μέλη του Ε.Σ. ακολουθείται η διαδικασία της περίπτωσης γ' της παρούσας παραγράφου.

ε) Στην περίπτωση μη ύπαρξης ικανού αριθμού εκλεκτόρων τα οποία προέρχονται από τον Τομέα ή το Τμήμα στη βάση της συγγένειας ή συνάφειας του γνωστικού αντικείμενου, τα Ε.Σ. συγκροτούνται ως εξής: αα) για τα 11μελή Ε.Σ., πέντε (5) μέλη ΔΕΠ από το Τμήμα και έξι (6) με συγγενές γνωστικό αντικείμενο άλλων Τμημάτων του οικείου Α.Ε.Ι. ή άλλων Α.Ε.Ι. της ημεδαπής ή ομοταγών Α.Ε.Ι. της αλλοδαπής και ββ) για τα 15μελή Ε.Σ., επτά (7) μέλη ΔΕΠ από το Τμήμα και οκτώ (8) με συγγενές γνωστικό αντικείμενο άλλων Τμημάτων του οικείου Α.Ε.Ι. ή άλλων Α.Ε.Ι. της ημεδαπής ή ομοταγών Α.Ε.Ι. της αλλοδαπής.

2. Η παράγραφος 3 του άρθρου 19 του ν.4009/2011 (Α' 195) αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Τα Ε.Σ. συνεδριάζουν για πρώτη φορά εντός προθεσμίας δεκαπέντε (15) ημερών από τη συγκρότησή τους σε κοινή συνεδρίαση με τη Γ.Σ. Τμήματος με ευθύνη του Προέδρου του Τμήματος και υπό την προεδρία του».

3. Η παράγραφος 4 του άρθρου 19 του ν.4009/2011 (Α' 195) αντικαθίσταται ως εξής:

«4.α) Τα Ε.Σ. εκλέγουν εισηγητική επιτροπή που συγκροτείται από δύο μέλη ΔΕΠ του οικείου Τμήματος και ένα μέλος ΔΕΠ άλλου Τμήματος της ημεδαπής ή της αλλοδαπής κατά τα οριζόμενα στην παράγραφο 1 του παρόντος. Η εισηγητική επιτροπή οφείλει μέσα σε αποκλειστική προθεσμία σαράντα (40) ημερών και όχι νωρίτερα από είκοσι (20) ημέρες να καταθέσει εισηγητική έκθεση στην οποία αποτιμάται συγκριτικά το έργο των υποψηφίων.

β) Για την υποβοήθηση της αξιολόγησης των υποψηφίων, η εισηγητική επιτροπή δύναται να ζητήσει γραπτή αξιολόγηση για κάθε υποψήφιο από δύο μέλη ΔΕΠ ή ερευνητές της ημεδαπής ή αλλοδαπής, μεταξύ τεσσάρων που υποδεικνύονται από τον υποψήφιο και ανήκουν υποχρεωτικά στο μητρώο εξωτερικών μελών».

4. Η παράγραφος 5 του άρθρου 19 του ν.4009/2011 (Α' 195) αντικαθίσταται ως εξής:

«5.α) Εάν μέλος της τριμελούς εισηγητικής επιτροπής παραιτηθεί ή εκλείψει για οποιονδήποτε λόγο, η σύνταξη της έκθεσης συνεχίζεται και ολοκληρώνεται εντός της νόμιμης προθεσμίας από τα υπόλοιπα μέλη της επιτροπής. Τα τυχόν παραιτούμενα μέλη της τριμελούς εισηγητικής επιτροπής, εφόσον είναι μέλη του Ε.Σ., εκπίπτουν από αυτό και αντικαθίστανται νομίμως.

β) Η εισηγητική έκθεση κοινοποιείται το αργότερο δεκαπέντε (15) ημέρες πριν από τη συνεδρίαση του Ε.Σ. για τη διενέργεια της εκλογής στα μέλη του και στους υποψηφίους, οι οποίοι μπορούν να υποβάλουν σχετικό υπόμνημα τουλάχιστον οκτώ (8) ημέρες πριν από τη συνεδρίαση του Ε.Σ. για τη διενέργεια της εκλογής. Στην περίπτωση που παρέλθει ως άγωνα η προθεσμία κοινοποίησης της εισηγητικής έκθεσης, η διαδικασία δύναται να συνεχιστεί με ευθύνη του Προέδρου του Τμήματος χρησιμοποιώντας τα βιογραφικά σημειώματα των υποψηφίων.

γ) Κατά τη διαδικασία συγκρότησης του Ε.Σ., στο συνολικό αριθμό των εκλεκτόρων δεν υπολογίζονται όσοι απουσιάζουν λόγω νόμιμης άδειας ή για λόγους ανωτέρας βίας που πιστοποιεί η Γ.Σ. του Τμήματος με πλήρως και ειδικώς αιτιολογημένη απόφασή της. Σε περίπτωση επίκλησης λόγου ασθενείας απαιτείται απαραίτητως βεβαίωση από δημόσιο νοσοκομείο. Εφόσον το Ε.Σ. συγκροτηθεί σε σώμα, η σύνθεσή του δεν μεταβάλλεται παρά μόνο εάν μέλος του παραιτηθεί, εκλείψει ή βρεθεί σε νόμιμη άδεια. Στις περιπτώσεις αυτές και εφόσον τα μέλη που έχουν παραιτηθεί, εκλείψει ή βρεθεί σε νόμιμη άδεια δεν προέρχονται από τον Τομέα, τα τέσσερα (4) ή πέντε (5) μέλη που ορίζονται από το Τμήμα και τα τρία (3) ή πέντε (5) που ορίζονται από το μητρώο εξωτερικών μελών αναπληρώνονται από το πρώτο κατά σειρά μη κωλύσιμο αναπληρωματικό μέλος μέσα από κατάλογο αναπληρωματικών μελών που ορίζεται κατά τη συγκρότηση του Ε.Σ. Τα αναπληρωματικά μέλη είναι ισάριθμα με τα τακτικά και ορίζονται με τον παραπάνω προβλεπόμενο τρόπο.

δ) Εάν ο Πρόεδρος του Τμήματος δεν συγκαλέσει το Ε.Σ. σε προθεσμία δεκαπέντε (15) ημερών ύστερα από την κοινοποίηση της εισηγητικής έκθεσης για την εκλογή, εξέλιξη ή μονιμοποίηση μέλους ΔΕΠ, το Ε.Σ. συγκαλείται από τον Κοσμήτορα ή τον Αντιπρύτανη Ακαδημαϊκών Υποθέσεων για την περίπτωση μονοτμηματικής Σχολής μέσα σε τριάντα (30) ημέρες από την ημερομηνία κατά την οποία ο Πρόεδρος του Τμήματος όφειλε να το συγκαλέσει. Στην περίπτωση αυτή, προεδρεύει ο Κοσμήτορας ή ο Αντιπρύτανης, χωρίς δικαίωμα ψήφου, στη συνεδρίαση του Ε.Σ. και διενεργεί όλες τις πράξεις που αντιστοιχούν στον Πρόεδρο του Τμήματος.

ε) Η συνεδρίαση του Ε.Σ. για την εκλογή, εξέλιξη ή μονιμοποίηση μέλους ΔΕΠ οφείλει να πραγματοποιείται από κοινού με τη Γ.Σ. του Τμήματος. Για τις συνεδριάσεις αυτές, δεν απαιτείται απαρτία της Γ.Σ. του Τμήματος.

στ) Τα μέλη του Ε.Σ. άλλων Α.Ε.Ι. δικαιούνται να μετέχουν στη συνεδρίαση μέσω τηλεδιάσκεψης, χωρίς να είναι απαραίτητη η φυσική τους παρουσία στο χώρο συνεδρίασης του Ε.Σ., με διασφαλισμένη τη μυστικότητα και εμπιστευτικότητα των συνεδριάσεων, την πιστοποίηση της ταυτότητας των μελών των συλλογικών οργάνων, την ασφάλεια της ηλεκτρονικής διακίνησης φωνής, δεδομένων και εικόνας, καθώς και την ακεραιότητα της διακινούμενης πληροφορίας. Σε κάθε περίπτωση καταγράφεται στα πρακτικά ότι έλαβε χώρα η εφαρμογή της παρούσας διάταξης και γίνεται ρητή μνεία ποια και πόσα μέλη του Ε.Σ. ποιων Α.Ε.Ι. συμμετείχαν μέσω τηλεδιάσκεψης, προκειμένου να διαφυλαχθεί το κύρος της συνεδρίασης.

ζ) Δεν επιτρέπεται να μετέχουν στην ίδια συνεδρίαση Ε.Σ. μέλη ΔΕΠ, τα οποία είναι σύζυγοι ή συνδέονται μεταξύ τους με συγγένεια έως και τέταρτου βαθμού εξ αίματος ή αγχιστείας, όταν κρίνεται ένα από τα δύο».

5. Η παράγραφος 6 του άρθρου 19 του ν.4009/2011 (Α' 195) αντικαθίσταται ως εξής:

«6. Με ευθύνη του Προέδρου του Τμήματος και σε αποκλειστική προθεσμία είκοσι (20) ημερών ύστερα από την κοινοποίησή τους από το Ε.Σ. διαβιβάζονται τα πρακτικά των διαδικασιών για την εκλογή, εξέλιξη ή μονιμοποίηση μέλους ΔΕΠ στον Πρύτανη για τον έλεγχο νομιμότητας και τον διορισμό ή τη μονιμοποίηση του ενδιαφερόμενου».

6. α) Προϋπόθεση για εκλογή σε θέση ΔΕΠ είναι η κατοχή διδακτορικού διπλώματος. Η διαπίστωση της συνάφειας του αντικειμένου της διδακτορικής διατριβής ή του όλου ερευνητικού ή επιστημονικού εν γένει έργου των υποψηφίων με το γνωστικό αντικείμενο της υπό πλήρωση θέσης ΔΕΠ αποτελεί καταρχήν ευθύνη της τριμελούς εισηγητικής επιτροπής και τελικώς του ίδιου του Ε.Σ. Η προϋπόθεση κατοχής διδακτορικού διπλώματος για κατάληψη θέσης μέλους ΔΕΠ δεν ισχύει προκειμένου περί γνωστικών αντικειμένων εξαιρετικής και αδιαμφισβήτητης ιδιαιτερότητας, για τα οποία δεν είναι δυνατή ή συνήθης η εκπόνηση διδακτορικής διατριβής.

β) Για την εκλογή σε θέση Λέκτορα ή Καθηγητή Εφαρμογών απαιτούνται:

αα) Τουλάχιστον διετής εκπαιδευτική πείρα σε ελληνικό Α.Ε.Ι ή ομοταγές του εξωτερικού ή αναγνωρισμένο επαγγελματικό έργο σε σχετικό επιστημονικό πεδίο ή διετής εργασία σε ερευνητικά κέντρα της χώρας ή αλλοδαπής ή συνδυασμός των παραπάνω,

ββ) τουλάχιστον δύο πρωτότυπες δημοσιεύσεις σε επιστημονικά περιοδικά εκτός από τη διδακτορική διατριβή είτε αυτοδύναμα είτε σε συνεργασία με άλλους, που να προάγουν την επιστήμη στο αντίστοιχο γνωστικό αντικείμενο ή τουλάχιστον μια δημοσίευση της ίδιας ποιότητας και είτε τουλάχιστον ετήσια αυτοδύναμη διδασκαλία σε ελληνικό Α.Ε.Ι. ή ομοταγές του εξωτερικού συμπληρωμένη κατά το χρόνο της κρίσης είτε τουλάχιστον ισόχρονο και ισοδύναμο ερευνητικό έργο σε αναγνωρισμένα ερευνητικά κέντρα της χώρας ή της αλλοδαπής,

γγ) για την εκλογή θα συνεκτιμάται κατά ποσό το συνολικό έργο του υποψηφίου τον καθιστά ικανό για αυτοδύναμη διδασκαλία και έρευνα και παρέχει προοπτικές για την περαιτέρω εξέλιξή του.

7. Η παράγραφος 7 του άρθρου 19 του ν.4009/2011 (Α' 195) αντικαθίσταται ως εξής:

«7. Λεπτομερειακά θέματα για τη διαδικασία εκλογής, εξέλιξης ή μονιμοποίησης μέλους ΔΕΠ, κατάρτισης και τήρησης μητρώων εσωτερικών και εξωτερικών μελών και λειτουργίας του ηλεκτρονικού συστήματος ολοκληρωμένης διαχείρισης ορίζονται με Υπουργική Απόφαση του Υπουργού Πολιτισμού, Παιδείας και Θρησκευμάτων η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως».

8. Η παράγραφος 8 του άρθρου 19 του ν.4009/2011 (Α' 195) αντικαθίσταται ως εξής:

«8. Στα εξωτερικά μέλη των Ε.Σ. καταβάλλεται ημερήσια αμοιβή για το έργο τους. Οι δαπάνες μετακίνησης και διαμονής των μελών αυτών για την εκτέλεση των καθηκόντων τους καλύπτονται από το οικείο Α.Ε.Ι. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Πολιτισμού, Παιδείας, και Θρησκευμάτων, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, καθορίζονται η ημερήσια αμοιβή των εξωτερικών μελών των Ε.Σ., το ποσό των δαπανών μετακίνησης και διανυκτέρευσης, η διαδικασία κάλυψής τους, τα αναγκαία δικαιολογητικά και κάθε σχετικό θέμα».

9. Η παράγραφος 5 του άρθρου 16 του ν.4009/2011 (Α' 195) όπως τροποποιήθηκε με την περίπτωση δ' της παραγράφου 12 του άρθρου 34 του ν.4115/2013, αντικαθίσταται ως εξής:

«5. α) Είναι δυνατή η μετάκληση επιστημόνων σε κενές θέσεις μελών ΔΕΠ ανεξαρτήτου βαθμίδας του ίδιου ή άλλου Α.Ε.Ι. της ημεδαπής ή ομοταγούς Α.Ε.Ι. της αλλοδαπής. Η μετάκληση είναι δυνατή για μέλη ΔΕΠ τα οποία έχουν συμπληρώσει τουλάχιστον τρία (3) χρόνια υπηρεσίας στο Τμήμα προέλευσης. Ο μετακαλούμενος πρέπει να πληροί όλα τα προσόντα που απαιτούνται για την εκλογή στην ίδια βαθμίδα και στο ίδιο γνωστικό αντικείμενο.

β) Ύστερα από αίτηση του ενδιαφερόμενου, η πράξη της μετάκλησης τεκμηριώνεται από έκθεση που συντάσσεται με απόφαση της Γ.Σ. του Τμήματος από το οποίο αποχωρεί το μέλος ΔΕΠ. Στην έκθεση καταγράφεται με σαφήνεια το διδακτικό έργο και το σύνολο των ωρών που πραγματοποιούσε ο μετακαλούμενος και πώς αυτά θα αναπληρωθούν.

γ) Η πρόταση για μετάκληση υποβάλλεται από το 1/4 τουλάχιστον των μελών ΔΕΠ του Τμήματος υποδοχής. Η πρόταση υποβάλλεται στη Γ.Σ. του Τμήματος, η οποία αποφασίζει για την ενεργοποίηση ή όχι της διαδικασίας μετάκλησης.

δ) Για τη λήψη απόφασης περί μετάκλησης εφαρμόζεται αναλόγως στο Τμήμα υποδοχής η διαδικασία για την εκλογή μελών ΔΕΠ σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.

ε) Απαραίτητη προϋπόθεση για τη μετάκληση είναι σχετική απόφαση του Τμήματος προέλευσης, με την οποία συνηγορεί στη μεταφορά της πίστωσης της θέσης του μέλους ΔΕΠ που μετακαλείται. Η μετάκληση γίνεται με πράξη του Πρύτανη του Α.Ε.Ι. υποδοχής ύστερα από σύμφωνη γνώμη της Συγκλήτου του Α.Ε.Ι. προέλευσης.

στ) Δεν επιτρέπεται η μετάκληση μέλους ΔΕΠ από Α.Ε.Ι. της Περιφέρειας σε Α.Ε.Ι. των Νομών Αττικής και Θεσσαλονίκης.

ζ) Αν η μετάκληση ανακληθεί ή ακυρωθεί για οποιονδήποτε λόγο, ο μετακληθείς επανέρχεται αυτοδίκαια στο Α.Ε.Ι. από το οποίο προέρχεται και καταλαμβάνει, εφόσον παραμένει κενή, τη θέση την οποία κατείχε προ της μετάκλησης. Αν η θέση που κατείχε έχει ήδη πληρωθεί ή για οποιονδήποτε λόγο καταργηθεί, καταλαμβάνει αυτοδικαίως ομοιόβαθμη προσωποπαγή θέση που συνιστάται για το σκοπό αυτόν

η) Τα μέλη ΔΕΠ, με απόφαση του Πρύτανη, ύστερα από αίτηση του ενδιαφερόμενου μέλους ΔΕΠ και κατόπιν αιτιολογημένης εισήγησης της Γ.Σ. Τμήματος και σύμφωνη γνώμη της Κοσμητείας, μπορούν να μετακινηθούν και να ασκούν πλήρες διδακτικό, ερευνητικό, διοικητικό, εργαστηριακό ή κλινικό και εν γένει επιστημονικό έργο σε Τομέα του ίδιου Τμήματος ή σε Τμήμα της ίδιας Σχολής, όπου υπάρχει ανάγκη».

10. Με απόφαση της Γ.Σ. Τμήματος ύστερα από πρόταση μέλους της ή του αρμόδιου Τομέα και για ειδικές εκπαιδευτικές ή ερευνητικές ανάγκες, καλούνται για ένα χρόνο ως Επισκέπτες Καθηγητές ή Μεταδιδακτορικοί Ερευνητές επιστήμονες που έχουν θέση μέλους ΔΕΠ ή ερευνητή σε Α.Ε.Ι. ή ερευνητικό κέντρο σύμφωνα με τα οριζόμενα στον Εσωτερικό Κανονισμό Οργάνωσης και Λειτουργίας του οικείου Α.Ε.Ι. Η πρόσκληση δύναται να ανανεωθεί για δύο έτη.

11. Στην περίπτωση συνεργασίας Α.Ε.Ι. και ερευνητικού κέντρου σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 42 του ν.4009/2011 (Α' 195), δύναται ο ορισμός ερευνητή ως επιβλέποντα υποψήφιου διδάκτορα εφόσον αυτό προβλέπεται στο πρωτόκολλο συνεργασίας και ύστερα από απόφαση της Γ.Σ.Ε.Σ.

12. Με τη δημοσίευση του παρόντος νόμου αναστέλλεται η ισχύς της Φ.122.1/1137/145793/Β2/16.10.2013 (Β' 2619) ΚΥΑ «Ανάπτυξη και λειτουργία ηλεκτρονικού συστήματος ολοκληρωμένης διαχείρισης διαδικασιών εκλογής και εξέλιξης καθηγητών καθώς και κατάρτισης και τήρησης Μητρώων εσωτερικών και εξωτερικών μελών».

Άρθρο 9**Λοιπό Προσωπικό**

1. Οι διατάξεις του άρθρου 5 του ΠΔ 407/1980 (Α' 112), για την πρόσληψη επιστημόνων αναγνωρισμένου επιστημονικού κύρους, είτε κατόχων διδακτορικού διπλώματος είτε εξαιρετικής τεχνικής εμπειρίας με σχέση εργασίας ορισμένου χρόνου για τη διεξαγωγή διδακτικού, ερευνητικού επιστημονικού και οργανωτικού έργου ισχύουν για όλα τα Α.Ε.Ι. της χώρας.
2. Ο συνολικός χρόνος απασχόλησης των Επιστημονικών και Εργαστηριακών Συνεργατών του ΠΔ163/2002 (Α' 149) δεν μπορεί να υπερβαίνει τον χρόνο απασχόλησης των Επίκουρων Καθηγητών και Καθηγητών Εφαρμογών αντίστοιχα, όπως αυτός προβλέπεται στην περίπτωση 2 της παραγράφου Δ του άρθρου 4 του ν.2916/2001 (Α' 114).

Άρθρο 10**Φοιτητική Ιδιότητα**

1. Η παράγραφος 2 του άρθρου 33 του ν.4009/2011 (Α' 195) τροποποιείται ως εξής:

«Ο φοιτητής εγγράφεται στο Τμήμα στην αρχή κάθε εξαμήνου σε ημερομηνίες που ορίζονται από τη Γ.Σ. του Τμήματος και δηλώνει τα μαθήματα που επιλέγει. Η ιδιότητα του φοιτητή αποκτάται με την παραπάνω διαδικασία και, με την επιφύλαξη της παραγράφου 4 του άρθρου 33 που αφορά διακοπή φοίτησης, διατηρείται μέχρι την απονομή του τίτλου σπουδών σύμφωνα με το ενδεικτικό πρόγραμμα σπουδών. Φοιτητές που έχουν υπερβεί το διπλάσιο χρόνο της διάρκειας φοίτησης σύμφωνα με το ενδεικτικό πρόγραμμα σπουδών του οικείου Τμήματος δεν δικαιούνται παροχές σίτισης, στέγασης και διευκολύνσεων για τις μετακινήσεις τους, εκτός και εάν ορίζεται διαφορετικά στον Εσωτερικό Κανονισμό Οργάνωσης και Λειτουργίας του οικείου Α.Ε.Ι.».
2. α) Η παράγραφος 5 του άρθρου 33 του ν.4009/2011 (Α' 195) τροποποιείται ως εξής:

«Κάθε εξάμηνο περιλαμβάνει τουλάχιστον δεκατρείς (13) πλήρεις εβδομάδες διδασκαλίας. Ο αριθμός των εβδομάδων για τη διενέργεια των εξετάσεων και οι λεπτομέρειες παράτασης εξαμήνου ορίζονται στον Εσωτερικό Κανονισμό Οργάνωσης και Λειτουργίας του Ιδρύματος».

β) Με τη δημοσίευση του παρόντος νόμου καταργούνται οι παράγραφοι 3, 4, 6 και 7 του άρθρου 33 του ν.4009/2011 (Α' 195), οι περιπτώσεις α' και β' της παραγράφου 11 του άρθρου 33 του ν.4009/2011 (Α' 195) και η παράγραφος 1 του άρθρου 49 του ν.4009/2011 (Α' 195) που αφορούν διαγραφές φοιτητών από τα Α.Ε.Ι..
3. α) Η περίπτωση δ' της παραγράφου 9 του άρθρου 80 του ν.4009/2011 (Α' 195) τροποποιείται ως εξής:

«δ) Οι φοιτητές έχουν το δικαίωμα να διακόψουν τις σπουδές τους, με έγγραφη αίτησή τους στη γραμματεία του οικείου Τμήματος, για όσα εξάμηνα, συνεχόμενα ή μη, επιθυμούν».

β) Λεπτομερειακά θέματα για τη διαδικασία επανεγγραφής φοιτητών που απώλεσαν αυτοδικαίως τη φοιτητική τους ιδιότητα ορίζονται με Υπουργική Απόφαση του Υπουργού Πολιτισμού, Παιδείας και Θρησκευμάτων η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

γ) Με τη δημοσίευση του παρόντος νόμου, καταργούνται οι περιπτώσεις α', β', γ' και ε' της παραγράφου 9 του άρθρου 80 του ν.4009/2011 (Α' 195).
3. Απαγορεύεται η μη αμειβόμενη εργασία φοιτητών.

Άρθρο 11**Σπουδές**

1. α) Τα Πανεπιστήμια και ΤΕΙ απονέμουν τίτλους σπουδών Τμημάτων ή μονομηματικών Σχολών μετά την επιτυχή παρακολούθηση ενιαίου Προγράμματος Σπουδών το οποίο δύναται να αντιστοιχεί σε συγκεκριμένο αριθμό Διδακτικών Μονάδων (Δ.Μ.).

β) Οι Δ.Μ. ισούται με το σύνολο των εβδομαδιαίων ωρών θεωρητικής και εργαστηριακής διδασκαλίας εντός του Τμήματος ή της μονομηματικής Σχολής όπως ορίζεται στο Πρόγραμμα Σπουδών προσαυξημένο με τον αριθμό ωρών ενισχυτικής διδασκαλίας εφόσον υπάρχουν και τον αριθμό ωρών που αντιστοιχούν στην εκπόνηση ασκήσεων, εκθέσεων εργασιών, δοκιμίων και μελετών.

γ) Ο αριθμός των Δ.Μ. ο οποίος αντιστοιχεί σε ένα ακαδημαϊκό εξάμηνο, ισοδυναμεί με τις πιστωτικές μονάδες του Ευρωπαϊκού Συστήματος Μονάδων Κατοχύρωσης Μαθημάτων (ECTS) για το εξάμηνο αυτό.

Άρθρο 12

Ακαδημαϊκές ελευθερίες και ακαδημαϊκό άσυλο

1. Ο τίτλος του άρθρου 3 του ν.4009/2011 (Α' 195) αναδιατυπώνεται ως εξής: «Ακαδημαϊκές ελευθερίες και ακαδημαϊκό άσυλο».
2. Η παράγραφος 2 του άρθρου 3 του ν.4009/2011 (Α' 195) αναριθμείται σε παράγραφο 3 και ως παράγραφος 2 προστίθεται η εξής:

«2. Το ακαδημαϊκό άσυλο αναγνωρίζεται για την κατοχύρωση των ακαδημαϊκών ελευθεριών, την ελεύθερη διακίνηση των ιδεών, την προστασία του δικαιώματος στη γνώση, τη μάθηση και την εργασία, έναντι οποιουδήποτε επιχειρεί να το καταλύσει».

Άρθρο 13

Μεταβατικές Διατάξεις για την Ανώτατη Εκπαίδευση

1. α) Οι Πρυτάνεις και Αντιπρυτάνεις που εκλέγονται μετά τη δημοσίευση του παρόντος νόμου, θα εκλεγούν με τις διαδικασίες που προβλέπονται στο άρθρο 3 του παρόντος νόμου. Οι Πρυτάνεις και Αναπληρωτές Πρυτάνεις που υπηρετούν κατά τη δημοσίευση του παρόντος και έχουν αναδειχθεί με τις διατάξεις του ν.4009/2011 (Α' 195) όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, θα έχουν δικαίωμα συμμετοχής στις διαδικασίες εκλογής Πρυτανικών Αρχών για μια επιπλέον θητεία διάρκειας τεσσάρων (4) ετών. Η εκλογική διαδικασία θα πρέπει να ολοκληρωθεί έως τις 31.7.2016.

β) Οι Κοσμήτορες και Αναπληρωτές Κοσμήτορες που εκλέγονται μετά τη δημοσίευση του παρόντος νόμου, θα εκλεγούν με τις διαδικασίες που προβλέπονται στο άρθρο 6 του παρόντος νόμου. Οι Κοσμήτορες που υπηρετούν κατά τη δημοσίευση του παρόντος και έχουν αναδειχθεί με τις διατάξεις του ν.4009/2011 (Α' 195) όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, θα έχουν δικαίωμα συμμετοχής στις διαδικασίες εκλογής Κοσμητορικών Αρχών για μια επιπλέον θητεία διάρκειας δύο (2) ετών. Η εκλογική διαδικασία θα πρέπει να ολοκληρωθεί έως τις 31.7.2016.

γ) Η κατοχή θέσης μονοπρόσωπου οργάνου διοίκησης από μέλος ΔΕΠ είναι ασυμβίβαστη με την κατοχή από το ίδιο οποιασδήποτε άλλης θέσης διοίκησης του οικείου ή άλλου Α.Ε.Ι..

2. Οι Πρυτάνεις και Αντιπρυτάνεις των οποίων η θητεία ολοκληρώνεται εντός του ακαδημαϊκού έτους 2014-2015, έχουν τη δυνατότητα συμμετοχής στις διαδικασίες που προβλέπονται στο άρθρο 3 του παρόντος νόμου.
3. Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα στα οποία μέχρι τη δημοσίευση του παρόντος νόμου δεν έχει ολοκληρωθεί η διαδικασία εκλογής Πρυτανικών ή Κοσμητορικών Αρχών ή για τον οποιοδήποτε λόγο

δεν έχουν εκλεγεί Πρυτανικές ή Κοσμητορικές Αρχές, η διαδικασία εκλογής καθορίζεται από τον παρόντα νόμο.

4. Οι συμβάσεις εργασίας και οι αναθέσεις διδασκαλίας με βάση τις διατάξεις του ΠΔ 407/80 (Α' 112) στο Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών και στο ΕΜΠ κατά τα ακαδημαϊκά έτη 2012-2013 και 2013-2014 οι οποίες αφορούσαν εγκεκριμένες πιστώσεις δυνάμει Υπουργικών Αποφάσεων θεωρούνται σύννομες.
5. Η εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 16 του ν.4009/2011 (Α' 195) οι οποίες αφορούν βαθμίδες μελών ΔΕΠ γίνεται κατά την έννοια του άρθρου 1 του παρόντος νόμου.
6. Στις περιπτώσεις που κατά τη δημοσίευση του παρόντος νόμου έχει ήδη συγκροτηθεί επιτροπή για την εκλογή, την εξέλιξη ή τη μονιμοποίηση μέλους ΔΕΠ σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 19 του ν.4009/2011 (Α' 195), οι διαδικασίες ολοκληρώνονται σύμφωνα με τις διατάξεις αυτές.
7. Για την ορθή βαθμολογική και μισθολογική κατάταξη των μελών ΕΔΙΠ και των μελών ΕΤΕΠ οι οποίοι εντάχθηκαν από καθεστώς μόνιμων διοικητικών υπαλλήλων και υπαλλήλων ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου ή από το ΕΤΕΠ στο ΕΔΙΠ στο πλαίσιο εφαρμογής του ν.4009/2011 (Α' 195) όπως αναθεωρήθηκε και ισχύει, αναγνωρίζεται η συνολική προϋπηρεσία του εν λόγω προσωπικού στο Δημόσιο. Για τις εκπαιδευτικές άδειες και μετατάξεις του ανωτέρου προσωπικού εφαρμόζονται οι διατάξεις του ΠΔ147/2009 (Α' 189) όπως ισχύουν και για τα μόνιμα μέλη.
8. Το τελευταίο εδάφιο της υποπαραγράφου 1 της παραγράφου 3 του άρθρου 68 του ν.4235/2014 (Α' 68), αντικαθίσταται ως εξής:

«Ειδικότερα, από τη δημοσίευση του παρόντος, τα υπηρετούντα μέλη των κατηγοριών Ε.Ε.Δι.Π. (κλάδων Ι και ΙΙ) και ΕΤΕΠ που διαθέτουν τα προβλεπόμενα στο άρθρο 29 του ν.4009/2011 (Α'195) τυπικά προσόντα των κατηγοριών ΕΕΠ, ΕΔΙΠ και ΕΤΕΠ αντίστοιχα, εντάσσονται αυτοδίκαια σε κενές οργανικές θέσεις ή συνιστώμενες με μετατροπή των θέσεών τους, ενώ τα μέλη που δεν διαθέτουν τα τυπικά προσόντα, εντάσσονται αυτοδίκαια σε αντίστοιχες προσωποπαγείς θέσεις του ως άνω άρθρου».
9. Η παράγραφος 3 του άρθρου 39 του ν.4186/2013 αντικαθίσταται, από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της, ως ακολούθως:

«ε) Για τους Καθηγητές Εφαρμογών που κατέχουν προσωποπαγή θέση κατά τη δημοσίευση του παρόντος νόμου, εξακολουθεί να ισχύει η δυνατότητα μετατροπής της προσωποπαγούς θέσης που κατέχουν σε τακτική θέση Επίκουρου Καθηγητή σύμφωνα το εδάφιο δ' της παρ. 1 του άρθρου 6 του ν.2916/2001 (Α' 114), εφόσον, μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, έχει ολοκληρωθεί η διαδικασία εξέτασης της αίτησης μετατροπής της θέσης του ενδιαφερομένου από το οικείο πενταμελές εκλεκτορικό σώμα του εδαφίου δ' της παρ. 1 του άρθρου 6 του ν.2916/2001 (Α' 114)».
10. Με την επιφύλαξη των άρθρων 77 και 78 του ν.4009/2011 (Α'195), τα υπηρετούντα κατά τη δημοσίευση του παρόντος μέλη ΔΕΠ δύνανται να υποβάλλουν αίτηση εξέλιξης στην επόμενη βαθμίδα ή μονιμοποίησης, με τη συμπλήρωση τριετούς υπηρεσίας από τη δημοσίευση σε ΦΕΚ της πράξης διορισμού τους στη βαθμίδα. Το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 3 του άρθρου 18 του ν.4009/2011 (Α' 195) καταργείται.
11. Μέλη ΔΕΠ που έχουν μονιμοποιηθεί στη βαθμίδα σύμφωνα με τις προβλεπόμενες διατάξεις, δύνανται να ζητήσουν την εξέλιξή τους στην επόμενη βαθμίδα όποτε το επιθυμούν.
12. Για τους Λέκτορες Πανεπιστημίων και τους Καθηγητές Εφαρμογών ΤΕΙ οι οποίοι κατέχουν προσωποπαγή θέση κατά τη δημοσίευση του παρόντος νόμου, ισχύει η δυνατότητα μετατροπής της

προσωποπαγούς θέσης που κατέχουν σε τακτική θέση μέλους ΔΕΠ. Η εξέλιξη σε ανώτερη βαθμίδα γίνεται με βάση τα προβλεπόμενα στην παρ. 6 του άρθρου 78 του ν.4009/2011 (Α'195).

13. Προστίθεται δωδέκατη παράγραφος στο άρθρο 77 του ν.4009/2011 (Α' 195) ως εξής:

«12. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, στην περίπτωση υποβολής αίτησης ανανέωσης θητείας, μονιμοποίησης ή εξέλιξης στην ανώτερη βαθμίδα από επί θητεία Λέκτορα, Καθηγητή Εφαρμογών και Επίκουρο Καθηγητή, η αίτηση αυτή υποβάλλεται εντός αποκλειστικής προθεσμίας δύο μηνών το αργότερο από τη λήξη της θητείας του και σε κάθε περίπτωση εντός αποκλειστικής προθεσμίας δύο μηνών από τη δημοσίευση της παρούσας παραγράφου τους παρόντος νόμου έχει δε ως συνέπεια την αυτοδίκαιη παράταση της θητείας του επί θητεία υπηρετούντος Λέκτορα, Καθηγητή Εφαρμογών και Επίκουρου Καθηγητή μέχρι την κατά περίπτωση θετική ή αρνητική κρίση της Επιτροπής Επιλογής ή Εξέλιξης και τη δημοσίευση είτε της αντίστοιχης πράξης διορισμού είτε της διαπιστωτικής διορισμού είτε της διαπιστωτικής πράξης του Πρύτανη περί λήξεως της θητείας».

14. Η πάγια μηνιαία αποζημίωση για δημιουργία και ενημέρωση βιβλιοθήκης, καθώς και για συμμετοχή σε συνέδρια, η οποία καταβάλλεται κατ' εφαρμογή των εκάστοτε ισχυουσών μισθολογικών διατάξεων στο προσωπικό των Α.Ε.Ι. δεν υπόκειται σε φορολογία εισοδήματος, καταργούμενης κάθε αντίθετης σχετικής διάταξης. Η ισχύς της παρούσας άρχεται από 1.1.2015.

15. Η παράγραφος 4 του άρθρου 7 του ν.3194/2003 (Α' 267) τροποποιείται ως εξής:

«Μέλη ΔΕΠ των Α.Ε.Ι. αποχωρούν αυτοδικαίως από τη θέση τους μόλις λήξει το ακαδημαϊκό έτος μέσα στο οποίο συμπληρώνουν το εξηκοστό έβδομο (67^ο) έτος της ηλικίας τους».

16. Το άρθρο 24 του ν.2721/1999 (Α' 112) τροποποιείται ως εξής:

«Μέλος ΔΕΠ και ΕΠ Α.Ε.Ι. απέχει υποχρεωτικά από την άσκηση καθηκόντων του, αν καταδικάστηκε σε στερητική της ελευθερίας ποινή από πρωτόδικο δικαστήριο για πράξη κακουργήματος ή για κλοπή, υπεξαίρεση, απάτη, πλαστογραφία, ψευδορκία ή για έγκλημα σχετικά με το νόμισμα ή την υπηρεσία ή κατά της γενετήσιας ελευθερίας ή είναι προσωρινά κρατούμενος για οποιονδήποτε έγκλημα για όσο χρόνο κρατείται».

17. Με την επιφύλαξη της περίπτωσης στ' της παραγράφου 8 του άρθρου 7 του παρόντος νόμου, για τα Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών (Π.Μ.Σ.) και την εκπόνηση των Διδακτορικών Διατριβών εξακολουθούν να ισχύουν οι διατάξεις του ν.3685/2008 (Α' 148) όπως τροποποιήθηκε και ισχύει. Από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου, καταργούνται τα άρθρα 38 και 39 του ν.4009/2011 (Α' 195).

18. Τα Α.Ε.Ι. της χώρας οφείλουν να ανταποκρίνονται στην υποχρέωση διαφάνειας παρέχοντας, στο διαδικτυακό τους τόπο ή και με κάθε άλλον πρόσφορο τρόπο, κάθε δυνατή πληροφόρηση σχετικά με τα μέλη ΔΕΠ και κάθε άλλη κατηγορία προσωπικού, τα διοικητικά τους όργανα και τις αποφάσεις τους, τις πηγές και τη διαχείριση των πόρων, την οργάνωση σπουδών, την υλικοτεχνική υποδομή και το σύνολο των παρεχόμενων από αυτά υπηρεσιών.

19. Τα Α.Ε.Ι. δύνανται να συστήνουν υπηρεσία επιμελητείας φύλαξης και καθαρισμού των εγκαταστάσεών τους. Με απόφαση της Συγκλήτου προσδιορίζονται οι όροι των ανωτέρω συμβάσεων, καθώς και το αναγκαίο προσωπικό που αφορούν την υπηρεσία επιμελητείας.

20. Ρητά καταργούνται οι διατάξεις του ν.4009/2011 (Α'195) άρθρο 8 παρ. 13 και παρ. 16 περ. α' και δ' περί διεθνούς πρόσκλησης για τη διαδικασία εκλογής Πρύτανη, καθώς και του άρθρου 58 του ν.4009/2011 (Α'195).

21. Ρητά καταργείται κάθε διάταξη που αφορά στη συγχώνευση όλων των Οργανισμών Έρευνας και Ανάπτυξης των ΑΕΙ σε ένα ΝΠΙΔ υπό την ευθύνη του Συμβουλίου Ιδρύματος του άρθρου 8 του ν.4009/2011 (Α'195).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β' ΕΡΕΥΝΑ, ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ

Άρθρο 14

Αντικείμενο – Ορισμοί Έρευνας, Τεχνολογικής Ανάπτυξης και Καινοτομίας

1. Το άρθρο 1 του ν.4310/2014 αντικαθίσταται ως εξής:

«Η ανάπτυξη και η προαγωγή της επιστήμης και της έρευνας ως τομέων ζωτικού εθνικού ενδιαφέροντος αποτελεί θεμελιώδη και πρωταρχική υποχρέωση του Κράτους το οποίο και μεριμνά, με γνώμονα το δημόσιο συμφέρον, για τη διάθεση των απαιτούμενων πόρων για το σκοπό αυτό».

2. Το άρθρο 2 του ν.4310/2014 αντικαθίσταται ως εξής:

«Για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος νόμου, ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί, που συμπληρώνονται από τους αναφερόμενους στις εκάστοτε ισχύουσες σχετικές διατάξεις εθνικού και ενωσιακού δικαίου:

1. «ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα»: τα ιδρύματα που ορίζονται στο άρθρο 1 του ν.4009/2011.

2. «αξιολόγηση»: η διαδικασία καταγραφής και αποτίμησης του ερευνητικού και εκπαιδευτικού έργου με στόχο την καλύτερη αξιοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού, τη βελτιστοποίηση των υπαρχουσών υποδομών και την κοινωνικά επωφελή χρήση των διαθέσιμων πόρων, δημοσίων και μη, στα ΑΕΙ και Ερευνητικά Κέντρα.

3. «αριστεία»: η συνεχής, εντατική, συστηματική και καλά εστιασμένη προσπάθεια για την ανάπτυξη νέας θεωρίας και πειραματικών προτύπων, εργαστηριακών διατάξεων και συσκευών ή ερευνητικής μεθοδολογίας, καθώς και η ανάπτυξη αποτελεσματικών μεθόδων μέσω των οποίων μεταφέρεται και διαχέεται η νέα γνώση στην επιστημονική κοινότητα και το ευρύτερο κοινωνικό σύνολο.

4. «βασική έρευνα»: η θεωρητική ή πειραματική εργασία που έχει ως πρωταρχικό στόχο τη γνώση και κατανόηση του κόσμου και την παραγωγή νέας γνώσης.

5. «Γενικός Απαλλακτικός Κανονισμός (ΓΑΚ)»: γενικός κανονισμός απαλλαγής κατά κατηγορία για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την κοινή αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 87 και 88 της Συνθήκης.

6. «δαπάνες προσωπικού»: το κόστος ερευνητών, τεχνικών και λοιπού υποστηρικτικού προσωπικού.

7. «διανοητική ιδιοκτησία»: η πνευματική και βιομηχανική ιδιοκτησία, και ενδεικτικά τα περιουσιακά και ηθικά δικαιώματα που απορρέουν από τα έργα που τις εμπεριέχουν, η τεχνογνωσία, τα σήματα, διπλώματα ευρεσιτεχνίας και τα πιστοποιητικά χρησιμότητας.

8. «δράση ή πρόγραμμα ΕΤΑΚ»: το συνεκτικό πλαίσιο ενεργειών, εντός του οποίου υλοποιούνται και χρηματοδοτούνται έργα ΕΤΑΚ και το οποίο αποβλέπει στην ικανοποίηση οικονομικών και κοινωνικών αναγκών της χώρας.

9. «ένταση ενίσχυσης»: το ακαθάριστο ποσό της ενίσχυσης εκφραζόμενο ως ποσοστό των επιλέξιμων δαπανών, προ της αφαίρεσης φόρων ή άλλων επιβαρύνσεων.

10. «ένωση καινοτομίας (Innovation Union)»: πρωτοβουλία που εντάσσεται στη δράση «Ευρώπη 2020»

και έχει ως στόχο, με κατάλληλη προώθηση από το ανώτατο πολιτικό επίπεδο, τη διαμόρφωση μιας στρατηγικής προσέγγισης της καινοτομίας, ώστε να αντιμετωπιστούν προκλήσεις, όπως η κλιματική αλλαγή, η ασφάλεια του εφοδιασμού με ενέργεια και τρόφιμα, η υγεία και η δημογραφική γήρανση.

11. «επιστημονικό και τεχνολογικό πάρκο (ΕΤΠ)»: «επιστημονικό και τεχνολογικό πάρκο (ΕΤΠ)»: περιοχή ή δίκτυο διαμορφωμένων περιοχών, που δημιουργούνται με σκοπό : την ενίσχυση δεσμών των ακαδημαϊκών, ερευνητικών & τεχνολογικών φορέων με τις επιχειρήσεις και τους λοιπούς φορείς, τη μεταφορά τεχνολογίας και τη διάδοση της καινοτομίας και την υποστήριξη νέων επιχειρηματικών προσπαθειών.

12. «επιχείρηση»: κάθε μονάδα, ανεξάρτητα από τη νομική της μορφή, που ασκεί οικονομική δραστηριότητα.

13. «επιστημονική και τεχνολογική καινοτομία»: το αποτέλεσμα ερευνητικών & τεχνολογικών προσπαθειών που οδηγούν ή επιδιώκεται να οδηγήσουν στην υλοποίηση νέων ή τη βελτίωση υπαρχόντων προϊόντων, υπηρεσιών και διαδικασιών.

14. «έργο έρευνας, τεχνολογικής ανάπτυξης και καινοτομίας (ΕΤΑΚ)» (εφεξής «έργο ΕΤΑΚ»): η σχεδιασμένη δραστηριότητα με συγκεκριμένο αντικείμενο, μεθοδολογία, χρονοδιάγραμμα και προϋπολογισμό για:

- την εκτέλεση κάθε είδους έρευνας,
- την προώθηση της τεχνολογικής ανάπτυξης και της καινοτομίας προϊόντων, υπηρεσιών ή διαδικασιών,
- την προβολή των δραστηριοτήτων και επιτευγμάτων ΕΤΑΚ, καθώς και για την ευαισθητοποίηση του κοινού σε επιστημονικά θέματα,
- την προαγωγή του ανθρώπινου δυναμικού,
- την δημιουργία, αναβάθμιση, δικτύωση ερευνητικών υποδομών, όπως αυτές ορίζονται στο εκάστοτε ισχύον θεσμικό πλαίσιο κρατικών ενισχύσεων καθώς και την πρόσβαση σ' αυτές.

15. «έρευνα»: οποιαδήποτε συστηματική και δημιουργική εργασία που αναλαμβάνεται με σκοπό την επαύξηση του αποθέματος της γνώσης, συμπεριλαμβανομένης της γνώσης του ανθρώπου, του πολιτισμού και της κοινωνίας.

16. «ερευνητές»: οι επιστήμονες σύμφωνα με τις προϋποθέσεις του άρθρου 18 του παρόντος, που δραστηριοποιούνται για τη δημιουργία νέας γνώσης, προϊόντων, διαδικασιών, μεθόδων και συστημάτων και τη διαχείριση των αντιστοιχών έργων.

17. «έρευνα και ανάπτυξη (Ε και Α)»: η δημιουργική εργασία η οποία καλύπτει τις δραστηριότητες της βασικής και της εφαρμοσμένης έρευνας και πραγματοποιείται σε συστηματική βάση με σκοπό την αύξηση του αποθέματος της γνώσης, συμπεριλαμβανομένης της γνώσης του ανθρώπου, του πολιτισμού και της κοινωνίας, καθώς και η χρήση του αποθέματος της γνώσης για την ανάπτυξη νέων εφαρμογών.

18. «Ερευνητικά Πανεπιστημιακά Ινστιτούτα (ΕΠΙ)»: τα νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου, που έχουν συσταθεί δυνάμει των διατάξεων του ν.2083/1992 και του ν.3685/2008.

19. «Έρευνητικός φορέας»: Το Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου ή Ιδιωτικού Δικαίου που έχει ως κύριο σκοπό την επιστημονική και τεχνολογική έρευνα, σε συνδυασμό με τη πειραματική ανάπτυξη και επίδειξη, καθώς και τη διάδοση και εφαρμογή των αποτελεσμάτων της έρευνας, μέσω των επιστημονικών δημοσιεύσεων και της αξιοποίησης των αποτελεσμάτων».

- 20.** «δημόσιος ερευνητικός φορέας δημοσίου δικαίου»: ο ερευνητικός οργανισμός, ο οποίος έχει συσταθεί και λειτουργεί, ως νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου, ως Ανώτατο Εκπαιδευτικό Ίδρυμα ή ως ειδικός λογαριασμός κονδυλίων έρευνας ο οποίος ανήκει σε φορέα του δημόσιου τομέα.
- 21.** «δημόσιος ερευνητικός οργανισμός ιδιωτικού δικαίου»: ο ερευνητικός οργανισμός, ο οποίος έχει συσταθεί και λειτουργεί, ως νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου ή ως ανώνυμη εταιρία του δημόσιου τομέα ή ως ερευνητικό κέντρο και ανεξαρτήτως του τρόπου σύστασής του.
- 22.** «εφαρμοσμένη ή βιομηχανική έρευνα»: η σχεδιασμένη έρευνα ή κριτική διερεύνηση ενός πεδίου που αποσκοπεί στην απόκτηση νέων γνώσεων και δεξιοτήτων για την ανάπτυξη νέων προϊόντων, διεργασιών ή υπηρεσιών ή για τη σημαντική βελτίωση προϊόντων, διεργασιών ή υπηρεσιών που υπάρχουν.
- 23.** «ευρεσιτεχνία διεθνώς αναγνωρισμένη»: η ευρεσιτεχνία στην οποία έχει απονεμηθεί σχετικό δίπλωμα, το οποίο είναι σε ισχύ και έχει πιστοποιηθεί από τον Οργανισμό Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας (ΟΒΙ) ότι εμπίπτει σε μία τουλάχιστον από τις ακόλουθες περιπτώσεις: α) Ευρωπαϊκό Δίπλωμα Ευρεσιτεχνίας που χορηγείται από το Ευρωπαϊκό Γραφείο Διπλωμάτων Ευρεσιτεχνίας (European Patent Office «ΕΡΟ») και έχει κατοχυρωθεί στην Ελλάδα, β) Δίπλωμα Ευρεσιτεχνίας κατοχυρωμένο στον ΟΒΙ (αποκλειομένων των Πιστοποιητικών Υποδείγματος Χρησιμότητας (Π.Υ.Χ.)), το οποίο έχει κατοχυρωθεί σε ένα ακόμη κράτος (ενδεικτικά ΗΠΑ, Γερμανία, Κίνα, Ιαπωνία, Γαλλία, Ελβετία), που: i) έχει προσχωρήσει στην Ευρωπαϊκή Σύμβαση Διπλωμάτων Ευρεσιτεχνίας (ΕΡC) ή συνεργάζεται στο πλαίσιο αυτής ή ii) είναι μέλος του ΟΟΣΑ ή σε καθεστώς υποψήφιας προς ένταξη χώρας (accession candidate country) ή σε καθεστώς ενισχυμένης δέσμευσης (enhanced engagement country).
- 24.** «ευρωπαϊκός χώρος έρευνας»: πλαίσιο εργασίας που περιγράφει και συστηματοποιεί τις ερευνητικές δραστηριότητες και την πολιτική καινοτομίας σε ολόκληρη την Ευρώπη και περιλαμβάνει: α) την εσωτερική αγορά για την έρευνα, στο πλαίσιο της οποίας ερευνητές, τεχνολογία και γνώση διακινούνται ελεύθερα, β) το συντονισμό σε ευρωπαϊκό επίπεδο των εθνικών και περιφερειακών ερευνητικών δραστηριοτήτων, προγραμμάτων και πολιτικών, γ) την εφαρμογή και χρηματοδότηση πρωτοβουλιών σε ευρωπαϊκό επίπεδο για τη συγκέντρωση και την εντατικοποίηση των προσπαθειών έρευνας σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης και το συντονισμό τους με εθνικές και διεθνείς πρωτοβουλίες.
- 25.** «ημερομηνία χορήγησης της ενίσχυσης»: η ημερομηνία της απονομής στον δικαιούχο του εννόμου δικαιώματος να λάβει την ενίσχυση σύμφωνα με το εφαρμοστέο εθνικό καθεστώς.
- 26.** «καινοτομία», η αξιοποίηση υφιστάμενης ή/και νέας γνώσης: ή/και η μετατροπή μιας ιδέας σε προϊόν ή διαδικασία ή υπηρεσία.
- 27.** «καθεστώς ενισχύσεων»: κάθε πράξη με βάση την οποία, χωρίς να απαιτούνται περαιτέρω μέτρα εκτέλεσης, μπορούν να χορηγούνται μεμονωμένες ενισχύσεις σε επιχειρήσεις οι οποίες ορίζονται στην εν λόγω πράξη κατά τρόπο γενικό και αφηρημένο και κάθε πράξη βάσει της οποίας μπορεί να χορηγείται ενίσχυση μη συνδεδεμένη με συγκεκριμένο έργο σε μια ή περισσότερες επιχειρήσεις για αόριστο χρονικό διάστημα και/ή για απροσδιόριστο ποσό.
- 28.** «καινοτόμος επιχείρηση», επιχείρηση η οποία αναπτύσσει προϊόντα, υπηρεσίες ή διεργασίες που είναι νέες και ουσιωδώς βελτιωμένες σε σχέση με τη σύγχρονη τεχνολογία στον σχετικό κλάδο,
- 29.** «κοινότητες γνώσης και καινοτομίας (ΚΓΚ)», αυτόνομες εταιρικές συμπράξεις, οι οποίες πραγματοποιούνται σύμφωνα με τις διατάξεις του Κανονισμού (ΕΚ) με αριθ. 294/2008, του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 11ης Μαρτίου 2008, στο πλαίσιο της καινοτομίας, μεταξύ ερευνητικών οργανισμών, επιχειρήσεων και λοιπών φορέων, ανεξάρτητα από τη νομική μορφή τους και λειτουργούν ως ένα στρατηγικό δίκτυο που βασίζεται σε κοινό μεσοπρόθεσμο και μακροπρόθεσμο

σχεδιασμό καινοτομίας.

- 30.** «κρατική ενίσχυση»: κάθε μέτρο το οποίο πληροί το σύνολο των κριτηρίων που καθορίζονται στο άρθρο 107 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ.
- 31.** «μελέτη σκοπιμότητας»: η αξιολόγηση και ανάλυση των δυνατοτήτων ενός έργου με στόχο την υποστήριξη της διαδικασίας λήψης αποφάσεων αποκαλύπτοντας κατά τρόπο αντικειμενικό και ορθολογικό τα δυνατά του σημεία και τις αδυναμίες του, τις ευκαιρίες και τις απειλές που προκύπτουν από αυτό, καθώς και προσδιορίζοντας τους πόρους που απαιτούνται για την εκτέλεσή του και, τελικά, τις προοπτικές επιτυχίας του.
- 32.** «μεταφορά τεχνολογίας»: η παροχή τεχνολογίας, όπως ορίζεται από τις κείμενες διατάξεις και κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου από τις διατάξεις του άρθρου 21 του ν.1733/1987, όπως ισχύει.
- 33.** «οικονομική δραστηριότητα»: κάθε δραστηριότητα που συνίσταται στην παροχή αγαθών ή υπηρεσιών σε δεδομένη αγορά.
- 34.** «πειραματική ανάπτυξη»: η απόκτηση, ο συνδυασμός, η διαμόρφωση και η χρήση υφισταμένων επιστημονικών, τεχνολογικών, και άλλων συναφών γνώσεων και δεξιοτήτων που αποσκοπούν στην ανάπτυξη νέων ή βελτιωμένων προϊόντων, διαδικασιών ή υπηρεσιών.
- 35.** «προ-εμπορικές δημόσιες συμβάσεις»: η αγορά υπηρεσιών έρευνας στην περίπτωση που η αναθέτουσα αρχή ή ο αναθέτων φορέας δεν αναλαμβάνει όλους τους κινδύνους, τα αποτελέσματα και τα οφέλη χρήσης κατά την άσκηση της δραστηριότητάς του/της, αλλά τα μοιράζεται με τους παρόχους υπό όρους της αγοράς. Η σύμβαση, το αντικείμενο της οποίας εμπίπτει σε μία ή περισσότερες κατηγορίες έρευνας και ανάπτυξης οριζόμενες στο παρόν πλαίσιο, είναι περιορισμένης διάρκειας. Με την εξαίρεση του πρωτοτύπου ή ενός περιορισμένου συνόλου πρώτων δοκιμαστικών στοιχείων, η αγορά προϊόντων ή υπηρεσιών που αναπτύσσονται στο πλαίσιο μιας προ-εμπορικής δημόσιας σύμβασης δεν πρέπει να αποτελεί αντικείμενο της ίδιας σύμβασης.
- 36.** «σύμβαση ορισμένου χρόνου»: η σύμβαση ή σχέση εξαρτημένης εργασίας ορισμένου χρόνου, η οποία συνάπτεται απευθείας μεταξύ του εργοδότη και του εργαζομένου και η λήξη της οποίας καθορίζεται από αντικειμενικούς όρους, όπως η παρέλευση συγκεκριμένης ημερομηνίας ή η εκτέλεση συγκεκριμένου έργου ή η πραγματοποίηση συγκεκριμένου γεγονότος.
- 37.** «συμβουλευτικές υπηρεσίες συνεργασίας»: η παροχή συμβουλών, βοήθειας και εκπαίδευσης για την ανταλλαγή γνώσεων και εμπειριών, καθώς και για τη βελτίωση της συνεργασίας.
- 38.** «τεχνολογικός φορέας»: νομικό πρόσωπο δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου που εποπτεύεται από τον Υπουργό Πολιτισμού, Παιδείας και Θρησκευμάτων, περιλαμβάνει στους στόχους του την ανάπτυξη τεχνολογίας και τεχνολογικών υποδομών και δραστηριοτήτων, την παροχή επιστημονικών, εξειδικευμένων εκπαιδευτικών και τεχνολογικών υπηρεσιών προς τρίτους σύμφωνα με τις ρυθμίσεις για τις κρατικές ενισχύσεις, και την επίλυση συγκεκριμένων τεχνολογικών προβλημάτων που εμπίπτουν στην επιστημονική περιοχή που υπηρετεί.
- 39.** «τεχνολογική ανάπτυξη»: η ανάπτυξη και μεταφορά τεχνολογίας και τεχνογνωσίας στην παραγωγική διαδικασία, που αποσκοπεί στη βελτίωση των τεχνολογικών και οικονομικών παραμέτρων παραγωγής προϊόντων ή προσφοράς υπηρεσιών, με την εφαρμογή μελετών και ερευνητικών προγραμμάτων και τη λήψη των αναγκαίων νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών μέτρων στην κατεύθυνση αυτή.
- 40.** «αυτοτελή Ερευνητικά Ινστιτούτα»: ερευνητικοί φορείς που έχουν ως αντικείμενο είτε την παραγωγή γνώσεων και ανάπτυξη εφαρμογών σε ορισμένη επιστημονική περιοχή είτε τη διεπιστημονική αντιμετώπιση τεχνολογικών και αναπτυξιακών προβλημάτων της χώρας σε συγκεκριμένο τομέα και την

επίλυση συγκεκριμένων προβλημάτων της παραγωγικής διαδικασίας και της κοινωνικής ανάπτυξης».

Άρθρο 15

Πεδίο εφαρμογής για την Έρευνα, Τεχνολογική Ανάπτυξη και Καινοτομία

1. Στην περίπτωση α της παραγράφου 1 του άρθρου 3 του ν.4310/2014 προστίθεται η ακόλουθη φράση: «και στα ερευνητικά κέντρα της Ακαδημίας Αθηνών και στο Ίδρυμα Ιατροβιολογικών Ερευνών».
2. Η παράγραφος 1β του άρθρου 3 του ν.4310/2014 καταργείται.
3. Η παράγραφος 2 του άρθρου 3 του ν.4310/2014 καταργείται.
4. Η παράγραφος 4 του άρθρου 3 του ν.4310/2014 καταργείται.

Άρθρο 16

Εθνική Στρατηγική Έρευνας, Τεχνολογικής Ανάπτυξης και Καινοτομίας

1. Στην αρχή του πρώτου εδαφίου της παραγράφου 1 του άρθρου 4 του ν.4310/2014 προστίθεται η ακόλουθη φράση:

«Η χάραξη εθνικής πολιτικής έρευνας, τεχνολογικής ανάπτυξης και καινοτομίας συνιστά θεμελιώδη υποχρέωση της Πολιτείας. Αφορά το σύνολο των ενεργειών, οι οποίες έχουν ως σκοπό τη μεθοδική και αποτελεσματική προώθηση της βασικής και εφαρμοσμένης έρευνας, της τεχνολογίας και της καινοτομίας στην χώρα, τη διαμόρφωση των επιλογών για το μέλλον και την πρόβλεψη των μέσων που απαιτούνται για την πραγμάτωση των σκοπών αυτών.»

2. Τα σημεία θ, ιβ, ιγ και κ της παραγράφου 1 και η παράγραφος 2 του άρθρου 4 του ν.4310/2014 καταργούνται.
3. Στο σημείο ζ της παραγράφου 1 του άρθρου 4 του ν.4310/2014 καταργείται το τελευταίο εδάφιο («η πρόσβαση ... και την καινοτομία»).
4. Το σημείο 1δ της παραγράφου 1 του άρθρου 4 του ν.4310/2014 αναδιατυπώνεται ως εξής:

«η ενίσχυση της υφιστάμενης ή αναδυομένης αριστείας των ερευνητικών και τεχνολογικών φορέων στις Περιφέρειες της χώρας».

Άρθρο 17

Διαδικασία έγκρισης ΕΣΕΤΑΚ

Το άρθρο 5 του ν.4310/2014 μετονομάζεται σε «Διαδικασία έγκρισης ΕΣΕΤΑΚ» και αντικαθίσταται ως ακολούθως:

1. Η ΕΣΕΤΑΚ αναφέρεται σε χρονική περίοδο επτά ετών ή όση η διάρκεια ισχύος μίας προγραμματικής περιόδου.
2. Επισπεύδων φορέας για την κατάρτιση της ΕΣΕΤΑΚ είναι η Γενική Γραμματεία Έρευνας και Τεχνολογίας (ΓΓΕΤ).
3. Για την διαμόρφωση της ΕΣΕΤΑΚ, η ΓΓΕΤ συμβουλεύεται τα όργανα του Άρθρου 6 του παρόντος νόμου και προβαίνει σε ευρεία διαβούλευση και συνεργασία με εκπροσώπους της επιστημονικής κοινότητας, του επιχειρηματικού τομέα, καθώς και των κοινωνικών και οικονομικών εταίρων.
4. Λαμβάνοντας υπόψη τα αποτελέσματα της διαβούλευσης, η ΓΓΕΤ συντάσσει το τελικό σχέδιο της ΕΣΕΤΑΚ το οποίο και εγκρίνεται από τον Αναπληρωτή Υπουργό Πολιτισμού, Παιδείας και Θρησκευμάτων, αρμόδιο για ζητήματα έρευνας και καινοτομίας.

5. Όπου στον νόμο αναφέρεται «Σχέδιο Δράσης» νοείται η ΕΣΕΤΑΚ».

Άρθρο 18

Όργανα – Υπουργείο ΠΟ.ΠΑΙ.Θ.

1. Το σημείο 2 του άρθρου 6 του ν.4310/2014 αναδιατυπώνεται ως εξής: «ο τομέας Έρευνας και Καινοτομίας του Υπουργείου Πολιτισμού, Παιδείας και Θρησκευμάτων και η Γενική Γραμματεία Έρευνας και Τεχνολογίας».
2. Το πρώτο σημείο 2 του άρθρου 7 του ν.4310/2014 αναδιατυπώνεται ως εξής: «Ο σχεδιασμός και η υλοποίηση της εθνικής πολιτικής ΕΤΑΚ και η διασφάλιση των πόρων χρηματοδότησης των δράσεων ΕΤΑΚ».

Άρθρο 19

Γενική Γραμματεία Έρευνας και Τεχνολογίας

1. Από την παράγραφο 15 του άρθρου 8 του ν.4310/2014 διαγράφονται η φράση «ο ορισμός των μελών, ο καθορισμός ή η τροποποίηση της λειτουργίας και της εποπτείας του ΕΣΕΤΑΚ».
2. Καταργείται η παράγραφος 13 του άρθρου 8 του ν.4310/2014.

Άρθρο 20

Επιστημονικός Σύνδεσμος

Καταργείται το άρθρο 9 του ν.4310/2014.

Άρθρο 21

Περιφερειακό Συμβούλιο Έρευνας και Καινοτομίας (ΠΣΕΚ)

Το άρθρο 10 του ν.4310/2014 καταργείται και αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Με απόφαση του κατά τόπον αρμόδιου Περιφερειάρχη, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, συγκροτείται Περιφερειακό Επιστημονικό Συμβούλιο Έρευνας και Καινοτομίας (ΠΣΕΚ), ως όργανο υποστήριξης αναπτυξιακών δράσεων και υλοποίησης της ΕΣΕΤΑΚ. Η υποστήριξη παρέχεται με εισηγήσεις, μελέτες πεδίου, καταγραφές και αξιολογήσεις των υφιστάμενων υποδομών ή του διαθέσιμου ανθρώπινου δυναμικού και συγκριτικές εκτιμήσεις σε ό,τι αφορά στη δημιουργία περιφερειακών συσπειρώσεων ερευνητικών οργανισμών, τεχνολογικών φορέων, επιχειρήσεων, λοιπών φορέων και περιφερειακών αρχών, για την προώθηση της καινοτομίας, την ενθάρρυνση ανάπτυξης σχημάτων σύμπραξης του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα και τη διαμόρφωση συνθηκών και προοπτικών επιτυχούς συμμετοχής οργανισμών των περιφερειών σε εθνικά και ευρωπαϊκά ερευνητικά έργα.

Ειδικότερα, το περιεχόμενο των εισηγήσεων και της υποστήριξης του ΠΣΕΚ αφορά:

- α) Στην οριζόντια δικτύωση των περιφερειακών συντελεστών που εμπλέκονται στην ΕΤΑΚ, όπως δημόσιοι ερευνητικοί οργανισμοί, τεχνολογικοί φορείς, επιχειρήσεις και λοιποί φορείς, καθώς και σε προτάσεις ένταξης και διασύνδεσης των συντελεστών και ερευνητικών οργανισμών στις περιφερειακές οικονομίες.
- β) Στην από κοινού με τη ΓΓΕΤ ανάλυση των στρατηγικών για την ανάπτυξη της ΕΤΑΚ στην περιφέρεια και την ανάληψη συντονισμένων δράσεων Κέντρου-Περιφέρειας.
- γ) Στον καθορισμό κριτηρίων και προϋποθέσεων για την αξιολόγηση ερευνητικών προτάσεων που υποβάλλονται στις περιφερειακές αρχές.

δ) Στη διεύρυνση της πρόσβασης των δικαιούχων σε πηγές χρηματοδότησης, καθώς και της ένταξης και διασύνδεσης των ερευνητικών οργανισμών στις περιφερειακές οικονομίες.

ε) Στην πλήρη αξιοποίηση του ερευνητικού δυναμικού των περιφερειών και της ενίσχυσης της απασχόλησης νέων αποφοίτων σε εθνικό, ενωσιακό ή διεθνές επίπεδο, με μέτρα, όπως:

αα) Η υποστήριξη διαπεριφερειακών αμφίδρομων αποσπάσεων ερευνητικού προσωπικού μεταξύ επιλεγμένων εταίρων οργανισμών.

ββ) Η υποστήριξη δημόσιων ερευνητικών οργανισμών αριστείας για την πρόσληψη πεπειραμένων ερευνητών, συμπεριλαμβανομένων των διευθυντικών στελεχών, που προέρχονται και από άλλες χώρες.

γγ) Η υποστήριξη δημόσιων ερευνητικών οργανισμών για την απόκτηση κατάλληλου ερευνητικού εξοπλισμού και την ανάπτυξη υλικού περιβάλλοντος που τους επιτρέπει την πλήρη αξιοποίηση του διαθέσιμου ερευνητικού δυναμικού.

δδ) Η παροχή ενισχύσεων για ερευνητικές υποδομές στις οποίες εξασφαλίζεται η πρόσβαση σε διαφανή βάση που δεν εισάγει διακρίσεις.

εε) Η στήριξη για τη διοργάνωση συναντήσεων εργασίας (workshops) και συνεδρίων για τη διευκόλυνση της μεταφοράς γνώσεων ή την ανάπτυξη δραστηριοτήτων προβολής και δημοσιοποίησης, καθώς και η ανάληψη πρωτοβουλιών διασποράς και μεταφοράς ερευνητικών αποτελεσμάτων στον παραγωγικό τομέα της χώρας, σε άλλες χώρες και σε διεθνείς αγορές.

ζζ) Ο προσδιορισμός των αναγκών και δυνατοτήτων ενίσχυσης της ερευνητικής ικανότητας των δημόσιων ερευνητικών φορέων που υπάρχουν στις Περιφέρειες και οι οποίες μπορούν να χρηματοδοτούνται.

2. Το (ΠΣΕΚ) αποτελείται από ένδεκα (11) μέλη, από τα οποία 6 είναι καθηγητές ΑΕΙ ή ερευνητές, εκπρόσωποι δημόσιων ερευνητικών φορέων της οικείας Περιφέρειας με αναγνωρισμένο κύρος και μακρόχρονη ερευνητική και επαγγελματική εμπειρία σε θέματα ΕΤΑΚ. Τα υπόλοιπα 5 μέλη προέρχονται από τα κατά τόπους επαγγελματικά επιμελητήρια και επιστημονικούς συλλόγους, τους πολιτιστικούς φορείς, την τοπική αυτοδιοίκηση και τους παραγωγικούς φορείς της περιοχής. Τα μέλη του ΠΣΕΚ πρέπει να είναι κάτοχοι τουλάχιστον διπλώματος μεταπτυχιακών σπουδών ή ισοδύναμου τίτλου. Η θητεία των μελών του (ΠΣΕΚ) είναι τετραετής και μπορεί να ανανεώνεται μία μόνο φορά με την ακόλουθη διαδικασία, με την οποία επιλέχθηκαν αρχικά.

3. Τα μέλη του ΠΣΕΚ επιλέγονται με την ακόλουθη διαδικασία:

αα) Με απόφαση του περιφερειακού συμβουλίου συγκροτείται πενταμελής επιτροπή που αποτελείται από 2 επιστήμονες ασχολούμενους με την έρευνα, καθηγητές ΑΕΙ με βαθμίδα καθηγητή ή αναπληρωτή καθηγητή, 2 ερευνητές Α΄ ή Β΄ βαθμίδας της ημεδαπής ή της αλλοδαπής και 1 εκπρόσωπο των παραγωγικών φορέων της οικείας Περιφέρειας, οι οποίοι δεν περιλαμβάνονται μεταξύ των επιλέξιμων υποψηφίων.

ββ) Η Επιτροπή προκηρύσσει ανοιχτή πρόσκληση υποβολής υποψηφιοτήτων, η οποία δημοσιεύεται στον ημερήσιο τύπο και το δικτυακό τόπο της οικείας Περιφέρειας και της ΓΓΕΤ. Η επιτροπή αξιολογεί τις υποψηφιότητες, συντάσσει κατάλογο υποψηφίων, περιλαμβάνοντας σε αυτόν τουλάχιστον τον διπλάσιο και ει δυνατόν τον τριπλάσιο αριθμό του συνόλου των μελών του ΠΣΕΚ, κατά προτίμηση υποψηφίους που προέρχονται από τον εθνικό κατάλογο κριτών και τον υποβάλλει στο περιφερειακό συμβούλιο. Το περιφερειακό συμβούλιο επιλέγει από αυτόν τον κατάλογο τους καταλληλότερους και ο Περιφερειάρχης διορίζει τα μέλη του ΠΣΕΚ που έχουν επιλεγεί.

γγ) Μετά από το διορισμό τους τα μέλη του ΠΣΕΚ συγκροτούνται σε σώμα και εκλέγουν τον πρόεδρο, αντιπρόεδρο και τον γραμματέα του με τον αναπληρωτή του.

4. Οι πρόεδροι και οι αντιπρόεδροι των ΠΣΕΚ συνέρχονται σε ολομέλεια των ΠΣΕΚ, συγκροτούνται σε σώμα και εκλέγουν μεταξύ των μελών τους πρόεδρο και αντιπρόεδρο.

5. Ο τόπος και ο χρόνος συνεδριάσεων, η απαρτία, ο τρόπος λήψης απόφασης και κάθε ειδικότερο θέμα λειτουργίας του ΠΣΕΚ ορίζονται με απόφαση του Προέδρου του οικείου ΠΣΕΚ, σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας. Όσον αφορά την ολομέλεια των ΠΣΕΚ, τα ανωτέρω ζητήματα ορίζονται με απόφαση του Γ.Γ.Ε.Τ.

6. Η γραμματειακή και διοικητική υποστήριξη των ΠΣΕΚ παρέχονται από την περιφέρεια. Τα ΠΣΕΚ υποβοηθούνται ως προς το έργο τους από τις υφιστάμενες δομές της οικείας περιφέρειας.

7. Τα προβλεπόμενα από τις κείμενες διατάξεις έξοδα μετακίνησης, διανυκτέρευσης και ημερήσιας αποζημίωσης των μελών του ΠΣΕΚ για τη συμμετοχή στις συνεδριάσεις τους καταβάλλονται από πόρους της Περιφέρειας».

Άρθρο 22

Εθνικό Συμβούλιο Έρευνας και Καινοτομίας (ΕΣΕΚ)

1. Το άρθρο 11 του ν.4310/2014 μετονομάζεται σε «Εθνικό Συμβούλιο Έρευνας και Καινοτομίας» (ΕΣΕΚ). Όπου ο νόμος αναφέρεται σε «Εθνικό Συμβούλιο Έρευνας, Τεχνολογικής Ανάπτυξης και Καινοτομίας» (ΕΣΕΤΑΚ) νοείται πλέον το «Εθνικό Συμβούλιο Έρευνας και Καινοτομίας» (ΕΣΕΚ).

2. Η παράγραφος 1 του άρθρου 11 του ν.4310/2014 αντικαθίσταται ως εξής:

Το ΕΣΕΚ είναι το ανώτατο γνωμοδοτικό όργανο της Πολιτείας σε ό,τι αφορά τη χάραξη εθνικής πολιτικής στην Έρευνα, την Τεχνολογία και την ανάπτυξη της Καινοτομίας (ΕΤΑΚ) και υποστηρίζει τον αρμόδιο για ζητήματα έρευνας Αναπληρωτή Υπουργό Πολιτισμού, Παιδείας και Θρησκευμάτων και τον Γενικό Γραμματέα Έρευνας και Τεχνολογίας στα ζητήματα που άπτονται της αρμοδιότητάς του.

3. Η παράγραφος 2 του άρθρου 11 του ν.4310/2014 αντικαθίσταται ως εξής:

«Η αποστολή του ΕΣΕΚ είναι:

α) Η παρακολούθηση των εθνικών και διεθνών εξελίξεων στην ΕΤΑΚ και η υποβολή σχετικών προτάσεων στον αρμόδιο για ζητήματα έρευνας Αναπληρωτή Υπουργό Πολιτισμού, Παιδείας και Θρησκευμάτων, τη ΓΓΕΤ, αλλά και στη Συντονιστική Επιτροπή ΕΤΑΚ.

β) Η συμβολή στη διαμόρφωση και επικαιροποίηση της ΕΣΕΤΑΚ, η παρακολούθηση της προόδου εφαρμογής της σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος, καθώς και η σύνταξη και δημοσιοποίηση ετήσιας έκθεσης προόδου.

γ) Η υποβολή προτάσεων για την αξιοποίηση, τη στρατηγική διαμόρφωση και την κατανομή της δημόσιας χρηματοδότησης για την ΕΤΑΚ.

δ) Η συμβολή στη διασφάλιση στενής δημιουργικής συνεργασίας μεταξύ της έρευνας, της εκπαίδευσης και των παραγωγικών κλάδων της οικονομίας με σκοπό την εισαγωγή καινοτόμων διαδικασιών ή την παραγωγή καινοτόμων προϊόντων ή την αισθητή βελτίωση αυτών ή την προσφορά καινοτόμων υπηρεσιών στο πλαίσιο της ενίσχυσης της διεθνούς ανταγωνιστικότητας της χώρας και της προσπάθειας αύξησης του βιοτικού επιπέδου του πληθυσμού της.

ε) Η συμβολή στην προώθηση της διεθνούς συνεργασίας για τη διαμόρφωση ισχυρών δεσμών μεταξύ της Ελληνικής και της διεθνούς ερευνητικής κοινότητας.

στ) Η συστηματική συνεργασία με τους δημόσιους ερευνητικούς φορείς της χώρας.

ζ) Η υποβολή προτάσεων προς τον αρμόδιο για ζητήματα έρευνας Αναπληρωτή Υπουργό Πολιτισμού, Παιδείας και Θρησκευμάτων σχετικά με τη σύνθεση των εκλεκτορικών σωμάτων από τα οποία επιλέγονται οι Διευθυντές των Ερευνητικών κέντρων και ινστιτούτων.

η) Η υλοποίηση άλλων στόχων που ανατίθενται σε αυτό από την Κυβέρνηση ή με τον παρόντα νόμο».

3. Η παράγραφος 3 του άρθρου 11 του ν.4310/2014 αντικαθίσταται ως εξής:

«Το ΕΣΕΚ αποτελείται από δεκαεπτά (17) μέλη, τα οποία διακρίνονται για την κατάρτιση και την εμπειρία τους στους τομείς της ΕΤΑΚ, τα οποία προέρχονται από τον ερευνητικό, ακαδημαϊκό και επιχειρηματικό χώρο της ημεδαπής ή της αλλοδαπής και ειδικότερα από:

α) Τον πρόεδρο.

β) Τον αντιπρόεδρο.

γ) Ένδεκα (11) μέλη, ειδικούς σε βασικές θεματικές περιοχές της ΕΤΑΚ.

δ) Δύο (2) μέλη που προέρχονται από τον παραγωγικό επιχειρηματικό χώρο και είναι κάτοχοι, αθροιστικά, διπλώματος μεταπτυχιακών σπουδών, εμπειρίας στο σχεδιασμό και την υλοποίηση ερευνητικών/αναπτυξιακών προγραμμάτων και ιδιότητας ανώτατου στελέχους επιχείρησης ή της βιομηχανίας.

ε) Δύο (2) μέλη των ΠΣΕΚ».

Άρθρο 23

Επιλογή, διορισμός μελών, λειτουργία ΕΣΕΚ

1. Τα ένδεκα (11) μέλη του ΕΣΕΚ που προβλέπονται στην παράγραφο 3γ του προηγούμενου άρθρου, επιλέγονται με την ακόλουθη διαδικασία:

α) Με απόφαση του αρμόδιου για θέματα έρευνας Αναπληρωτή Υπουργού Πολιτισμού, Παιδείας και Θρησκευμάτων συγκροτείται εξαμελής επιτροπή η οποία αποτελείται από τα ακόλουθα μέλη: i) έναν καθηγητή ΑΕΙ, διεθνώς διακεκριμένο σε θέματα έρευνας ή ερευνητή Α΄ βαθμίδας ερευνητικού κέντρου της ημεδαπής ή αλλοδαπής, ii) έναν εκπρόσωπο της Συνόδου των Πρυτάνεων, iii) έναν εκπρόσωπο της Συνόδου των Προέδρων των ΤΕΙ, iv) έναν εκπρόσωπο της Συνόδου των Προέδρων των Ερευνητικών Κέντρων, v) έναν εκπρόσωπο της ΓΓΕΤ και vi) έναν εκπρόσωπο του παραγωγικού – επιχειρηματικού κόσμου.

β) Ο Γενικός Γραμματέας Έρευνας και Τεχνολογίας προκηρύσσει ανοιχτή πρόσκληση υποβολής υποψηφιοτήτων προς επιλογή των ένδεκα (11) μελών, η οποία δημοσιεύεται στον ημερήσιο τύπο και στους δικτυακούς τόπους της ΓΓΕΤ και του Υπουργείου Πολιτισμού, Παιδείας και Θρησκευμάτων. Η επιτροπή της υποπαραγράφου 1α του παρόντος άρθρου, αξιολογεί τις υποψηφιότητες και προεπιλέγει μεταξύ των υποψηφίων που έχουν υποβάλει υποψηφιότητα ή έχουν προταθεί, ως υποψήφιοι από δημόσιους ερευνητικούς οργανισμούς και εισηγείται στον Αναπληρωτή Υπουργό Πολιτισμού, Παιδείας και Θρησκευμάτων την επιλογή των μελών του ΕΣΕΚ από κατάλογο που προτείνει, και περιλαμβάνει τριπλάσιο αριθμό μελών από επιστήμονες, οι οποίοι προέρχονται αναλογικά από τα γνωστικά αντικείμενα της έρευνας: α) αγροτικής παραγωγής, διατροφής, τροφίμων, αγροβιοτεχνολογίας και υδατοκαλλιεργειών, β) φυσικών επιστημών, γ) μαθηματικών και επιστήμης της πληροφορίας, δ) κοινωνικών επιστημών, ε) ανθρωπιστικών επιστημών, στ) περιβάλλοντος ζ) ενέργειας, η) βιοεπιστημών ι) επιστημών μηχανικού.

γ) Ο Αναπληρωτής Υπουργός Πολιτισμού, Παιδείας και Θρησκευμάτων διορίζει τον πρόεδρο, τον αντιπρόεδρο του ΕΣΕΚ, τους εκπροσώπους του παραγωγικού επιχειρηματικού κόσμου, τους εκπροσώπους των ΠΣΕΚ και τα μέλη από τον κατάλογο της Επιτροπής της υποπαραγράφου 1α του παρόντος άρθρου, ώστε να αντιπροσωπεύονται τα γνωστικά αντικείμενα της έρευνας, με θητεία, η οποία διαρκεί (4) έτη και μπορεί να ανανεώνεται για μία φορά. Με την ίδια απόφαση ορισμού των μελών του ΕΣΕΚ ορίζονται ο πρόεδρος, ο αντιπρόεδρος και ο γραμματέας του με τον αναπληρωτή του. Κατ' εξαίρεση, με την έναρξη ισχύος του παρόντος, το ήμισυ των μελών που διορίζονται με τη διαδικασία του παρόντος άρθρου έχουν διετή θητεία.

δ) Σε περίπτωση παραίτησης, έκπτωσης, απώλειας της δικαιοπρακτικής ικανότητας μέλους του ΕΣΕΚ ή αδυναμίας του να εκτελέσει τα καθήκοντά του, διορίζεται με απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού για το υπόλοιπο της θητείας, αντικαταστάτης του, από τον κατάλογο των υποψηφίων, εφόσον το μέλος είναι ένα εκ των ένδεκα επιλεγέντων, άλλως, σύμφωνα με τις διατάξεις της υποπαραγράφου 1γ του παρόντος άρθρου.

2. α) Μετά τη συγκρότηση του ΕΣΕΚ σε σώμα, τα μέλη του κατανέμονται σε δύο επιτροπές με ευθύνη του Προέδρου: την Επιτροπή Έρευνας και Τεχνολογίας, η οποία αποτελείται από εννέα (9) μέλη και την Επιτροπή Καινοτομίας και Αναπτυξιακών Εφαρμογών, η οποία αποτελείται από οκτώ (8) μέλη. Στην πρώτη επιτροπή, που εστιάζεται σε θέματα βασικής και εφαρμοσμένης έρευνας στους ερευνητικούς φορείς, συμμετέχει και προΐσταται ο Πρόεδρος του ΕΣΕΚ. Στη δεύτερη επιτροπή, που εστιάζεται σε ζητήματα καινοτόμων εφαρμογών σχετικών με τον παραγωγικό ιστό της χώρας, συμμετέχει και προΐσταται ο Αντιπρόεδρος του ΕΣΕΚ. Οι δύο επιτροπές εργάζονται και συνεδριάζουν ανεξάρτητα και εισηγούνται προς την ολομέλεια του ΕΣΕΚ, η οποία και λαμβάνει την τελική απόφαση.

β) Ο τόπος και ο χρόνος συνεδριάσεων, η απαρτία, ο τρόπος λήψης απόφασης και κάθε ειδικότερο θέμα λειτουργίας του ΕΣΕΚ ορίζονται με απόφαση του αρμόδιου Αναπληρωτή Υπουργού, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 13 έως 15 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας (ν.2690/1999, Α'45).

3. Ο ΓΓΕΤ και το ΕΣΕΚ υποστηρίζονται στο έργο τους από Τομεακά Επιστημονικά Συμβούλια (ΤΕΣ), τα οποία συνιστώνται με απόφαση του αρμόδιου για ζητήματα έρευνας Αναπληρωτή Υπουργού Πολιτισμού, Παιδείας και Θρησκευμάτων μετά από τη σύμφωνη γνώμη του ΕΣΕΚ και με αντικείμενο τα επί μέρους γνωστικά αντικείμενα της έρευνας, ως εξής: α) των Ανθρωπιστικών Επιστημών και Τεχνών, β) Αγροβιο-διατροφής και Τροφίμων, γ) Βιοεπιστημών και Υγείας, δ) Ενέργειας, ε) Περιβάλλοντος, ζ) Επιστημών Μηχανικού, η) Κοινωνικών Επιστημών, θ) Μαθηματικών και Επιστημών Πληροφορικής, ι) Φυσικών Επιστημών. Τα ΤΕΣ έχουν 4ετή θητεία, όσο και η θητεία του ΕΣΕΚ και αποτελούνται από διεθνώς διακεκριμένους επιστήμονες, μέλη και μη μέλη του ΕΣΕΚ. Με την ίδια απόφαση ο ως άνω Υπουργός ορίζει τον πρόεδρο και τον αντιπρόεδρο των ΤΕΣ.

4. Οι αποφάσεις του ΕΣΕΚ λαμβάνονται με απλή πλειοψηφία. Σε περίπτωση ισοψηφίας, υπερισχύει η ψήφος του προέδρου.

5. Η γραμματειακή και διοικητική υποστήριξη στη λειτουργία του ΕΣΕΤΑΚ παρέχεται από τη ΓΓΕΤ. Η συμμετοχή υπαλλήλου στα έργα της γραμματείας δεν θεωρείται δεύτερη θέση ή απασχόληση στο δημόσιο τομέα.

6. Τα προβλεπόμενα από τις κείμενες διατάξεις έξοδα μετακίνησης, διανυκτέρευσης και ημερήσιας αποζημίωσης των μελών του ΕΣΕΚ, και των ΤΕΣ για τη συμμετοχή στις συνεδριάσεις τους καταβάλλονται από τη ΓΓΕΤ

7. α. Έως τη συγκρότηση των ΤΕΣ, σύμφωνα με την παράγραφο 3 του παρόντος, εξακολουθούν να λειτουργούν τα ΤΕΣ, τα οποία είχαν ήδη συσταθεί και λειτουργούσαν σύμφωνα με το άρθρο 9 του

ν.1514/1985, όπως είχε τροποποιηθεί και ίσχυε και ασκούν τις αρμοδιότητες που το ως άνω άρθρο τους ανέθετε, καθώς και αυτές που ο ν.4310/2014 ρητά τους αναθέτει.

β. Από τη συγκρότηση των ΤΕΣ, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος άρθρου, λήγει αυτοδικαίως η θητεία των ΤΕΣ που είχαν καταρχάς συγκροτηθεί βάσει διατάξεων προγενέστερων του ν.4310/2014.

Άρθρο 24

Ερευνητικά Κέντρα – Ινστιτούτα – Τεχνολογικοί φορείς

1. Το άρθρο 13α του ν.4310/2014, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει, αντικαθίσταται ως εξής:
  - A. Τα Ερευνητικά Κέντρα – Ινστιτούτα που διέπονται από τις διατάξεις του παρόντος νόμου είναι τα εξής:
    1. «Αθηνά-Ερευνητικό Κέντρο Καινοτομίας στις Τεχνολογίες της Πληροφορίας, των Επικοινωνιών και της Γνώσης», το οποίο αποτελείται από τα εξής Ινστιτούτα:
      - α. Ινστιτούτο Επεξεργασίας του Λόγου (ΙΕΛ)
      - β. Ινστιτούτο Πληροφοριακών Συστημάτων (Ι.Π.ΣΥ.)
      - γ. Ινστιτούτο Βιομηχανικών Συστημάτων (ΙΝΒΙΣ)
    2. Εθνικό Αστεροσκοπείο Αθηνών (Ε.Α.Α.), το οποίο αποτελείται από τα εξής Ινστιτούτα:
      - α. Γεωδυναμικό Ινστιτούτο (Γ.Ι.),
      - β. Ινστιτούτο Αστρονομίας, Αστροφυσικής, Διαστημικών Εφαρμογών και Τηλεπισκόπησης (Ι.Α.Α.Δ.Ε.Τ.),
      - γ. Ινστιτούτο Ερευνών Περιβάλλοντος και Βιώσιμης Ανάπτυξης (Ι.Ε.Π.Β.Α.).
    3. Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών (Ε.Ι.Ε.), το οποίο αποτελείται από τα εξής Ινστιτούτα και Υπηρεσία, αντίστοιχα:
      - α. Ινστιτούτο Βιολογίας, Φαρμακευτικής Χημείας και Βιοτεχνολογίας/ΙΒΦΧΒ (σύμφωνα με το ΠΔ226/1989 και το άρθρο 5 του ν.4051/2012),
      - β. Ινστιτούτο Θεωρητικής και Φυσικής Χημείας/ΙΘΦΧ (σύμφωνα με το ΠΔ226/1989 και το άρθρο 5 του ν.4051/2012),
      - γ. Ινστιτούτο Ιστορικών Ερευνών (Ι.Ι.Ε.) (σύμφωνα με το ΠΔ226/1989 και το άρθρο 5 του ν.4051/2012),
      - δ. Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης και Ηλεκτρονικού Περιεχομένου (Ε.Κ.Τ.).
    4. Εθνικό Κέντρο Έρευνας και Τεχνολογικής Ανάπτυξης (Ε.Κ.Ε.Τ.Α.), το οποίο αποτελείται από τα εξής Ινστιτούτα:
      - α. Ινστιτούτο Βιώσιμης Κινητικότητας και Δικτύων Μεταφορών (Ι.ΜΕΤ.),
      - β. Ινστιτούτο Εφαρμοσμένων Βιοεπιστημών (ΙΝ.Ε.Β.),
      - γ. Ινστιτούτο Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΙΠΤΗΛ),
      - δ. Ινστιτούτο Χημικών Διεργασιών και Ενεργειακών Πόρων (ΙΔΕΠ).
      - ε. Ινστιτούτο Έρευνας και Τεχνολογίας Θεσσαλίας (ΙΕΤΕΘ)
    5. Εθνικό Κέντρο Έρευνας Φυσικών Επιστημών «ΔΗΜΟΚΡΙΤΟΣ», που αποτελείται από τα εξής Ινστιτούτα:
      - α. Ινστιτούτο Βιοεπιστημών και Εφαρμογών (ΙΒΕ),
      - β. Ινστιτούτο Πληροφορικής και Τηλεπικοινωνιών (ΙΠΤ),
      - γ. Ινστιτούτο Νανοεπιστήμης και Νανοτεχνολογίας,

- δ. Ινστιτούτο Πυρηνικής και Σωματιδιακής Φυσικής,
 ε. Ινστιτούτο Πυρηνικών και Ραδιολογικών Επιστημών και Τεχνολογίας Ενέργειας και Ασφάλειας.
6. Εθνικό Κέντρο Κοινωνικών Ερευνών (Ε.Κ.Κ.Ε.), το οποίο αποτελείται από το Ινστιτούτο Κοινωνικών Ερευνών.
7. Ελληνικό Ινστιτούτο PASTEUR (Ε.Ι.Π.).
8. Ελληνικό Κέντρο Θαλασσίων Ερευνών (ΕΛ.ΚΕ.Θ.Ε.), το οποίο αποτελείται από τα εξής Ινστιτούτα:
 α. Ινστιτούτο Θαλάσσιας Βιολογίας, Βιοτεχνολογίας και Υδατοκαλλιεργειών,
 β. Ινστιτούτο Θαλασσίων Βιολογικών Πόρων και Εσωτερικών Υδάτων,
 γ. Ινστιτούτο Ωκεανογραφίας.
9. Ερευνητικό Κέντρο Βιοϊατρικών Επιστημών «Αλέξανδρος Φλέμινγκ» (Ε.ΚΕ.Β.Ε. Α. Φλέμινγκ), το οποίο αποτελείται από το Ινστιτούτο Βιοϊατρικών Επιστημών «Αλέξανδρος Φλέμινγκ».
10. Ίδρυμα Τεχνολογίας και Έρευνας (Ι.Τ.Ε.), το οποίο αποτελείται από τα εξής Ινστιτούτα:
 α. Ινστιτούτο Μοριακής Βιολογίας και Βιοτεχνολογίας (Ι.Μ.Β.Β.),
 β. Ινστιτούτο Επιστημών Χημικής Μηχανικής (Ι.Ε.Χ.Μ.),
 γ. Ινστιτούτο Ηλεκτρονικής Δομής και Λέιζερ (Ι.Η.Δ.Λ.),
 δ. Ινστιτούτο Μεσογειακών Σπουδών (Ι.Μ.Σ.),
 ε. Ινστιτούτο Πληροφορικής (Ι.Π.),
 στ. Ινστιτούτο Υπολογιστικών Μαθηματικών (Ι.Υ.Μ.).
- Β. Οι Τεχνολογικοί Φορείς που διέπονται από τις διατάξεις του παρόντος νόμου είναι οι εξής:
1. Εθνικό Δίκτυο Έρευνας και Τεχνολογίας Α.Ε. (ΕΔΕΤ ΑΕ).
  2. Ελληνική Επιτροπή Ατομικής Ενέργειας.
  3. Επιστημονικό Πάρκο Πατρών ΑΕ.
  4. Κέντρο Διάδοσης Επιστημών και Μουσείο Τεχνολογίας (ΝΟΗΣΙΣ).
- Γ. Τα Ερευνητικά Πανεπιστημιακά Ιδρύματα, τα οποία έχουν συσταθεί σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου 2083/1992 και μετά από την κατάργησή του με τις διατάξεις του ν.3685/2008 και ήδη διατηρούνται σε ισχύ με μεταβατικές διατάξεις του ν.4009/2011, διέπονται από τις διατάξεις του ν.4310/2014, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει.
2. Αναστέλλεται έως τις 31.12.2015 η ίδρυση των ακόλουθων ερευνητικών φορέων οι οποίοι για πρώτη φορά προβλέφθηκαν με το άρθρο 13α του ν.4310/2014:
- Α. Ερευνητικό Κέντρο Δυτικής Ελλάδας (ΕΚΕΔΕ) με έδρα την Πάτρα το οποίο αποτελείται από τα εξής Ινστιτούτα:
- α. Ινστιτούτο Επιστήμης Τεχνολογίας Τροφίμων και Φαρμάκων (ΙΝ.Ε.Τ.Τ.Φ.),
  - β. Ινστιτούτο Έρευνας και Τεχνολογίας στην Ιατρική (ΙΝ.Ε.Τ.Ι.),
  - γ. Ινστιτούτο Συστημάτων Βιομηχανικών Παραγωγής και Ενέργειας (ΙΝ.ΒΙ.Π.ΕΝ.).
- Β. Ερευνητικό Κέντρο Ανατολικής Μακεδονίας-Θράκης (Ε.ΚΕ.Α.Μ-ΘΡΑ.) – «Καραθεοδωρή» με έδρα την Κομοτηνή, το οποίο αποτελείται από τα εξής Ινστιτούτα:

- α. Ινστιτούτο Ενεργειακού Σχεδιασμού και Αειφόρου Αξιοποίησης Φυσικών Πόρων Ι.Ε.Σ.Α.Α.Φ.Υ.Π.), με έδρα την Ξάνθη,
  - β. Ινστιτούτο Διαχείρισης Φυσικών και Τεχνολογικών Καταστροφών (Ι.Δι.ΦΥ.ΤΕ.ΚΑ.), με έδρα την Αλεξανδρούπολη,
  - γ. Ινστιτούτο Τεχνολογίας Τροφίμων και Αγροτικής Παραγωγής (Ι.ΤΕ.Τ.Α.Π.), με έδρα την Ορεστιάδα,
  - δ. Ινστιτούτο Επεξεργασίας του Λόγου (ΙΕΛ), με έδρα την πόλη της Ξάνθης.
- Γ. Κέντρο Έρευνας και Επιχειρηματικής Καινοτομίας Κεντρικής Ελλάδας (Ε.ΕΠΙ.Κ.) το οποίο αποτελείται από:
- α. Ινστιτούτο Έρευνας και Τεχνολογικής Ανάπτυξης, με έδρα το Βόλο,
  - β. Δίκτυο Καινοτομίας και Επιχειρηματικότητας (ΔΙΚΕ), με έδρα τη Λαμία.
- Δ. Ινστιτούτο Οπτικής και Όρασης ως Ν.Π.Ι.Δ., με έδρα το Ηράκλειο Κρήτης.
- Ε. Ινστιτούτο Τουριστικών Ερευνών (ΙΝ.Τ.Ε) ως Ν.Π.Ι.Δ., με έδρα τη Ρόδο.

Προκειμένου να ιδρυθούν οι εν λόγω φορείς θα πρέπει να ακολουθηθεί η διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 13 παρ. 5 του ν.4310/2014, όπως αυτό τροποποιείται από το παρόν άρθρο.

3. Το δεύτερο εδάφιο της πρώτης παραγράφου του άρθρου 13 αναδιατυπώνεται ως εξής:

«Διέπονται από τις διατάξεις του παρόντος και του Εσωτερικού Κανονισμού ή Οργανισμού Λειτουργίας του, καθ' ό μέτρο ο τελευταίος δεν έρχεται σε αντίθεση με τις διατάξεις του ν.4310/2014, όπως αυτός τροποποιείται με τον παρόντα».

4. Η παράγραφος 5 του άρθρου 13 του ν.4310/2014 αναδιατυπώνεται ως ακολούθως:

«Με νόμο συνιστώνται, συγχωνεύονται, διασπώνται, καταργούνται τα ερευνητικά κέντρα και τα ινστιτούτα τους. Με νόμο, επίσης, ορίζεται ή τροποποιείται ο σκοπός και η νομική φύση τους.

Σε κάθε περίπτωση, θα πρέπει να προηγείται μελέτη οικονομοτεχνική, μελέτη σκοπιμότητας και βιωσιμότητας και έκθεση συμβατότητας με τον στρατηγικό σχεδιασμό και τον αναπτυξιακό προγραμματισμό. Στις εν λόγω μελέτες θα πρέπει απαραίτητως να προκύπτει με σαφήνεια η κοινωνικοοικονομική ανάγκη που θα καλυφθεί από την ίδρυση του συγκεκριμένου φορέα και η οποία δεν καλύπτεται από τους ήδη υφιστάμενους ερευνητικούς φορείς. Οι μελέτες αυτές θα πρέπει να έχουν τη σύμφωνη γνώμη του ΕΣΕΚ και την έγκριση του αρμόδιου για ζητήματα έρευνας Αναπληρωτή Υπουργού Πολιτισμού, Παιδείας και Θρησκευμάτων.

Με το προεδρικό διάταγμα ορίζεται για κάθε ερευνητικό κέντρο ή ινστιτούτο, σύμφωνα με το άρθρο 19, όπως ισχύει :

- α) η έδρα και πόροι του ερευνητικού κέντρου ή ινστιτούτου
- β) Ο αριθμός των θέσεων του προσωπικού κατά κατηγορία και ειδικότητα, όπου τούτο προβλέπεται,
- γ) Η σχέση του με προγράμματα εκπαίδευσης και ιδίως μεταπτυχιακών σπουδών.
- δ) Η δυνατότητα χορήγησης υποτροφιών για την λήψη μεταπτυχιακού τίτλου ή διδακτορικού διπλώματος στους επιστημονικούς τομείς , που δραστηριοποιείται.»

5. Στο άρθρο 13 του ν.4310/2014 προστίθεται παράγραφος 10, η οποία έχει ως εξής: «όπου στην κείμενη νομοθεσία αναφέρονται «ερευνητικά κέντρα» ή «ερευνητικοί φορείς» νοούνται και τα «αυτοτελή ερευνητικά ινστιτούτα», της οικείας νομοθεσίας εφαρμοζόμενης αναλόγως, πλην των οργάνων

διοίκησης, όπως αυτά προβλέπονται στο άρθρο 11 του ν.1514/85 όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει

6. Από την παράγραφο 3 του άρθρου 13 του ν.4310/2014 καταργείται η φράση «επιτελούν δραστηριότητες .... κριτήρια και».

Άρθρο 25

Διοικητικό Συμβούλιο

1. Το πρώτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 15 του ν.4310/2014 αντικαθίσταται ως εξής: «Το διοικητικό συμβούλιο ορίζεται, συγκροτείται ή ανασυγκροτείται με απόφαση του αρμόδιου για ζητήματα έρευνας Αναπληρωτή Υπουργού Πολιτισμού, Παιδείας και Θρησκευμάτων, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως».

2. Στην παρ. 1 του άρθρου 15 του ν.4310/2014, η φράση «υποδεικνύεται από τον ΓΓΕΤ» αντικαθίσταται ως εξής: «ορίζεται από τον αρμόδιο για ζητήματα έρευνας Αναπληρωτή Υπουργό Πολιτισμού, Παιδείας και Θρησκευμάτων».

3. Στην παρ. 2 του άρθρου 15 του ν.4310/2014, στο τέλος του πρώτου εδαφίου προστίθεται η ακόλουθη φράση: «Ο Αντιπρόεδρος εκλέγεται με μυστική ψηφοφορία μετά από πρόταση του Προέδρου».

4. Στην παρ. 2 του άρθρου 15 του ν.4310/2014, διαγράφεται η φράση: «Σε περίπτωση είτε ... Κυβερνήσεως»

5. Η παρ. 7 του άρθρου 15 του ν.4310/2014 αντικαθίσταται ως εξής:

«Τα μέλη του Δ.Σ. και κάθε τρίτο πρόσωπο στο οποίο έχουν ανατεθεί από αυτό αρμοδιότητές του, απαγορεύεται να επιδιώκουν ίδια συμφέροντα που αντιβαίνουν στα συμφέροντα του ερευνητικού κέντρου».

6. Στο άρθρο 15 του ν.4310/2014 προστίθεται παράγραφος 15, η οποία έχει ως εξής:

«Εάν Διευθυντής Ερευνητικού Κέντρου ή Διευθυντής της Κεντρικής Διεύθυνσης ΕΚ και Πρόεδρος του ΔΣ παραιτηθεί ή ελλείπει για οποιονδήποτε λόγο, το υπόλοιπο ΔΣ προτείνει με ομόφωνη απόφασή του στον εποπτεύοντα Υπουργό έναν εκ των Διευθυντών Ινστιτούτων ως Πρόεδρο του ΔΣ και Διευθύνοντα του ΕΚ ή Διευθύνοντα της Κεντρικής Διεύθυνσης του ΕΚ. Ο εποπτεύων Υπουργός διορίζει τον ως άνω προταθέντα ως Πρόεδρο του ΔΣ, έως τον ορισμό του νέου Διευθυντή. Εάν δεν υποβληθεί πρόταση στον εποπτεύοντα Υπουργό εντός προθεσμίας ενός (1) μηνός από την ημερομηνία έλλειψης του Προέδρου του ΔΣ ή σε περίπτωση που αυτή δεν είναι ομόφωνη, ο εποπτεύων Υπουργός επιλέγει και διορίζει ως Πρόεδρο του ΔΣ και Διευθύνοντα του ΕΚ ή Διευθυντή ΚΔ του ΕΚ, έναν από τους υφισταμένους Διευθυντές των Ινστιτούτων του ΕΚ, για όσο χρόνο διαρκεί η έλλειψη του Προέδρου του ΔΣ».

7. Η φράση «εντός τριών μηνών από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου» στο τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 15 του ν.4310/2014 αντικαθίσταται από την φράση «εντός ενός έτους, από τη δημοσίευση του παρόντος».

8. Στο άρθρο 15 προστίθεται παράγραφος 16, η οποία έχει ως εξής:

«Στην περίπτωση που ένα ερευνητικό κέντρο αποτελείται μόνο από ένα Ινστιτούτο, η σύνθεση του Διοικητικού Συμβουλίου αυτού διαμορφώνεται ως εξής: πλέον των μελών της παραγράφου 1 του άρθρου 16 του ν.4310/2014, στο ΔΣ συμμετέχει ένα ακόμα μέλος, το οποίο διορίζεται με απόφαση του αρμόδιου για θέματα έρευνας Αναπληρωτή Υπουργού Πολιτισμού Παιδείας και Θρησκευμάτων, ύστερα από σύμφωνη γνώμη του οικείου Επιστημονικού Γνωμοδοτικού Συμβουλίου. Η απόφαση του αρμόδιου Υπουργού δημοσιεύεται Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Το μέλος αυτό θα πρέπει να έχει προσόντα ανάλογα με αυτά του διευθυντή ερευνητικού κέντρου. Η πλήρωση της θέσης αυτής θα πραγματοποιηθεί

σύμφωνα με τις διατάξεις των παραγράφων 8, 9, 10, 11, 12, 13 και 14 του άρθρου 16 του ν.4310/2014».

9. Στο τέλος της παραγράφου 10 του άρθρου 15 του ν.4310/2014 προστίθεται η ακόλουθη φράση:

«Στην περίπτωση που δεν είναι δυνατός ο σχηματισμός απαρτίας, σύμφωνα με το προηγούμενο εδάφιο, τότε ο αρμόδιος για θέματα έρευνας Αναπληρωτής Υπουργός Πολιτισμού, Παιδείας και Θρησκευμάτων διορίζει, με απόφασή του που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, τόσα ελλείποντα μέλη του ΔΣ όσα είναι απαραίτητο προκειμένου να σχηματιστεί η προβλεπόμενη στο πρώτο εδάφιο απαρτία. Ο εν λόγω διορισμός έχει ισχύ το μέγιστο για έξι (6) μήνες και, πάντως, έως τον διορισμό των μελών του Δ.Σ. σύμφωνα με τις διατάξεις του ν.4310/2014».

10. Στην περίπτωση ε' της παραγράφου 13 του άρθρου 15 του ν.4310/2014, πριν από την φράση «και των οικονομικών καταστάσεών του» προστίθεται η φράση «, του προϋπολογισμού».

11. Ειδικά όσον αφορά το Δ.Σ. του Ε.Ι.Ε., αυτό απαρτίζεται, εκτός από τα μέλη που αναφέρονται στην παράγραφο 1 του άρθρου 15 του ν.4310/2014, και από τον Διευθυντή του Ε.Κ.Τ.

Άρθρο 26

Διευθυντής ερευνητικού κέντρου – Διευθυντές ινστιτούτων

1. Η παράγραφος 1γ του άρθρου 16 αναδιατυπώνεται ως εξής: «να έχει τα προσόντα διορισμού σε θέση ερευνητή Α' βαθμίδας ή αντίστοιχης βαθμίδας καθηγητή ΑΕΙ».

2. Από την παράγραφο 6 του άρθρου 16 διαγράφονται τα ακόλουθα εδάφια: «Σε περίπτωση κατά την οποία κατά το χρόνο λήξης της θητείας του ... σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος».

3. Μετά το πρώτο εδάφιο της παρ. 11 του άρθρου 16 προστίθεται η ακόλουθη φράση:

«Με την ίδια απόφαση διορισμού, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, ο αρμόδιος για ζητήματα έρευνας Αναπληρωτής Υπουργός Πολιτισμού, Παιδείας και Θρησκευμάτων ορίζει τον Διευθυντή ως μέλος του ΔΣ του ερευνητικού κέντρου. Επίσης, στην ίδια Υ.Α. ενσωματώνεται η διαπιστωτική πράξη ανασυγκρότησης του Δ.Σ. του εν λόγω κέντρου».

4. Στο τέλος της παραγράφου 11 του άρθρου 16 του ν.4310/2014 προστίθεται η φράση «για την ίδια ακριβώς θέση».

5. Η παρ. 12 του άρθρου 16 αντικαθίσταται ως εξής:

«Οι διευθυντές του ερευνητικού κέντρου ή ινστιτούτων τους υποβάλλουν κατά τη λήξη της θητείας τους στο ΔΣ και τον αρμόδιο για ζητήματα έρευνας Αναπληρωτή Υπουργό Πολιτισμού, Παιδείας και Θρησκευμάτων έκθεση πεπραγμένων της θητείας τους».

6. Από την παράγραφο 6 του άρθρου 16 διαγράφονται τα ακόλουθα εδάφια: «Σε περίπτωση κατά την οποία κατά το χρόνο λήξης της θητείας του ..... σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος».

7. Το προτελευταίο εδάφιο της παραγράφου 10 του άρθρου 16 αναδιατυπώνεται ως εξής: «Για την αξιολόγηση λαμβάνεται υπόψη η γνώμη του Διευθυντή του ερευνητικού κέντρου, η οποία εκφράζεται ενώπιον της επιτροπής καθώς και η γνώμη των ερευνητών και η γνώμη του λοιπού προσωπικού του ερευνητικού κέντρου ή του ινστιτούτου, εάν πρόκειται για επιλογή διευθυντή ινστιτούτου. Οι ανωτέρω γνώμες εκφράζονται, όπως προβλέπεται στον εσωτερικό κανονισμό του ερευνητικού κέντρου».

Άρθρο 27

Επιστημονικό Συμβούλιο ερευνητικού κέντρου - Επιστημονικό Γνωμοδοτικό Συμβούλιο ινστιτούτων

1. Οι παράγραφοι 2, 3, 6 και 7 του άρθρου 17 του ν.4310/2014 καταργούνται.

2. Επανέρχεται σε ισχύ η παράγραφος 4 του άρθρου 10 του ν.1514/1985, όπως είχε τροποποιηθεί και

ίσχυε πριν την κατάργησή της από το ν.4310/2014.

3. Με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου των ερευνητικών κέντρων συστήνονται και λειτουργούν τα Επιστημονικά Γνωμοδοτικά Συμβούλια των Ινστιτούτων, σύμφωνα με τις προβλέψεις του ν.1514/1985, όπως είχε τροποποιηθεί και ίσχυε πριν την κατάργησή του από το ν.4310/2014, και του υφιστάμενου Εσωτερικού Κανονισμού του Κέντρου, στο οποίο ανήκει το εκάστοτε Ινστιτούτο.

4. Τα Επιστημονικά Γνωμοδοτικά Συμβούλια ασκούν τις αρμοδιότητες που προβλέπει ο ν.1514/1985, αυτές που προβλέπονται στο άρθρο 17 παρ. 5 του ν.4310/2014 καθώς και τις τυχόν άλλες αρμοδιότητες που ο ν.4310/2014 προβλέπει ότι ασκούνται από τα Επιστημονικά Συμβούλια των Ινστιτούτων. Στο Ε.Γ.Σ. συμμετέχει, χωρίς δικαίωμα ψήφου, αιρετός εκπρόσωπος του επιστημονικού, τεχνικού και του διοικητικού προσωπικού.

5. Όπου στο ν.4310/2014 αναφέρονται τα Επιστημονικά Συμβούλια των Ινστιτούτων, εφεξής νοούνται τα Επιστημονικά Γνωμοδοτικά Συμβούλια του άρθρου 10 παρ. 4 του ν.1514/1985.

Άρθρο 28

Προσωπικό ερευνητικών κέντρων και ινστιτούτων

Το άρθρο 18 του ν.4310/2014 καταργείται και αναδιατυπώνεται ως ακολούθως:

«1. Το υπηρετούν προσωπικό των ερευνητικών κέντρων και των ινστιτούτων τους του άρθρου 13 του παρόντος νόμου, διορίζεται ή προσλαμβάνεται με σχέση εργασίας δημοσίου δικαίου ή ιδιωτικού δικαίου, ορισμένου ή αορίστου χρόνου, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις και διακρίνεται σε ερευνητικό (ερευνητές, ειδικοί λειτουργικοί επιστήμονες), ειδικό επιστημονικό, τεχνικό, διοικητικό και βοηθητικό.

2. Ερευνητές, οι οποίοι είναι επιστήμονες υψηλής επιστημονικής εμπειρίας και κατάρτισης, κάτοχοι διδακτορικού διπλώματος, που εργάζονται αυτοτελώς και ανεξάρτητα για την παραγωγή ή βελτίωση γνώσεων και την εφαρμογή τους για την παραγωγή προϊόντων, διατάξεων, διαδικασιών, μεθόδων και συστημάτων, ενώ μπορούν να παρέχουν και εκπαιδευτικό και διοικητικό έργο. Τον τίτλο του ερευνητή φέρουν αποκλειστικά οι οργανικοί επιστήμονες ερευνητικών κέντρων, οι οποίοι έχουν εκλεγεί σε βαθμίδα ανάλογη των προσόντων και της εμπειρίας τους που απαιτούνται και οι οποίοι επιβλέπουν ερευνητικές εργασίες, έργα και ομάδες κατά τις πολιτικές έρευνας του κάθε ερευνητικού κέντρου και της ΓΓΕΤ. Ανάλογα με το ερευνητικό έργο τους, τη διεθνή αναγνώρισή τους και τη συμβολή τους στην εκμετάλλευση των επιστημονικών και τεχνολογικών γνώσεων και κατ' αντιστοιχία με αυτές των καθηγητών ΑΕΙ όπως αυτές περιγράφονται στο άρθρο 16 του ν.4009/2011, οι ερευνητές κατατάσσονται σε τρεις βαθμίδες: Α', Β' και Γ', οι οποίες είναι ανεξάρτητες και αυτοτελείς.

Οι ερευνητές Α' και Β' βαθμίδας εκλέγονται ως μόνιμοι. Οι ερευνητές Γ' βαθμίδας εκλέγονται για μία ζετή θητεία, με δυνατότητα ανανέωσης για άλλη μία θητεία ύστερα από κρίση.

Τα ελάχιστα προσόντα που απαιτούνται για τον αρχικό διορισμό του ερευνητή σε κάθε βαθμίδα είναι τα εξής:

α) Για τη Γ' βαθμίδα απαιτείται ο ερευνητής να έχει τεκμηριωμένη ικανότητα να σχεδιάζει και να εκτελεί έργα ή τμήματα έργων έρευνας και τεχνολογικής ανάπτυξης, να κατανέμει τμήματα ή φάσεις του έργου σε άλλους ερευνητές και να τους καθοδηγεί ή επιβλέπει. Επίσης απαιτείται να έχει κάνει πρωτότυπες δημοσιεύσεις σε επιστημονικά περιοδικά διεθνώς αναγνωρισμένα ή και να έχει διεθνή διπλώματα ευρεσιτεχνίας στην Ελλάδα και το εξωτερικό. Σε περίπτωση που εκκρεμούν αιτήσεις έρευνας και εξέτασης για χορήγηση διπλώματος ευρεσιτεχνίας, λαμβάνονται υπόψη οι εκθέσεις του αρμόδιου γραφείου βιομηχανικής ιδιοκτησίας.

β) Για τη Β` βαθμίδα απαιτείται ο ερευνητής να έχει τεκμηριωμένη ικανότητα να οργανώνει και να διευθύνει προγράμματα έρευνας και τεχνολογικής ανάπτυξης, να συντονίζει και να κατευθύνει την έρευνα και την τεχνολογική ανάπτυξη στα επί μέρους έργα του προγράμματος έρευνας και τεχνολογικής ανάπτυξης, να αναζητεί και να προσελκύει οικονομικούς πόρους από εξωτερικές πηγές για τη χρηματοδότηση των δραστηριοτήτων του ινστιτούτου ή του κέντρου και να προωθεί πρωτοποριακές ιδέες στην επιστήμη και την τεχνολογία. Επίσης απαιτείται να έχει κάνει πρωτότυπες δημοσιεύσεις σε επιστημονικά και τεχνικά περιοδικά διεθνώς αναγνωρισμένου κύρους ή να έχει διεθνή διπλώματα ευρεσιτεχνίας και να έχει προσφέρει στην πρόοδο της επιστήμης και της τεχνολογίας και των εφαρμογών τους και να έχει τύχει αναγνώρισης από άλλους ερευνητές η συμβολή του στην πρόοδο της επιστήμης και της τεχνολογίας.

γ) Για την Α` βαθμίδα απαιτείται ο ερευνητής να έχει αποδεδειγμένη ικανότητα να αναπτύσσει την έρευνα και τις εφαρμογές της σε νέους τομείς, να συντονίζει δραστηριότητες σε ευρύτερα πεδία έρευνας και τεχνολογικής ανάπτυξης, να συμβάλλει στη χάραξη ερευνητικής και τεχνολογικής πολιτικής και την ανάπτυξη ερευνητικών οργανισμών με την προσέλκυση εξωτερικών χρηματοδοτήσεων, να έχει αναγνωριστεί διεθνώς για τη συμβολή του σε επιστημονικούς και τεχνολογικούς τομείς της ειδικότητάς του, να έχει συμβάλει στη διάδοση και εφαρμογή της παραγόμενης από την έρευνα γνώσης, να έχει πλούσιο συγγραφικό έργο σε μονογραφίες ή δημοσιεύσεις σε περιοδικά διεθνώς αναγνωρισμένου κύρους ή και σημαντικά διπλώματα ευρεσιτεχνίας και να έχει τύχει αναγνώρισης από άλλους ερευνητές η συμβολή του στην πρόοδο της επιστήμης και της τεχνολογίας.

Στη βαθμίδα Α` αντιστοιχεί ο τίτλος Διευθυντής Ερευνών, στη βαθμίδα Β` αντιστοιχεί ο τίτλος Κύριος Ερευνητής, στη βαθμίδα Γ` αντιστοιχεί ο τίτλος Εντεταλμένος Ερευνητής.

3. Για κάθε βαθμίδα απαιτούνται και τα προσόντα όλων των προηγούμενων βαθμίδων. Εξειδίκευση των προσόντων μπορεί να προβλεφθεί στους εσωτερικούς κανονισμούς των ερευνητικών κέντρων και ινστιτούτων.

4. Οι προβλεπόμενες θέσεις ερευνητών είναι κοινές ως προς όλες τις βαθμίδες (Α', Β', Γ'). Οι Διευθυντές Ερευνητικών Κέντρων, ινστιτούτων τους και αυτοτελών ερευνητικών ινστιτούτων θεωρείται ότι κατέχουν με το διορισμό τους προσωποπαγή θέση ερευνητή Α` για όλες τις συνέπειες. Η διαδικασία επιλογής για διορισμό των Διευθυντών Ερευνητικών Κέντρων και των Ινστιτούτων τους, καθώς και των Διευθυντών των αυτοτελών Ερευνητικών Ινστιτούτων, αρχίζει έξι μήνες πριν από τη λήξη της θητείας του υπηρετούντος Διευθυντή.

Οι προσωποπαγείς θέσεις ερευνητών σε ερευνητικά κέντρα, ινστιτούτα τους και αυτοτελή ερευνητικά ινστιτούτα, οι οποίες έχουν καταληφθεί από πρόσωπα που διορίστηκαν σε θέσεις Διευθυντών ή μελών του Διοικητικού Συμβουλίου των κέντρων και ινστιτούτων αυτών, καταργούνται, αυτοδικαίως, εφόσον τα πρόσωπα αυτά είναι συνταξιούχοι ή έχουν θεμελιώσει δικαίωμα συνταξιοδότησης από οποιονδήποτε φορέα.

5. Ειδικό λειτουργικό επιστήμονες, οι οποίοι είναι κάτοχοι διδακτορικού διπλώματος ή μεταπτυχιακού τίτλου σπουδών της ημεδαπής ή αλλοδαπής και έχουν εμπειρία στο σχεδιασμό ή εφαρμογή επιστημονικών και τεχνολογικών προγραμμάτων και έργων. Οι ειδικοί λειτουργικοί επιστήμονες κατατάσσονται σε τρεις βαθμίδες, Α', Β', Γ' ανάλογα με την προσφορά τους, τα ειδικά τους προσόντα, λαμβάνοντας υπόψη τα κριτήρια των παραγράφων 2-4 του παρόντος άρθρου. Η διαδικασία κατάταξης και προαγωγής τους σε βαθμίδα, καθορίζεται στον εσωτερικό κανονισμό ή οργανισμό του ερευνητικού κέντρου ή του τεχνολογικού φορέα.

6. Το ερευνητικό προσωπικό, εφόσον δεν συντρέχουν λόγοι παρουσίας του εκτός του ερευνητικού κέντρου στο πλαίσιο ερευνητικής δραστηριότητας, οφείλει να παρευρίσκεται στους χώρους του

ερευνητικού κέντρου κατ' ελάχιστον είκοσι (20) ώρες εβδομαδιαίως κατανεμημένες σε τουλάχιστον τέσσερις εργάσιμες ημέρες, να παρέχει τις πάσης φύσεως υπηρεσίες του (ερευνητικές, επιστημονικές, τεχνικές, διοικητικές) για την υποστήριξη του ερευνητικού έργου του ερευνητικού κέντρου ή του ινστιτούτου και να συνεργάζεται γι' αυτόν το σκοπό με το υπόλοιπο προσωπικό.

7. Το εν γένει ειδικό επιστημονικό-τεχνικό προσωπικό εκτελεί ειδικές επιστημονικές και τεχνικές εργασίες για την υποστήριξη της έρευνας που πραγματοποιείται στους ερευνητικούς φορείς. Στο προσωπικό αυτό περιλαμβάνονται και το τεχνικό προσωπικό του άρθρου 20 παρ. 3 β και γ του ν.1514/1985.

8. Το τεχνικό προσωπικό υποστηρίζει τη λειτουργία και συντήρηση των ερευνητικών υποδομών και των κτιριακών εγκαταστάσεων και την υλοποίηση των ερευνητικών προγραμμάτων και αποτελείται από τις εξής κατηγορίες:

- α) Τεχνικούς μέσης εκπαίδευσης αποφοίτους τεχνικού λυκείου ή τεχνικής σχολής μέσης εκπαίδευσης,
- β) Λοιπό τεχνικό προσωπικό, αποφοίτους στοιχειώδους εκπαίδευσης.

9. Το διοικητικό και το βοηθητικό προσωπικό. Το διοικητικό προσωπικό των ερευνητικών κέντρων και των ινστιτούτων στελεχώνει υπηρεσίες διοικητικού και οικονομικού χαρακτήρα για την υποστήριξη της λειτουργίας τους και την εκτέλεση των προγραμμάτων. Το βοηθητικό προσωπικό υποστηρίζει τη λειτουργία των ερευνητικών κέντρων.

10. Με τον εσωτερικό κανονισμό ή οργανισμό του ερευνητικού κέντρου ή του τεχνολογικού φορέα το προσωπικό των παραγράφων 7, 8 και 9 του παρόντος άρθρου κατανέμεται σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις και ανάλογα με τα προσόντα του σε ειδικότητες και καθορίζονται τα ειδικότερα προσόντα που απαιτούνται για το διορισμό του. Το προσωπικό αυτό διορίζεται σε μόνιμες οργανικές θέσεις, σύμφωνα με τις διατάξεις του δημοσιούπαλληλικού κώδικα.

11. Σε περίπτωση αποχώρησης ή κένωσης της οργανικής θέσης, για οποιοδήποτε λόγο, ερευνητή ή ΕΛΕ, ο οποίος υπηρετεί ως μόνιμος σε ερευνητικό κέντρο που έχει χαρακτήρα Ν.Π.Δ.Δ., η θέση δεν καταργείται, αλλά διατηρείται και μπορεί να επαναπροκηρύσσεται σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.

12. Πέραν των ανωτέρω κατηγοριών προσωπικού, οι ερευνητικοί φορείς δύνανται να απασχολούν συνεργαζόμενο επιστημονικό προσωπικό, με σχέση εργασίας ορισμένου χρόνου ή χορηγίας (υποτροφία) για τις ανάγκες των ερευνητικών προγραμμάτων. Οι συμβάσεις συνάπτονται μετά από απόφαση του διοικητικού συμβουλίου και πρόταση του διευθυντή του οικείου ινστιτούτου. Οι αποδοχές που θα λαμβάνουν θα βαρύνουν τους ίδιους πόρους του ερευνητικού κέντρου ή πόρους προερχόμενους από διεθνείς χρηματοδοτικούς οργανισμούς. Στην κατηγορία αυτή του προσωπικού συμπεριλαμβάνονται οι μεταπτυχιακοί φοιτητές ΑΕΙ (για την εκπόνηση διδακτορικής διατριβής ή λήψη μεταπτυχιακού διπλώματος), οι μεταδιδακτορικοί ερευνητές, οι επισκέπτες ερευνητές της ημεδαπής ή της αλλοδαπής:

α) Οι μεταδιδακτορικοί ερευνητές που συμμετέχουν στην εκτέλεση του ερευνητικού έργου δύνανται να απασχολούνται μέχρι επτά έτη από τη λήψη του διδακτορικού διπλώματος.

β) Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές δύνανται να απασχοληθούν και ως υπότροφοι μεταπτυχιακοί ερευνητές, δυνάμει συμβάσεως χορηγίας υποτροφίας, η οποία συνάπτεται μεταξύ του ερευνητικού κέντρου και του μεταπτυχιακού φοιτητή. Οι υπότροφοι διέπονται κατά το χρόνο διάρκειας της σύμβασης από το καθεστώς ασφάλισης των φοιτητών των ΑΕΙ, με την επιφύλαξη του δικαιώματος του ερευνητικού κέντρου ή του ινστιτούτου να τους παρέχει επιπρόσθετη ασφαλιστική κάλυψη για την αντιμετώπιση ειδικών κινδύνων που γεννώνται κατά τη διαδικασία της ερευνητικής τους δραστηριότητας.

Η διάρκεια, το είδος της σχέσης, οι υποχρεώσεις και όλα τα σχετικά θέματα των ανωτέρω συμβάσεων

καθορίζονται με απόφαση του ΔΣ του ερευνητικού κέντρου ανάλογα με τους όρους της απόφασης χρηματοδότησης ή της σύμβασης, που υπογράφεται μεταξύ του οργανισμού που χρηματοδοτεί το έργο και του ερευνητικού κέντρου ή συμπληρωματικά από τον εσωτερικό κανονισμό του ερευνητικού κέντρου. Οι διατάξεις της παρούσας εφαρμόζονται αναλογικά και στις περιπτώσεις προπτυχιακών φοιτητών ΑΕΙ που εκπονούν πτυχιακή ή διπλωματική ή άλλου είδους ερευνητική εργασία.

13. Για την κάλυψη έκτακτων και παροδικών αναγκών είναι δυνατή, σύμφωνα με τους όρους του άρθρου 93 ν.4310/2014 όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει, όπως αυτό ισχύει, η πρόσληψη με σύμβαση ορισμένου χρόνου, επιστημονικού, τεχνικού, διοικητικού και βοηθητικού Προσωπικού.

14. Σε ερευνητές Α΄ βαθμίδας, καθώς και σε καθηγητές ΑΕΙ Α΄ βαθμίδας που έχουν διατελέσει διευθυντές ερευνητικών κέντρων ή ινστιτούτων, έχουν διακριθεί διεθνώς και αποχωρούν λόγω συνταξιοδότησης, μπορεί να απονέμεται ο τίτλος του ομότιμου ερευνητή, μετά από απόφαση του διοικητικού συμβουλίου του ερευνητικού κέντρου. Ειδικά για τους πρώην διευθυντές ερευνητικών κέντρων ή ινστιτούτου απαιτείται επιπλέον η γνώμη των ερευνητών του οικείου ινστιτούτου ή κέντρου αντιστοίχως και, ειδικά για τα Ινστιτούτα, η σύμφωνη γνώμη του Επιστημονικού Γνωμοδοτικού Συμβουλίου. Με τον εσωτερικό κανονισμό του ερευνητικού κέντρου καθορίζονται ο τρόπος και τα κριτήρια αξιολόγησης των ομότιμων ερευνητών.»

15. Οι ερευνητές των ερευνητικών κέντρων ΝΠΔΔ και ΝΠΙΔ συνταξιοδοτούνται με τη συμπλήρωση του εξηκοστού έβδομου έτους της ηλικίας τους ή με τη συμπλήρωση 35ετίας. Δικαιούνται να παραμείνουν και μετά από τη συμπλήρωση 35ετίας, μέχρι τη συμπλήρωση του εξηκοστού έβδομου έτους της ηλικίας τους.

16. Οι Διευθυντές των ερευνητικών Κέντρων και Ινστιτούτων να μην έχουν συμπληρώσει κατά τον χρόνο υποβολής της υποψηφιότητάς τους το 63ο έτος της ηλικίας τους.

17. Το άρθρο 1 του ν.1894/1990 (Α΄ 110) παραμένει σε ισχύ και εφαρμόζεται αναλόγως.

Άρθρο 29

Πόροι των ερευνητικών κέντρων και τεχνολογικών φορέων - Αξιοποίηση της περιουσίας των ερευνητικών και τεχνολογικών φορέων - Ενισχύσεις για τη χρηματοδότηση επιχειρηματικού κινδύνου και νεοσύστατων επιχειρήσεων ΕΤΑΚ

1. Η περίπτωση εε της παραγράφου 1β του άρθρου 20 του ν.4310/2014 καταργείται.
2. Η παράγραφος 7 του άρθρου 21 του ν.4310/2014 καταργείται.
3. Η παράγραφος 3 του άρθρου 26 του ν.4310/2014 καταργείται.

Άρθρο 30

Δημόσια χρηματοδότηση

1. Από την πρώτη περίοδο της παραγράφου 2 του άρθρου 23 του ν.4310/2014 διαγράφονται οι λέξεις «(...) τις επιχειρήσεις και τους λοιπούς φορείς (...)»

2. Οι παράγραφοι 4, 5 και 6 του άρθρου 23 του ν.4310/2014 αντικαθίστανται ως εξής:

«4. Παρέχεται δημόσια χρηματοδότηση και από το πρόγραμμα δημόσιων επενδύσεων προς τους δημόσιους ερευνητικούς και τεχνολογικούς φορείς, τις επιχειρήσεις και λοιπούς φορείς με προκηρύξεις του αρμόδιου για ζητήματα έρευνας Αναπληρωτή Υπουργού Πολιτισμού, Παιδείας και Θρησκευμάτων, δράσεων, υποδομών ή προγραμμάτων ΕΤΑΚ , τα οποία εκπονούνται σύμφωνα με τους κανόνες του εθνικού και ευρωπαϊκού θεσμικού πλαισίου μετά από δημόσια πρόσκληση προς τους δικαιούχους για υποβολή σχετικών προτάσεων. Οι προκηρύξεις συνοδεύονται από εφαρμοστικούς Οδηγούς και ορίζονται

κάθε φορά οι δικαιούχοι της δράσεως ή προγράμματος.»

5. Προκηρύξεις δράσεων ή προγραμμάτων, τα οποία αφορούν δραστηριότητες ΕΤΑΚ, που χαρακτηρίζονται ως κρατική ενίσχυση και προβλέπονται οι όροι υλοποίησή τους από αντίστοιχες διατάξεις του εκάστοτε ισχύοντος Γενικού Απαλλακτικού Κανονισμού, προκηρύσσονται και υλοποιούνται στο πλαίσιο της Κοινής Υπουργικής Απόφασης της επόμενης παραγράφου, με βάση το εθνικό και ευρωπαϊκό δίκαιο. Για την καταβολή δημόσιας χρηματοδότησης, η οποία καταβάλλεται σε έργα ΕΤΑΚ, που χρηματοδοτούνται στο πλαίσιο ευρωπαϊκών προγραμμάτων, ακολουθούνται οι όροι της προκήρυξης των ευρωπαϊκών προγραμμάτων καθώς και οι σχετικοί κανόνες, που επιβάλλουν οι Κανονισμοί της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

6. Με Κοινή Υπουργική Απόφαση του αρμόδιου για ζητήματα έρευνας Αναπληρωτή Υπουργού Πολιτισμού, Παιδείας και Θρησκευμάτων, του Υπουργού Οικονομικών και του Υπουργού Οικονομίας, Υποδομών, Ναυτιλίας και Τουρισμού καθορίζονται οι δραστηριότητες ΕΤΑΚ, που χαρακτηρίζονται ως κρατική ενίσχυση και απαλλάσσονται της υποχρέωσης έγκρισης καθεστώτος με βάση τον εκάστοτε ισχύοντα Απαλλακτικό Κανονισμό, ορίζονται οι δικαιούχοι εκτέλεσης έργων ΕΤΑΚ, εξειδικεύονται οι δαπάνες που χρηματοδοτούνται, καθορίζονται τα όρια έντασης ενίσχυσης των δαπανών αυτών, καθορίζονται οι διαδικασίες υποβολής, ένταξης και παρακολούθησης της υλοποίησης και χρηματοδότησης των έργων, οι όροι δημοσιοποίησης δεδομένων και πληροφοριών και κάθε άλλο σχετικό θέμα...»

3. Στο τέλος της παραγράφου 8 του άρθρου 23 του ν.4310/2014 προστίθεται η ακόλουθη φράση:

«8. Στις προκηρύξεις, που προβλέπονται στο παρόν άρθρο δύναται να προβλέπεται η δυνατότητα να πιστοποιούνται οι δαπάνες των επί μέρους έργων από ορκωτούς λογιστές/ελεγκτές, εγγεγραμμένους στο Μητρώο Ελεγκτών της Ε.Λ.Τ.Ε.. Ειδικότερα, το έργο του ορκωτού λογιστή περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, την υποβολή έκθεσης ελέγχου, η οποία θα αφορά τον έλεγχο της νομιμότητας και της κανονικότητας διενέργειας και εξόφλησης των δαπανών, της ορθής λογιστικής καταχώρησης αυτών. Επίσης, οι ορκωτοί λογιστές/ελεγκτές θα ελέγχουν ότι υπάρχουν επαρκή δικαιολογητικά, ότι οι δαπάνες πραγματοποιήθηκαν εντός της επιλέξιμης περιόδου και αφορούν το εγκεκριμένο έργο και ότι υπήρξε συμμόρφωση με τους όρους της απόφασης χρηματοδότησης. Οι ορκωτοί λογιστές/ελεγκτές επιλέγονται από τον δικαιούχο και η δαπάνη τους είναι επιλέξιμη στη οικεία δράση ή πρόγραμμα μέχρι και τρεις μήνες από την λήξη του εκάστου έργου. Η Γενική Γραμματεία Έρευνας και Τεχνολογίας εκδίδει ειδικότερες οδηγίες για το περιεχόμενο και τις διαδικασίες υποβολής της έκθεσης ελέγχου».

Άρθρο 31

Διαδικασία χρηματοδότησης έργων, μελετών και προγραμμάτων που υποβάλλονται για ΕΤΑΚ – Αξιολόγηση - Έλεγχος

1. Η δεύτερη περίοδος της παραγράφου 3 του άρθρου 24 του ν.4310/2014 αντικαθίσταται ως εξής:

«(...) Ο φορέας ή ο συντονιστής της πρότασης έχει δικαίωμα υποβολής ένστασης επί της νομιμότητας της διαδικασίας εντός προθεσμίας δέκα ημερών από την κοινοποίηση της απόφασης αξιολόγησης, ενώπιον τριμελούς ειδικής επιτροπής, που συγκροτείται με απόφαση του Γενικού Γραμματέα της ΓΓΕΤ...»

2. Η πρώτη περίοδος της παραγράφου 8 του άρθρου 24 του ν.4310/2014 αντικαθίσταται ως εξής:

«(...) Η αξιολόγηση των προτάσεων των υποψηφίων για χρηματοδότηση φορέων γίνεται είτε από ένα ή περισσότερους ανεξάρτητους εμπειρογνώμονες, ή/και από επιτροπή ή επιτροπές εμπειρογνομόνων, αποτελούμενες από τρία έως πέντε μέλη, ανάλογα με την συνθετότητα και το πλήθος των επιστημονικών πεδίων, που καλύπτει μία δράση ή πρόγραμμα. Οι εν λόγω εμπειρογνώμονες προέρχονται από το

Μητρώο Πιστοποιημένων Αξιολογητών του άρθρου 27 του ν.4310/2014, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει, και διαθέτουν τα προβλεπόμενα στις διατάξεις αυτές προσόντα στο αντικείμενο του προς αξιολόγηση έργου (...)

3. Η τέταρτη περίοδος της παραγράφου 9 του άρθρου 24 του ν.4310/2014 αντικαθίσταται ως εξής:

«(...) Κατά των αποφάσεων της επιτροπής ενστάσεων χωρεί διοικητική προσφυγή από όσους έχουν έννομο συμφέρον, εντός δέκα ημερών από την κοινοποίηση στον ενδιαφερόμενο της απόφασης της επιτροπής ή την πλήρη γνώση της από αυτόν, η οποία ασκείται ενώπιον του Γενικού Γραμματέα Έρευνας και Τεχνολογίας (...)

4. Προστίθεται νέα παράγραφος 15 στο άρθρο 24 του ν.4310/2014, η οποία έχει ως εξής:

«15. Η Υπουργική Απόφαση με αριθμό 2/89316/0025/12-12-2011 (ΦΕΚ 2911/22-12-2011) του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομικών, η οποία εξεδόθη σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 4 του Ν.2322/1995 (ΦΕΚ Α' 143) και αφορά την παροχή βεβαίωσης του Ελληνικού Δημοσίου ότι οι δημόσιοι ερευνητικοί φορείς, που εποπτεύονται από το Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων, θα τηρήσουν τις υποχρεώσεις τους, που απορρέουν από την εκτέλεση συγχρηματοδοτούμενων ερευνητικών έργων, διατηρείται σε ισχύ και για την νέα προγραμματική περίοδο 2014-2020».

Άρθρο 32

Μητρώο Πιστοποιημένων Αξιολογητών

1. Οι παράγραφοι 3 και 4 του άρθρου 27 του ν.4310/2014 αντικαθίστανται ως εξής:

«3. Οι αιτήσεις των ενδιαφερομένων κρίνονται από τριμελή επιτροπή, η οποία συγκροτείται με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Έρευνας και Τεχνολογίας. Η εν λόγω επιτροπή κρίνει κατά πόσο οι υποψήφιοι πληρούν τα προσόντα, που προβλέπονται στην παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου. Με απόφαση του Γενικού Γραμματέα εγγράφονται στο Μητρώο οι υποψήφιοι που κρίνονται ότι πληρούν τα προσόντα της παραγράφου 2.

4. Οι εγγεγραμμένοι στο Μητρώο υπογράφουν δήλωση ότι θα τηρούν τους νόμους, ότι θα τηρούν εμπιστευτικότητα και εχεμύθεια για οποιαδήποτε πληροφορία αποκτάται από το δικαίωμα πρόσβασής τους στα στοιχεία των προτάσεων και ότι θα δηλώνουν αμέσως κάθε προκύπτουσα σύγκρουση συμφερόντων λόγω του ανατιθέμενου σε αυτούς έργου. Η εγγραφή στο Μητρώο δεν δημιουργεί εργασιακή σχέση με το δημόσιο».

Άρθρο 33

Αξιολόγηση προσωπικού

1. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, καταργείται το άρθρο 29 του ν.4310/2014, με εξαίρεση την παράγραφο 12 αυτού. Επανέρχονται σε ισχύ και εφαρμόζονται αναλόγως οι παράγραφοι 1, 2, 3, 4, 5 και 6 του άρθρου 16 και οι παράγραφοι 2, 3, 4 και 5 του άρθρου 17 του ν.1514/1985, όπως αυτά είχαν τροποποιηθεί και ίσχυαν έως την κατάργησή τους.

2. Διαδικασίες κρίσης ερευνητικού προσωπικού για τις οποίες, κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος, έχει εκδοθεί απόφαση επιλογής ή εξέλιξης σύμφωνα με το άρθρο 29 του ν.4310/2014, από την Ειδική Επιτροπή Κριτών είναι νόμιμες.

3. Όλες οι αιτήσεις για κρίση ερευνητικού προσωπικού, οι οποίες υπεβλήθησαν μετά την έναρξη ισχύος του ν.4310/2014 και για τις οποίες δεν έχει εκδοθεί, έως την έναρξη ισχύος του παρόντος, απόφαση επιλογής ή εξέλιξης από την Ειδική Επιτροπή Κριτών του άρθρου 29 του ν.4310/2014, πραγματοποιούνται σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στα άρθρα 16 και 17 του ν.1514/1985, όπως αυτά

είχαν τροποποιηθεί και ίσχυαν.

4. Η παράγραφος 12 του άρθρου 29 του ν.4310/2014, αναδιατυπώνεται ως εξής:

«Το επιστημονικό, τεχνικό, διοικητικό και βοηθητικό προσωπικό των ερευνητικών φορέων ΝΠΙΔ αξιολογείται κάθε δύο έτη, σύμφωνα με τις διαδικασίες που ορίζονται στον Εσωτερικό Κανονισμό του ερευνητικού κέντρου, αυτοτελούς ινστιτούτου και τεχνολογικού φορέα. Με βάση τα αποτελέσματα της αξιολόγησης και τις προβλέψεις του Εσωτερικού Κανονισμού, οι Διοικήσεις των ανωτέρω προβαίνουν σε κρίσεις για βαθμολογικές προαγωγές του προσωπικού αυτού, εφαρμοζομένων αναλογικά των διατάξεων των παραγράφων 1, 2 και 6 του άρθρου 7 και των άρθρων 8 και 9 του ν.4024/2011.

5. Όπου στο νόμο 4310/2014 αναφέρεται το άρθρο 29, νοούνται εφεξής οι διατάξεις του παρόντος άρθρου καθώς και οι διατάξεις των άρθρων 16 και 17 του ν.1514/1985, οι οποίες επανέρχονται σε ισχύ σύμφωνα με το παρόν άρθρο.

Άρθρο 34

Εθνικός κατάλογος κριτών

Το άρθρο 30 του ν.4310/2014 αντικαθίσταται ως εξής:

1. Με το παρόν άρθρο συστήνεται εθνικός κατάλογος κριτών, ο οποίος περιλαμβάνει αυτοδικαίως όλους τους διευθυντές των ερευνητικών κέντρων και των ινστιτούτων τους, τους προέδρους των τεχνολογικών φορέων, τους εν ενεργεία καθηγητές και αναπληρωτές καθηγητές ΑΕΙ και εν ενεργεία ερευνητές Α΄ και Β΄ βαθμίδας της ημεδαπής.

2. Στον εθνικό κατάλογο κριτών είναι δυνατόν να συμπεριλαμβάνονται, επίσης, καταξιωμένοι και έγκριτοι επιστήμονες της ημεδαπής ή της αλλοδαπής. Σε αντίθεση με τα πρόσωπα της παραγράφου 1, τα οποία συμμετέχουν σε αυτόν αυτοδικαίως, για την εγγραφή των επιστημόνων της παραγράφου 2 απαιτείται απόφαση του αρμόδιου για θέματα έρευνας Αναπληρωτή Υπουργού Πολιτισμού, Παιδείας και Θρησκευμάτων η οποία τους αναφέρει ονομαστικά, κατόπιν πρότασης του ΓΓΕΤ, του ΕΣΕΚ είτε ερευνητικών κέντρων ή ινστιτούτων.

3. Η υπουργική απόφαση της παραγράφου 2 επικαιροποιείται ετησίως, δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και χρησιμοποιείται υποχρεωτικά από τα ερευνητικά κέντρα και τα εποπτευόμενα Υπουργεία για τις αξιολογήσεις των ερευνητικών κέντρων που ενεργούνται σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου.

Άρθρο 35

Αξιολόγηση ερευνητικών φορέων

Οι παράγραφοι 9 και 10 του άρθρου 31 του ν.4310/2014 καταργούνται.

Άρθρο 36

Κινητικότητα ερευνητών

Οι παράγραφοι 1 και 2 του άρθρου 36 του ν.4310/2014 καταργούνται.

Άρθρο 37

Εποπτευόμενοι φορείς

Η πρώτη περίοδος της παραγράφου 2 του άρθρου 49 του ν.4310/2014 καταργείται.

Άρθρο 38

Συμβάσεις ορισμένου χρόνου δημόσιων ερευνητικών φορέων

1. Το άρθρο 93 του ν.4310/2014 (Α' 258) αντικαθίσταται ως εξής:

«Οι δημόσιοι ερευνητικοί φορείς δημοσίου και ιδιωτικού δικαίου και οι τεχνολογικοί φορείς δύνανται, για την εκτέλεση των προγραμμάτων ή έργων τους που χρηματοδοτούνται, εν όλω ή εν μέρει, από ευρωπαϊκούς ή διεθνείς ή ίδιους πόρους ή ιδιωτικά κονδύλια, να απασχολούν ερευνητικό, τεχνικό, ειδικό επιστημονικό και εν γένει προσωπικό, με συμβάσεις εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου. Οι εν λόγω συμβάσεις συνάπτονται και παρατείνονται με αποφάσεις του ΔΣ του ερευνητικού κέντρου ή αυτοτελούς ινστιτούτου ή της Επιτροπής Ερευνών του ΕΛΚΕ των ΑΕΙ χωρίς περιορισμό, μέχρι τη λήξη των έργων για την εκτέλεση των οποίων συνήφθηκαν, κατά παρέκκλιση των διατάξεων του ν.2190/1994 και της ΠΥΣ 33/2006, όπως ισχύει, εφόσον η σχετική δαπάνη τους καλύπτεται από τα προγράμματα ή τα έργα για την ανάγκες των οποίων συνάφθηκαν, αποκλειόμενης σε κάθε περίπτωση της αναγνώρισής τους ως συμβάσεων αορίστου χρόνου».

Άρθρο 39

Αμοιβές αποδοτικότητας

1. «Η αληθής έννοια του εδαφίου α της παραγράφου 7 του άρθρου 38 του Ν.3205/2003 «Μισθολογικές ρυθμίσεις λειτουργών και υπαλλήλων του Δημοσίου, Ν.Π.Δ.Δ. και Ο.Τ.Α., μονίμων στελεχών των Ενόπλων Δυνάμεων, και αντιστοίχων της Ελληνικής Αστυνομίας, του Πυροσβεστικού και Λιμενικού Σώματος και άλλες συναφείς διατάξεις», από την έναρξη ισχύος της, είναι ότι η αμοιβή αποδοτικότητας εκτός από τους Ερευνητές και τους Ειδικούς Λειτουργικούς Επιστήμονες χορηγείται και σε όλες τις κατηγορίες προσωπικού των Ερευνητικών και Τεχνολογικών Φορέων, όπως ορίζονται στην παράγραφο αυτή.

2. Οι διατάξεις της παρ. 1 εδ. α του άρθρου 30 του Ν.4024/2011 «Συνταξιοδοτικές ρυθμίσεις, ενιαίο μισθολόγιο - βαθμολόγιο, εργασιακή εφεδρεία και άλλες διατάξεις εφαρμογής του μεσοπρόθεσμου πλαισίου δημοσιονομικής στρατηγικής 2012-2015» δεν ισχύουν για οποιαδήποτε κατηγορία προσωπικού των Ερευνητικών και Τεχνολογικών Φορέων που εποπτεύονται από την ΓΓΕΤ».

Άρθρο 40

Αποσβέσεις

Στο άρθρο 24 στο τέλος της παραγράφου 4 του Ν.4172/2013 προστίθεται νέο εδάφιο με το εξής περιεχόμενο:

«Τα ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα, καθώς και οι δημόσιοι ερευνητικοί και τεχνολογικοί φορείς της χώρας διενεργούν το σύνολο των αποσβέσεων επί του εξοπλισμού, των οργάνων και των λοιπών παγίων στοιχείων, που αποκτώνται και χρησιμοποιούνται για την επιδίωξη του σκοπού τους εντός τριών ετών από την απόκτησή τους ή εφόσον αποκτώνται για την υλοποίηση χρηματοδοτούμενου από δημόσιους ή κοινοτικούς πόρους ερευνητικού ή άλλου συναφούς με τους σκοπούς τους έργου συγκεκριμένης χρονικής διάρκειας αποσβένονται κατά τη διάρκεια υλοποίησης του ερευνητικού έργου και μέχρι τη λήξη αυτού».

Άρθρο 41

Μεταβατικές και τελικές διατάξεις για την Έρευνα, Τεχνολογική Ανάπτυξη και Καινοτομία

1.α. Όπου στα άρθρα 1 έως 50 και 90 του ν.4310/2014 ορίζεται ο Υπουργός Παιδείας και Θρησκευμάτων, νοείται εφεξής ο αρμόδιος για ζητήματα έρευνας Αναπληρωτής Υπουργός Πολιτισμού, Παιδείας και Θρησκευμάτων.

β. Όπου στο ν.4310/2014 ορίζεται η Γ.Γ.Ε.Κ. αντικαθίσταται από την Γ.Γ.Ε.Τ.

- γ. Όπου στο ν.4310/2014 ορίζεται το ΕΣΙ αντικαθίσταται από το ΕΓΣΙ.
2. Η προθεσμία των έξι (6) μηνών της παραγράφου 1 του άρθρου 47 του ν.4310/2014 παρατείνεται έως τις 31.12.2015.
3. Το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 47 του ν.4310/2014 καταργείται.
3. α. Οι Ειδικοί Λογαριασμοί Κονδυλίων Έρευνας των ερευνητικών και τεχνολογικών φορέων που εποπτεύονται από τη ΓΓΕΤ και των ΑΕΙ που έχουν ιδρυθεί, παραμένουν σε ισχύ και διατηρούν το δημόσιο χαρακτήρα τους. Οι πόροι που διαχειρίζονται αυτοί, καθώς και οι ερευνητικοί φορείς που λειτουργούν ως ΝΠΙΔ και οι οποίοι προέρχονται από έργα ερευνητικά, εκπαιδευτικά, αναπτυξιακά, επιμορφωτικά, συνεχιζόμενης εκπαίδευσης, κατάρτισης και διά βίου μάθησης καθώς και έργα κάθε είδους παροχής κάθε είδους υπηρεσιών, χρηματοδοτούμενα ή συγχρηματοδοτούμενα από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, από διεθνείς οργανισμούς, από δημόσιες και ιδιωτικές επιχειρήσεις ή ιδιώτες, από δωρεές, από εμπορική εκμετάλλευση ευρεσιτεχνιών, τεχνονγνωσίας, υπηρεσιών και προϊόντων καθώς και πρόσοδοι από περιουσιακά στοιχεία τους και ίδιους πόρους δεν υπάγονται, ως προς τη διαχείρισή τους, στις διατάξεις του ν.4270/2014 «Αρχές δημοσιονομικής διαχείρισης και εποπτείας (ενσωμάτωση της Οδηγίας 2011/85/ΕΕ) – δημόσιο λογιστικό και άλλες διατάξεις».
- β. Επανέρχεται σε ισχύ η διάταξη της παραγράφου 3 του άρθρου 6 του ν.1514/1985.
4. Τα στοιχεία β' και γ' της περίπτωσης Γ της παραγράφου 4 του άρθρου 7 της Κ.Υ.Α. 679/1996 (ΦΕΚ Β'826), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 36 του ν.3794/2010 (ΦΕΚ Α'156) ως εξής :
- β. Προμήθειες ή εκτελέσεις έργων δαπάνης μέχρι 20.000 Ευρώ (χωρίς φ.π.α.) γίνονται απευθείας χωρίς διαγωνισμό ή λήψη προσφορών, ύστερα από εκτίμηση των τιμών που προσφέρει η αγορά.
- γ. Προμήθειες ή εκτελέσεις εργασιών δαπάνης ποσού από 20.000 Ευρώ (χωρίς φ.π.α) και πάνω γίνονται με πρόχειρο διαγωνισμό και πλήρη αιτιολόγηση της επιλογής.
5. Με απόφαση του Δ.Σ. του Ε.Λ.Κ.Ε.Θ.Ε. μπορεί να προσλαμβάνεται το αναγκαίο για τα ερευνητικά πλοία του Ε.Λ.Κ.Ε.Θ.Ε. προσωπικό με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου για πλήρη ή μερική απασχόληση ή κατά πλουν. Επιτρέπεται επίσης με την ίδια διαδικασία για τη στελέχωση της ναυτικής υπηρεσίας του ινστιτούτου η πρόσληψη και του αναγκαίου για την εν γένει διαχείριση των πλωτών μέσων του Ε.Λ.Κ.Ε.Θ.Ε. λοιπού ναυτιλιακού προσωπικού με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου για πλήρη ή μερική απασχόληση. Οι όροι αμοιβής και εργασίας του παραπάνω προσωπικού καθορίζονται με κοινή απόφαση του αρμόδιου Υπουργού και των Υπουργών Οικονομικών, Εργασίας και Ναυτιλίας.
6. Το προσωπικό των δημόσιων ερευνητικών και τεχνολογικών φορέων, μπορεί να μετακινείται εκτός έδρας, για τις ανάγκες των προγραμμάτων ή έργων τους που χρηματοδοτούνται ή επιδοτούνται από διεθνείς οργανισμούς ή ίδιους πόρους ή ιδιωτικά κονδύλια ή για την εκπλήρωση υποχρεώσεών τους από συμβάσεις με διεθνείς οργανισμούς, κατά παρέκκλιση των διατάξεων του Ν.2685/1999, όπως ισχύει και κάθε άλλης σχετικής διάταξης, εφόσον η σχετική δαπάνη τους καλύπτεται από τα προγράμματα ή τα έργα αυτά, για την ανάγκες των οποίων μετακινούνται.
7. Η παράγραφος 6 του άρθρου 47 του ν.4310/2014 αντικαθίσταται ως ακολούθως:
- «Α. Οι ΕΛΕ οποιασδήποτε βαθμίδας (Α', Β', Γ', Δ'), που είναι κάτοχοι διδακτορικού διπλώματος και αποτελούν προσωπικό Ερευνητικού Κέντρου ή Ινστιτούτου ή Τεχνολογικού Φορέα, που εποπτεύεται από τον αρμόδιο για θέματα έρευνας Αναπληρωτή Υπουργό Πολιτισμού Παιδείας και Θρησκευμάτων και έχουν υποβάλει αίτηση εντός της τρίμηνης προθεσμίας της παραγράφου 6 του άρθρου 47 του ν.4310/2014, όπως αυτή ίσχυε έως την δημοσίευση του παρόντος, μπορούν να κριθούν για την κατάληψη προσωποπαγούς θέσης ερευνητή (Α', Β', Γ') εντός του φορέα του οποίου αποτελούν

προσωπικό.

Για το σκοπό αυτό, οι ΕΛΕ πρέπει να υποβάλουν συμπληρωματική αίτηση στον φορέα, στην οποία θα αναφέρεται η βαθμίδα για την οποία θέλουν να κριθούν. Το γνωστικό αντικείμενο της υπό πλήρωση θέσης προσδιορίζεται από τον Διευθυντή του Ινστιτούτου στο οποίο αυτός υπηρετεί, μετά από σύμφωνη γνώμη του Επιστημονικού Γνωμοδοτικού Συμβουλίου του άρθρου 10 παρ. 4 του ν.1514/1985, ή το ΔΣ του τεχνολογικού φορέα.

Οι υποψήφιοι θα κριθούν σύμφωνα με τα ελάχιστα προσόντα ανά ερευνητική βαθμίδα, όπως αυτά προβλέπονται στο άρθρο 18 (παρ. 2, 4 και 5) του ν.4310/2014 όπως έχει αναδιατυπωθεί με τον παρόντα, και τις προβλέψεις του εσωτερικού κανονισμού του φορέα τους.

Οι κρίσεις θα διενεργούνται από 5μελείς επιτροπές κρίσης που συγκροτούνται σύμφωνα με το άρθρο 16 παρ. 3α και γ του ν.1514/1985.

Η απόφαση της επιτροπής κρίσης υποβάλλεται στο ΔΣ του φορέα ή τον διευθυντή του Ινστιτούτου και είναι δεσμευτική. Οι ΕΛΕ που κρίνονται επιτυχώς, συνάπτουν σχέση εργασίας αορίστου ή ορισμένου χρόνου αναλόγως της βαθμίδας στην οποία κατατάσσονται όπως προβλέπεται στο άρθρο 17 του ν.ν.1514/85, όπως έχει τροποποιηθεί και επανήλθε σε ισχύ με τον παρόντα νόμο. Σε περίπτωση αρνητικής κρίσης οι υποψήφιοι διατηρούν την θέση που ήδη κατείχαν. Οι διαδικασίες κρίσης πρέπει να ολοκληρωθούν έως τις 31.12.2015.

Β. Το εν γένει ειδικό επιστημονικό – τεχνικό προσωπικό (μόνιμο ή με σχέση εργασίας αορίστου χρόνου) που είναι κάτοχοι διδακτορικού διπλώματος και αποτελεί προσωπικό του Ερευνητικού Κέντρου ή Ινστιτούτου ή Τεχνολογικού Φορέα που εποπτεύεται από τον αρμόδιο για θέματα έρευνας Αναπληρωτή Υπουργό Πολιτισμού Παιδείας και Θρησκευμάτων και έχει υποβάλει αίτηση εντός της τρίμηνης προθεσμίας που προέβλεπε η παράγραφος 6 του άρθρου 47 του ν.4310/2014, όπως αυτός ίσχυε και έως την δημοσίευση του παρόντος, μπορεί να κριθεί για την κατάληψη προσωποπαγούς θέσης Ερευνητή/ΕΛΕ (Α, Β, Γ) εντός του φορέα του οποίου αποτελούν προσωπικό.

Για το σκοπό αυτό, το προσωπικό της παρούσας περίπτωσης πρέπει να υποβάλει συμπληρωματική αίτηση στον φορέα, στην οποία θα αναφέρεται η βαθμίδα για την οποία θέλει να κριθεί. Το γνωστικό αντικείμενο της υπό πλήρωση θέσης προσδιορίζεται από τον Διευθυντή του Ινστιτούτου στο οποίο αυτός υπηρετεί, μετά από σύμφωνη γνώμη του Επιστημονικού Γνωμοδοτικού Συμβουλίου του άρθρου 10 παρ. 4 του ν.1514/1985.

Οι υποψήφιοι για θέσεις ερευνητή θα κριθούν σύμφωνα με τα ελάχιστα προσόντα ανά ερευνητική βαθμίδα, όπως αυτά προβλέπονται στο άρθρο 18 (παρ. 2, 4 και 5) του ν.4310/2014 όπως έχει αναδιατυπωθεί με τον παρόντα, και τις προβλέψεις του εσωτερικού κανονισμού του φορέα τους.

Οι υποψήφιοι για θέσεις ΕΛΕ θα κριθούν σύμφωνα με τα ελάχιστα προσόντα ανά βαθμίδα, σύμφωνα τις προβλέψεις του νόμου και του εσωτερικού κανονισμού του φορέα τους.

Οι κρίσεις θα διενεργούνται από 5μελείς επιτροπές κρίσης που συγκροτούνται σύμφωνα με το άρθρο 16 παρ. 3α και γ του ν.1514/1985.

Η απόφαση της επιτροπής κρίσης υποβάλλεται στο ΔΣ του κέντρου ή τον διευθυντή του Ινστιτούτου και είναι δεσμευτική. Το προσωπικό της παρούσας περίπτωσης που κρίνεται επιτυχώς, συνάπτει σχέση εργασίας αορίστου ή ορισμένου χρόνου αναλόγως της βαθμίδας στην οποία κατατάσσεται όπως προβλέπεται στο άρθρο 17 του ν.ν.1514/85, όπως έχει τροποποιηθεί και επανήλθε σε ισχύ με τον παρόντα νόμο. Σε περίπτωση αρνητικής κρίσης οι υποψήφιοι διατηρούν την θέση (μόνιμη ή αορίστου χρόνου) που ήδη κατείχαν. Οι διαδικασίες κρίσης πρέπει να ολοκληρωθούν έως τις 31.12.2015.

Γ. Όλες οι αιτήσεις που έχουν ήδη υποβληθεί σύμφωνα με τους όρους της παραγράφου 6 του άρθρου 47 θα ακολουθήσουν τη διαδικασία και τους λοιπούς όρους που προβλέπονται στο παρόν άρθρο».

8. Η τελευταία περίοδος της παραγράφου 7 του άρθρου 28 του ν.4310/2014 αναδιατυπώνεται ως εξής:

«Οι υποτροφίες αυτές, αφορούν τη λήψη μεταπτυχιακού, διδακτορικού διπλώματος το οποίο είναι σχετικό με ένα από τα επιστημονικά πεδία του ερευνητικού κέντρου, καθώς και τους μεταδιδάκτορες που εκτελούν ερευνητικό έργο».

9. Στο τέλος της παραγράφου 5 του άρθρου 28 του ν.4314/2014 «Για τη διαχείριση, τον έλεγχο και την εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την προγραμματική περίοδο 2014–2020, Β) Ενσωμάτωση της Οδηγίας 2012/17 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 13^{ης} Ιουνίου 2012 (ΕΕ L 156/16.6.2012) στο ελληνικό δίκαιο, τροποποίηση του ν.3419/2005 (Α 297) και άλλες διατάξεις » (ΦΕΚ 265/Α/2014), προστίθεται το ακόλουθο εδάφιο:

«Οι δαπάνες των υποτροφιών που έχουν χορηγηθεί από τα ερευνητικά κέντρα ή ινστιτούτα σύμφωνα με τους όρους της παραγράφου 7 του άρθρου 28 του ν.4310/2014 (Α' 258) και από τα ΑΕΙ σύμφωνα με το ν.4009/2011 (Α' 195), όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει, είναι επιλέξιμες για συγχρηματοδότηση από τα ανωτέρω επιχειρησιακά προγράμματα. Η παρούσα διάταξη εφαρμόζεται και για τους μεταδιδάκτορες και ισχύει αναδρομικά από τις 23.12.2014».

10. Διευθυντές ερευνητικών κέντρων και ινστιτούτων, οι οποίοι υπηρετούν κατά τη δημοσίευση του παρόντος, δικαιούνται να υποβάλλουν εκ νέου υποψηφιότητα για την ίδια θέση.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ' ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ ΚΑΙ ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Άρθρο 42

Θέματα του Εθνικού Οργανισμού Εξετάσεων

1. Στην παράγραφο 1 του άρθρου 16 του ν.4186/2013 (Α' 193) και στην τρίτη περίοδο, η φράση «και στη λειτουργία της Τράπεζας Θεμάτων Εξετάσεων Διαβαθμισμένης Δυσκολίας, σε συνεργασία με το Ι.Ε.Π.», όπως αναδιατυπώθηκε με την παρ.1 του άρθρου 44 του ν.4264/2014 (Α' 118), διαγράφεται.
2. Η περίπτωση η' της παραγράφου 2Α του άρθρου 16 του ν.4183/2013 (Α' 193), όπως έχει τροποποιηθεί με την παρ. 4 του άρθρου 44 του ν.4264/2014 (Α' 118), καταργείται.
3. Η περίπτωση θ' της παραγράφου 2Α αναριθμείται ως περίπτωση η'. Η περίπτωση ι' της παραγράφου 2Α αναριθμείται ως περίπτωση θ'.

Άρθρο 43

Λειτουργία της Τράπεζας Θεμάτων Διαβαθμισμένης Δυσκολίας

Ανατίθεται στο Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής η λειτουργία της Τράπεζας Θεμάτων Διαβαθμισμένης Δυσκολίας, που δημιουργήθηκε στο πλαίσιο της Οριζόντιας Πράξης 466112 Προγράμματος ΕΣΠΑ, ως προαιρετικό συμβουλευτικό εργαλείο για μαθητές και εκπαιδευτικούς.

Άρθρο 44

Θέματα ΑΔΙΠΠΔΕ

1. Οι υποπεριπτώσεις γγ' και εε' της περίπτωσης α' της παραγράφου 3 του άρθρου 1 του ν.4142/2013 (Α' 83) καταργούνται.

2. Η υποπερίπτωση δδ' της περίπτωσης α' της παραγράφου 3 του άρθρου 1 του ν.4142/2013 αναριθμείται σε υποπερίπτωση γγ' και η υποπερίπτωση σστ' της περίπτωσης α' της παραγράφου 3 του άρθρου 1 του ν.4142/2013 αναριθμείται σε υποπερίπτωση δδ'.
3. Η υποπερίπτωση γγ' της περίπτωσης α' της παραγράφου 3 του άρθρου 1 του ν.4142/2013 (Α' 83), όπως αναριθμήθηκε με το παρόν, αντικαθίσταται ως εξής: «Μεταξιολογεί τα συστήματα αξιολόγησης του εκπαιδευτικού έργου και εντοπίζει αδυναμίες και τρόπους αντιμετώπισής τους».
4. Η υποπερίπτωση γγ' της περίπτωσης β' της παραγράφου 3 του άρθρου 1 του ν.4142/2013 (Α' 83), αντικαθίσταται ως εξής: «γγ) Υποστηρίζει τις σχολικές μονάδες, τους διευθυντές εκπαίδευσης και τους περιφερειακούς διευθυντές εκπαίδευσης καθώς και γενικότερα τις υπηρεσίες του Υπουργείου Πολιτισμού, Παιδείας και Θρησκευμάτων σε κάθε θέμα που αφορά την αξιολόγηση του εκπαιδευτικού έργου».
5. Η περίπτωση ια' της παραγράφου 4 του άρθρου 1 του ν.4142/2013 (Α' 83), αντικαθίσταται ως εξής: «Τα μέλη του Συμβουλίου μπορεί να αναλαμβάνουν και συγκεκριμένες αρμοδιότητες που τους ανατίθενται με απόφαση του Συμβουλίου, ύστερα από εισήγηση του προέδρου της Αρχής».
6. Η υποπερίπτωση δδ' της περίπτωσης γ' της παραγράφου 6 του άρθρου 1 του ν.4142/2013 (Α' 83) αντικαθίσταται ως εξής: «Είναι διοικητικός προϊστάμενος του ειδικού επιστημονικού και του διοικητικού προσωπικού».
7. Οι παράγραφοι 7, 8 και 9 του άρθρου 1 του ν.4142/2013 (Α' 83) καταργούνται.
8. Η παράγραφος 10 του άρθρου 1 του ν.4142/2013 (Α' 83) αναριθμείται σε παράγραφο 7. Η παράγραφος 11 του άρθρου 1 του ν.4142/2013 αναριθμείται σε παράγραφο 8. Η παράγραφος 12 του άρθρου 1 του ν.4142/2013 αναριθμείται σε παράγραφο 9. Η παράγραφος 13 του άρθρου 1 του ν.4142/2013 αναριθμείται σε παράγραφο 10.
9. Η περίπτωση ε' της παραγράφου 13 του άρθρου 1 του ν.4142/2013 (Α' 83) καταργείται.

Άρθρο 45

Θέματα αναπληρωτών εκπαιδευτικών πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης

Η περίπτωση α' της παραγράφου 2 του άρθρου 59 του ν.3966/2011 (Α' 118), αντικαθίσταται ως εξής:

«α) Εκπαιδευτικοί οι οποίοι προσλαμβάνονται στα σχολεία πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου διαγράφονται από τους πίνακες αναπληρωτών για το σχολικό έτος που διανύεται κατά την ανακοίνωση της πρόσληψης, εφόσον δεν αναλαμβάνουν για οποιονδήποτε λόγο υπηρεσία εντός πέντε ημερών από την ανακοίνωση της πρόσληψής τους ή αναλαμβάνουν υπηρεσία και παραιτούνται κατά τη διάρκεια του διδακτικού έτους».

Άρθρο 46

Θέματα Ιδιωτικών Σχολείων, Φροντιστηρίων Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης και Κέντρων Ξένων Γλωσσών

1. Απαγορεύεται η λειτουργία εσωτερικών φροντιστηρίων και κέντρων ξένων γλωσσών στα ιδιωτικά σχολεία πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης.
2. Τα φροντιστήρια δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και τα Κέντρα Ξένων γλωσσών οφείλουν να καταθέτουν στις οικείες διευθύνσεις εκπαίδευσης το αναλυτικό εβδομαδιαίο ωρολόγιο πρόγραμμα μαθημάτων από όπου να προκύπτει ο αριθμός των Τμημάτων και των μαθητών του κάθε τμήματος, οι ώρες διδασκαλίας του κάθε μαθήματος και ο διδάσκων της κάθε διδακτικής ώρας.
3. Οι ιδιοκτήτες των φροντιστηρίων και των κέντρων ξένων γλωσσών καταθέτουν στις διευθύνσεις εκπαίδευσης αντίγραφα των συμβάσεων εργασίας που έχουν συνάψει με τους διδάσκοντες. Ο

έλεγχος των τυπικών προσόντων των διδασκόντων γίνεται από τις διευθύνσεις εκπαίδευσης οι οποίες εκδίδουν έγγραφο-βεβαίωση στο οποίο καταγράφεται η χρονική διάρκεια της σύμβασης και οι ώρες εβδομαδιαίας διδασκαλίας του κάθε διδάσκοντα. Σε περίπτωση τροποποίησης των όρων της σύμβασης οι διευθύνσεις εκπαίδευσης εκδίδουν αντίστοιχο τροποποιητικό έγγραφο-βεβαίωση.

4. Οι ημέρες διακοπών και αργιών των Φροντιστηρίων Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης και Κέντρων Ξένων Γλωσσών καθορίζονται ως εξής:

A. Διακοπών:

I) Χριστουγέννων, από την 24η Δεκεμβρίου μέχρι και την 7η Ιανουαρίου

II) Πάσχα, από τη Μεγάλη Δευτέρα μέχρι και την Κυριακή του Θωμά

B. Αργιών:

I) όλες τις Κυριακές

II) τις θρησκευτικές γιορτές των Τριών Ιεραρχών και του Αγίου Πνεύματος

III) τις εθνικές επετείους της 28ης Οκτωβρίου και 25ης Μαρτίου

IV) 17η Νοεμβρίου

V) την Καθαρά Δευτέρα

VI) την 1η Μαΐου

VII) την κατά τις ισχύουσες διατάξεις ημέρα αργίας για την έδρα κάθε φροντιστηρίου και κέντρου ξένων γλωσσών λόγω τοπικής θρησκευτικής ή εθνικής γιορτής

VIII) τη γιορτή Κοιμήσεως της Θεοτόκου.

5. Το εβδομαδιαίο ωράριο πλήρους διδασκαλίας στα Φροντιστήρια Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης και στα Κέντρα Ξένων Γλωσσών καθορίζεται στις 21 ώρες. Η συμπλήρωση πλήρους ωραρίου συνεπάγεται την απονομή 25 ενσήμων μηνιαίως, ανεξαρτήτως της κατανομής των διδακτικών ωρών ανά ημέρα.

6. Η παράγραφος 10 του άρθρου 20 της Υπουργικής Απόφασης με αρ. Φ.353.1/324/105657/Δ1/8.10.2002 (Β' 1340) και τίτλο, «Καθορισμός των ειδικότερων καθηκόντων και αρμοδιοτήτων των προϊσταμένων των περιφερειακών υπηρεσιών πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης των διευθυντών και υποδιευθυντών των σχολικών μονάδων και ΣΕΚ και των συλλόγων των διδασκόντων» αναδιατυπώνεται ως εξής: «Είναι διοικητικοί και πειθαρχικοί προϊστάμενοι των ιδιωτικών σχολείων, των φροντιστηρίων και των αντίστοιχων εκπαιδευτικών. Ασκούν διοικητικό και πειθαρχικό έλεγχο, όταν διαπιστώνουν πλημμελή εκτέλεση καθηκόντων ή παραβάσεις».

7. Η παράγραφος 30 του άρθρου 24 της Υπουργικής Απόφασης με αρ. Φ.353.1/324/105657/Δ1/8.10.2002 (Β' 1340) και τίτλο, «Καθορισμός των ειδικότερων καθηκόντων και αρμοδιοτήτων των προϊσταμένων των περιφερειακών υπηρεσιών πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης των διευθυντών και υποδιευθυντών των σχολικών μονάδων και ΣΕΚ και των συλλόγων των διδασκόντων», αναδιατυπώνεται ως εξής: «Εποπτεύουν και ελέγχουν τη λειτουργία και το έργο των ιδιωτικών σχολείων, των φροντιστηρίων Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης και των κέντρων Ξένων Γλωσσών και ασκούν τις αρμοδιότητες του άρθρου 20 της παρούσας για τα ιδιωτικά σχολεία της περιοχής τους».

Άρθρο 47

Θέματα Ειδικής Εκπαίδευσης

1. Οι όροι «Ειδική Αγωγή» και «Ειδική Αγωγή και Εκπαίδευση» αντικαθίστανται σε όλη τη νομοθεσία και στις κανονιστικές πράξεις με τον όρο «Ειδική Εκπαίδευση».
2. α. Ο εκπαιδευτικός της παράλληλης στήριξης-συνεκπαίδευσης συμμετέχει ισότιμα σε όλες τις εκδηλώσεις του σχολείου όπως και το υπόλοιπο προσωπικό και έχει τις ίδιες υποχρεώσεις και τα ίδια δικαιώματα που απορρέουν από την ισχύουσα νομοθεσία. Το ωρολόγιο πρόγραμμα συντάσσεται από τον εκπαιδευτικό της παράλληλης στήριξης-συνεκπαίδευσης σε συνεργασία με τον εκπαιδευτικό της τάξης, διαρθρώνεται πάνω στο ωρολόγιο πρόγραμμα του σχολείου και υποβάλλεται στον Σύμβουλο της Ε.Ε. προς έγκριση.
β. Η Παράλληλη στήριξη-συνεκπαίδευση μπορεί εντός του ωραρίου του εκπαιδευτικού να περιλαμβάνει και το ολοήμερο πρόγραμμα.
γ. Σε κάθε σχολική εκδήλωση καθώς και στα διαλείμματα την ευθύνη των μαθητών με παράλληλη στήριξη-συνεκπαίδευση την έχει σε κάθε περίπτωση όπως και για όλους τους μαθητές το σχολείο.
δ. Στις δύο τελευταίες τάξεις του Δημοτικού Σχολείου και σε όλες τις τάξεις του γυμνασίου οι μαθητές με παράλληλη στήριξη-συνεκπαίδευση βαθμολογούνται και από τον εκπαιδευτικό της τάξης και από τον εκπαιδευτικό της παράλληλης στήριξης-συνεκπαίδευσης και λαμβάνουν το μέσο όρο της βαθμολογίας.
3. α. Οι ΣΜΕΕ της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης, μπορούν να λειτουργούν είτε με τάξεις Α', Β', Γ', Δ', Ε', ΣΤ', είτε με βαθμίδες Α+Β (Κατώτερη), Γ+Δ (Μεσαία), Ε+ΣΤ (Ανώτερη), είτε με μεικτό σύστημα τάξεων και βαθμίδων. Σε κάθε βαθμίδα μπορούν να φοιτούν μαθητές ανεξάρτητα από την τάξη εγγραφής στα μητρώα και ανάλογα με τις δυνατότητές τους. Οι Σ.Μ.Ε.Ε. της Πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης, μπορούν είτε να εφαρμόζουν το αναλυτικό πρόγραμμα της γενικής εκπαίδευσης όπου αυτό είναι δυνατόν, είτε το Πλαίσιο Αναλυτικού Προγράμματος της Ειδικής Αγωγής (Π.Α.Π.Ε.Α.), είτε ένα μεικτό σύστημα των δύο. Τα παραπάνω καθορίζονται με πρακτικό του συλλόγου του προσωπικού του σχολείου κατόπιν εισήγησης του διευθυντή και έγκρισης από τον αρμόδιο Σχολικό Σύμβουλο Ε.Ε.
β. Στις αυτοτελείς ΣΜΕΕ της Δευτεροβάθμιας Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, τα διαλείμματα μπορούν να γίνονται ανά δίωρο. Επίσης προβλέπεται κατά την κατάρτιση του ωρολογίου προγράμματος η δυνατότητα λειτουργίας των εργαστηριακών μαθημάτων σε δίωρη διάρκεια χωρίς τη μεσολάβηση διαλείμματος.
4. Στις νησιωτικές και παραμεθόριες περιοχές της χώρας, όπου η μετακίνηση αντικειμενικά είναι αδύνατη, δύνανται να συστήνονται τμήματα, ανεξάρτητα από τον αριθμό μαθητών, με απόφαση του οικείου Περιφερειακού Διευθυντή Εκπαίδευσης, ύστερα από αιτιολογημένη και τεκμηριωμένη εισήγηση του οικείου ΚΕΔΔΥ και της οικείας Διεύθυνσης Εκπαίδευσης.
5. Σε όλες τις Σ.Μ.Ε.Ε. Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης τα όρια καθορίζονται με απόφαση του Δ/ντή Εκπ/σης της αντίστοιχης βαθμίδας εφ' όσον εγγράφουν μαθητές που διαμένουν εντός των ορίων ευθύνης της Δ/νσης Εκπ/σης ή με απόφαση του Περιφερειακού Δ/ντή Εκπαίδευσης εφ' όσον εγγράφουν μαθητές που διαμένουν εκτός των ορίων ευθύνης της Δ/νσης Εκπ/σης. Η εγγραφή των μαθητών που διαμένουν εκτός των ορίων της ΣΜΕΕ και εντός των ορίων της Δ/νσης Εκπ/σης γίνεται με απόφαση του Δ/ντή Εκπ/σης και των μαθητών που διαμένουν εκτός των ορίων της Δ/νσης Εκπ/σης με απόφαση του Περιφερειακού Διευθυντή Εκπ/σης.
6. Μεταξύ ΣΜΕΕ και συστεγαζόμενων ή όμορων σχολείων γενικής εκπ/σης μπορούν να εκπονούνται προγράμματα συνεκπαίδευσης μαθητών ύστερα από πράξη των δ/ντών των σχολείων η οποία εγκρίνεται από το σχολικό σύμβουλο ΕΕ.
7. Οι Διευθυντές των 6/θέσιων και πάνω ΣΜΕΕ έχουν διδακτικό ωράριο 8 ωρών ανάλογο με των

διευθυντών των 12/θέσιων σχολείων της γενικής εκπαίδευσης, το οποίο μπορεί να καλύπτεται σε ενισχυτική διδασκαλία μαθητή ή μικροομάδων. Για τους δ/ντές των Σ.Μ.Ε.Ε. των οποίων το σχολείο αποτελεί και Σ.Δ.Ε.Υ. ο χρόνος απασχόλησης τους στο δίκτυο, λογίζεται χρόνος διδακτικών καθηκόντων.

8. Παρατείνεται μόνο για το σχολικό έτος 2015-2016, η φοίτηση των μαθητών των ΕΕΕΕΚ που δεν έχουν ολοκληρώσει καθ' οιονδήποτε τρόπο την θεσμοθετημένη με τις διατάξεις της παρ.1, περ.γ, του άρθρου 28, του νόμου 4186/2013, πρακτική άσκηση που πραγματοποιείται στην τελευταία τάξη. Οι μαθητές που δεν επιθυμούν σύμφωνα με τα ανωτέρω να συνεχίσουν την φοίτησή τους, απολύονται λαμβάνοντας τον απολυτήριο τίτλο που χορηγούσαν τα ΕΕΕΕΚ πριν την εφαρμογή του νόμου 4186/2013 .Στους αποφοίτους των ΕΕΕΕΚ που έχουν ολοκληρώσει καθ' οιονδήποτε τρόπο την πρακτική άσκηση, χορηγείται επιπλέον πτυχίο με επαγγελματικά δικαιώματα επιπέδου 2.
9. Το ωράριο του ΕΕΠ που υπηρετεί σε ολιγοθέσιες ΣΜΕΕ (1/θ, 2/θ, 3/θ) είναι το ίδιο με αυτό που προβλέπεται από την ισχύουσα νομοθεσία για το εκπαιδευτικό προσωπικό των ανωτέρω σχολείων.
10. Το προσωπικό όλων των κλάδων του Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού μπορεί να μετατάσσεται σε θέσεις διοικητικού προσωπικού και εφόσον κατέχει τα απαιτούμενα τυπικά προσόντα μπορεί να μετατάσσεται σε θέσεις άλλων κλάδων ΕΕΠ ή σε θέσεις των κλάδων εκπαιδευτικών με τους ίδιους όρους και προϋποθέσεις που ισχύουν για τους εκπαιδευτικούς. Κάθε άλλη διάταξη που ορίζει διαφορετικά καταργείται.
11. α. Ο κλάδος ΔΕ1 Ειδικού Βοηθητικού Προσωπικού (ΕΒΠ) μετονομάζεται σε κλάδο ΔΕ Ειδικού Βοηθητικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού (ΕΒΕΠ).
β. Τα μέλη του ΕΒΕΠ ανήκουν στην ΔΕ κατηγορία του εκπαιδευτικού προσωπικού και υπηρετούν στις ΣΜΕΕ σε θέσεις μόνιμου προσωπικού με διορισμό, μετάθεση ή απόσπαση ή ως αναπληρωτές για την κάλυψη λειτουργικών αναγκών. Επίσης προσλαμβάνονται ως αναπληρωτές σε γενικά σχολεία προσχολικής, πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης για τη στήριξη μαθητών με κινητικές ή αισθητηριακές αναπηρίες που φοιτούν σε αυτά, χωρίς παράλληλη στήριξη από εκπαιδευτικό ΕΕ.
γ. Τα μέλη του ΕΒΕΠ είναι αρμόδια για θέματα αυτοεξυπηρέτησης, καθημερινής διαβίωσης, λειτουργικών διευκολύνσεων και φροντίδας των μαθητών με αναπηρία. Επίσης ασκούν βοηθητικά εκπαιδευτικά καθήκοντα και είναι αρμόδια σε συνεργασία με τον εκπαιδευτικό της τάξης για την παράλληλη εκπαίδευση των μαθητών με αναπηρία σε θέματα κοινωνικής προσαρμογής, αυτόνομης διαβίωσης και δημιουργικών δραστηριοτήτων.
δ. Το προσωπικό του κλάδου ΔΕ ΕΒΕΠ μπορεί να μετατάσσεται σε θέσεις διοικητικού προσωπικού της ίδιας ή ανώτερης κατηγορίας και εφόσον κατέχει τα απαιτούμενα προσόντα μπορεί να μετατάσσεται σε θέσεις των κλάδων Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού καθώς και σε θέσεις των κλάδων εκπαιδευτικών, με τους ίδιους όρους και προϋποθέσεις που ισχύουν για τους εκπαιδευτικούς.
ε. Στο ΕΒΕΠ καταβάλλονται οι αποδοχές και οι πάσης φύσεως πρόσθετες αμοιβές και αποζημιώσεις που καταβάλλονται στους εκπαιδευτικούς της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης της κατηγορίας ΔΕ.
στ. Κάθε άλλη διάταξη που ορίζει διαφορετικά ή έρχεται σε αντίθεση με τις διατάξεις της παρούσας παραγράφου καταργείται.
12. Η παράγραφος 15 του άρθρου 28 του ν.4186/2013 αντικαθίσταται ως εξής: «Στα τμήματα των σχολικών μονάδων γενικής πρωτοβάθμιας, δευτεροβάθμιας και τεχνικής-επαγγελματικής

εκπαίδευσης, που φοιτούν μαθητές με διαγνωσμένη από αρμόδιο δημόσιο φορέα (ΚΕΔΔΥ, Υγειονομική Επιτροπή ή Δημόσιο Νοσοκομείο) αναπηρία και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες, ο προβλεπόμενος από τις ισχύουσες διατάξεις μέγιστος αριθμός μαθητών μειώνεται κατά τρεις για κάθε μαθητή με αναπηρία και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες, που δεν υποστηρίζεται από εκπαιδευτικό παράλληλης στήριξης-συνεκπαίδευσης. Η μείωση του αριθμού εφαρμόζεται μόνο στις περιπτώσεις μαθητών με διάχυτες αναπτυξιακές διαταραχές (φάσμα αυτισμού), ψυχικές διαταραχές, πολλαπλές αναπηρίες, νοητική αναπηρία, εγκεφαλική παράλυση, σύνδρομο και σπάνιες ασθένειες. Οι μαθητές κατανέμονται εξίσου στα τμήματα της ίδιας τάξης κατόπιν απόφασης του Συλλόγου Διδασκόντων της σχολικής μονάδας και έγκρισης του αρμόδιου Σχολικού Συμβούλου».

13. Η παράγραφος 3α του άρθρου 28 του ν.4186/2013 αντικαθίσταται ως εξής: Για τους διευθυντές όλων των βαθμίδων ΣΜΕΕ προβλέπονται αποζημιώσεις (επίδομα θέσης ευθύνης) αντίστοιχες με αυτές των διευθυντών ΕΕΕΕΚ όπως αυτές προβλέπονται από το άρθρο 18, την παρ.1, περ. εε), του ν.4024/2011.

14. Η παράγραφος 11 του άρθρου 28 του ν.4186/2013 αντικαθίσταται ως εξής:

« Με απόφαση του Υπουργού Πολιτισμού Παιδείας και Θρησκευμάτων, συγκροτείται και λειτουργεί στο Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής επιτροπή η οποία εξετάζει και αναγνωρίζει τη συνάφεια των μεταπτυχιακών τίτλων σπουδών και των διδακτορικών διπλωμάτων με την Ειδική Εκπαίδευση. Η επιτροπή αποτελείται από τον σύμβουλο Α΄ ή τον σύμβουλο Β΄ Ειδικής Εκπαίδευσης του Ι.Ε.Π. ως πρόεδρο, δύο μέλη Δ.Ε.Π. ή επιστήμονες με αντικείμενο την Ειδική Εκπαίδευση, έναν σχολικό σύμβουλο ΕΕ. και τον Δ/ντή της Ειδικής Εκπαίδευσης του ΥΠΟΠΑΙΘ με τους αναπληρωτές τους. Ο πρόεδρος και τα μέλη της επιτροπής ορίζονται από τον Υπουργό Πολιτισμού Παιδείας και Θρησκευμάτων ύστερα από εισήγηση του προέδρου του ΙΕΠ. Με πρόταση της ανωτέρω επιτροπής και απόφαση του Υπουργού Πολιτισμού Παιδείας και Θρησκευμάτων καθορίζονται η διαδικασία, τα κριτήρια και οι προϋποθέσεις αναγνώρισης της συνάφειας των εξεταζόμενων τίτλων με την Ειδική Εκπαίδευση. Μεταπτυχιακοί τίτλοι σπουδών και διδακτορικά διπλώματα που έχουν αναγνωρισθεί ως συναφή με την Ειδική Εκπαίδευση πριν την εφαρμογή της παρούσας διάταξης δεν επανεξετάζονται. Κατ' εξαίρεση, η Διεύθυνση Ειδικής Εκπαίδευσης του ΥΠΟΠΑΙΘ, εφόσον κρίνει ότι δεν προκύπτει συνάφεια με την Ειδική Εκπαίδευση για τίτλους που έχουν αναγνωρισθεί ως συναφείς πριν την εφαρμογή της παρούσας διάταξης, μπορεί να τους διαβιβάζει στην επιτροπή για επανεξέταση».

Άρθρο 48

Θέματα καθ' υπέρβαση εγγραφής αποφοίτων Λυκείων που έχουν βραβευθεί σε Ολυμπιάδες

1. Η παρ. 4 του άρθρου 8 του Ν.3194/2003 (ΦΕΚ 267 Α΄), όπως συμπληρώθηκε με την παρ.3 του άρθρου 9 του Ν.3748/2009 (ΦΕΚ 29 Α΄) και με την παρ. 11 του άρθρου 38 του Ν.4115/2013 (ΦΕΚ 24 Α΄), αντικαθίσταται ως εξής:

«4. α) Κάτοχοι απολυτηρίου Γενικού Λυκείου, οι οποίοι κατά τη διάρκεια της φοίτησής τους στο Λύκειο έχουν διακριθεί στη Βαλκανική ή τη Διεθνή Ολυμπιάδα Μαθηματικών, Πληροφορικής, Φυσικής, Χημείας ή Βιολογίας και τους έχει απονεμηθεί πρώτο, δεύτερο ή τρίτο βραβείο (χρυσό, αργυρό ή χάλκινο μετάλλιο) εγγράφονται καθ' υπέρβαση του αριθμού εισακτέων σε σχολές, τμήματα ή εισαγωγικές κατευθύνσεις τμημάτων των Πανεπιστημίων, εφόσον το μάθημα στο οποίο έχουν διακριθεί στις Ολυμπιάδες, περιλαμβάνεται στα μαθήματα της Ομάδας Προσανατολισμού που έχουν επιλέξει οι υποψήφιοι στην τελευταία τάξη Λυκείου. Τα ανωτέρω ισχύουν και για τους κατόχους απολυτηρίου Γενικού Λυκείου, οι οποίοι κατά τη διάρκεια της φοίτησής τους στο Λύκειο έχουν διακριθεί στον

Ευρωπαϊκό διαγωνισμό για νέους επιστήμονες με την απονομή σε αυτούς του πρώτου, δεύτερου ή τρίτου βραβείου, καθώς και ειδικής διάκρισης.

β) Η διάκριση βεβαιώνεται από τον αντίστοιχο επιστημονικό φορέα ή ένωση.

γ) Με απόφαση του Υπουργού Πολιτισμού, Παιδείας και Θρησκευμάτων καθορίζονται τα θέματα που έχουν σχέση με την υποβολή αιτήσεων, τα απαιτούμενα δικαιολογητικά και τον έλεγχο αυτών, τη διαδικασία εγγραφής και κάθε άλλο σχετικό θέμα.

δ) Με όμοια απόφαση καθορίζονται τα θέματα που έχουν σχέση με κατόχους απολυτηρίου ΕΠΑΛ με ανάλογες διακρίσεις.

ε) Ως προϋπόθεση για τη διαδικασία συμμετοχής των κατόχων απολυτηρίου ΓΕΛ ή ΕΠΑΛ στην ανωτέρω διαδικασία είναι η επίτευξη μέσου όρου βαθμών στα μαθήματα που εξετάστηκαν στις πανελλαδικές εξετάσεις τουλάχιστον ίσου με το μισό του μέγιστου δυνατού. »

2. Η ισχύς των διατάξεων της ανωτέρω παραγράφου άρχεται από το ακαδημαϊκό έτος 2016-2017 και αφορά στους κατόχους απολυτηρίου Γενικού Λυκείου ή ΕΠΑΛ του σχολικού έτους 2015-16 και εφεξής.»

Άρθρο 49

Καταργούμενες Διατάξεις

Από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου, με την επιφύλαξη των μεταβατικών διατάξεων του άρθρου 13, καταργείται κάθε γενική ή ειδική διάταξη που βρίσκεται σε αντίθεση προς τις διατάξεις του παρόντος νόμου και ιδίως:

1. το άρθρο 8 του ν.4009/2011 (Α' 195),
2. το άρθρο 9 του ν.4009/2011 (Α' 195),
3. το άρθρο 10 του ν.4009/2011 (Α' 195),
4. η παράγραφος 4 του άρθρου 16 του ν.4009/2011 (Α' 195),
5. το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 3 του άρθρου 18 του ν.4009/2011 (Α' 195),
6. οι παράγραφοι 8 έως και 11 του άρθρου 19 του ν.4009/2011 (Α' 195),
7. η παράγραφος 6 του άρθρου 29 του ν.4009/2011 (Α' 195),
8. το άρθρο 32 του ν.4009/2011 (Α' 195),
9. οι παράγραφοι 3, 4, 6 και 7 και οι περιπτώσεις α' και β' της παραγράφου 11 του άρθρου 33 του ν.4009/2011 (Α' 195),
10. τα άρθρα 38 και 39 του ν.4009/2011 (Α' 195),
11. η παράγραφος 1 του άρθρου 49 του ν.4009/2011 (Α' 195),
12. το άρθρο 58 του ν.4009/2011 (Α' 195),
13. οι περιπτώσεις α', β', γ' και ε' της παραγράφου 9, το δεύτερο εδάφιο της περίπτωσης α' και η περίπτωση β' της παραγράφου 17 και η παράγραφος 19 του άρθρου 80 του ν.4009/2011 (Α' 195),
14. η παράγραφος 8 του άρθρου 34 του ν.4115/2013,
15. οι παράγραφοι 2 και 5 του άρθρου 73 και το άρθρο 122 του ν.4316/2014 (Α' 270),

- 16.** οι Υπουργικές Αποφάσεις Φ.122.1/908/144145/B2/16.11.2012 (Β' 3048) «Κωδικοποίηση διαδικασιών ανάδειξης των οργάνων διοίκησης των ΑΕΙ και σύστημα ταξινομικής ψήφου» και Φ.122.1/184/16376/B2/06.02.2013 (Β' 353) «Διαδικασία ανάδειξης των μονομελών οργάνων των ΑΕΙ μέσω εκλογικής διαδικασίας με ηλεκτρονική ψήφο»,
- 17.** η ΚΥΑ Φ.122.1/1137/145793/B2/16.10.2013 (Β' 2619) «Ανάπτυξη και λειτουργία ηλεκτρονικού συστήματος ολοκληρωμένης διαχείρισης διαδικασιών εκλογής και εξέλιξης καθηγητών καθώς και κατάρτισης και τήρησης Μητρώων εσωτερικών και εξωτερικών μελών»

Άρθρο 50

Έναρξη Ισχύος

Η έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου ορίζεται από τη δημοσίευσή του στο Φύλλο της Εφημερίδας της Κυβέρνησης.